

EGYETÉRTÉS

Elfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főszerkesztő
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

A véres szárnyas-kerék.

Budapest, augusztus 24.

Megint vérben fürdött a szárnyas-kerék. Férjek, sok gyermekes apák, hecsületes munkásemberek véreben. Mikola és Halmi között, ahol a füzek szegélyezte töltés szép fiatal tölgyes sűrűjét szeli ketté, két tehervonat rohant ártó megvadulással össze. Lehetett volna gyorsvonat, vagy sok száz lélekkel telepakolt személyvonat is. És akkor egész hekatombáját az életnek törte, zuzta volna maga alatt a megbomlott szárnyas kerék, mely immár az utolsó évek óta ijesztő szimbolum kezd lenni. Szimboluma az igájukból fölszabaduló, hirtelen romboló, szabadságra törő, embergyilkos s ember iránt ellenséges elemi erőknek.

A rohanó gőzös a halált fogja szekerére elé, amikor szaladni kezd. A halál zakatol a kerekekben, amikor azok fogait a sinekbe vágják. A halál süvit a szélben, melyet kétoldalt a fékevesztett gyorsaság támaszt. A halál forr a megpattanásig hevített kazánok gőzében. Csupa dübörgő, zakatoló, sístergő halál. S ezzel a lármás rémmel alólról a kerekek alól kaczerkodik a néma, az alattomos, a hangtalanul leselkedő halál. Ez a talpfákban huzódik meg és rothadással, szű-örléssel rágja a sineket lefogó tölgyet. Azután a sinekben huzódik meg s rozsdával emészti a vasat, amin a vonat keresztül szalad. Hegyszakadékok

bevágásában, alagutak boltozatában, hidlábban, hidvelésben a szegek, a kövek, a földtömecek közt ott leselkedik ő is, a lomha, a hangtalan, a rejtve, orozva támadó halál.

Az ember dolga, hogy legyőzze mind a kettőt. Amikor a vonatra ülök, a vasut pénztára szerződik velem arra, hogy ezt megcselekedte, hiszen javarészen pénz kérdése az egész. A jó anyag pénzért beszerezhető, a jó munkás a pénzzel megfizethető, a hő, az állandó ellenőrzést is meg lehet csinálni pénzzel. S mikor a jegyemet megváltottam, nekem megígérték, hogy mindezt megcsinálták. Hogyha életemet rábiztam a szárnyas-kerékre s ülök a ruganyos plüsdványon, azt akarom, hogy nevessek mind a két halálon; a hangoson, a dübörgőn, zakatolón, sístergőn és a másikon is, az alattomosan hallgatón is. Azt akarom, hogy diadalmasan suhanjak át fölöttük, hogy kaczagjak a czéltalan, ostoba harsogásukon s egy óra múlva másfélszáz kilométerrel odább olyan frissen, épen lépjek ki a kocsimból, mintha itthon az egyik szobából a másikba sétálok.

A vasutnak ez az első kötelessége. S hogy Magyarországon annyi vált izzik a szárnyas-kerék, az a vasutigazgatásnak, az államnak, a kormányoknak a büne. Mert aminek pénz, pénz, pénz az orvossága, attól nem szabad sajnálni a pénzt, különösen akkor, amikor az intézmény betegsége ezek állandó életveszedelme s komisz, piszkos érczcel meleg, érző, tevékenykedő, késő agg-

ságnak induló embereket lehet megmenteni a sirtól, a féregrágtá enyészettől.

Régi illusztrált lapok metszeteit látam abból az időből, amikor először kezdett intézmény lenni Európában a vasut s bátorítalan kísérletképpen a legfontosabb világvárosok közt lerakták az első sinpárokat. Akkor egy néhány fölburulás, egy néhány kisiklás riadalmat támasztott a közvéleményben, s a karikatúrista rajzoló jó humorral megábrázolta, hogy gondos családapa miképpen vállalkozhatik arra, hogy életét a fenemására rábizza. Csakis jó párnás ruhában, fején hatalmas kitömött turbánnal. Bordáját, fejelágját biztosítva így tipeg a gondos családapa a hosszú kürtőjű, karsu lokomotív és az apróka kocsik felé. (Az egész vonat olyan, mintha cséplőgép vontatna egy csomó negédes rokokó batárt.)

A nyolcz embernyi kerek lokomotívok és Pulmann rugókon szaladó kerek házak korában mulatságos gyámsoltalanság lett ez a félés. A külföldön legalább, ahol állam és vasutársaságok a legnagyobb vigyázattal szállítják az elvállalt emberrakományt. Nálunk azonban tömérdek bűnek, mulasztásnak, indolenciának hála, ugylátszik hetven esztendő múltán megint aktuális lesz a párnás karikatúra.

A törvényhozás, amikor a nagy, több száz milliós beruházásokat megszavazta, megadta módját a kormányoknak arra, hogy ennek a gyalázatnak elejét vegye. A közvélemény elvárja, hogy a kormány

Az ő nótája.

Írta: Ágh Endre.

(Utánnymás tilos!)

A szeniczei Bathók valamikor híresek voltak a gazdagságukról.

Még az öreg Ambrus bátyánk is birta magát vagy kétezerig. (holdakban kifejezve) s talán azért esett úgy a házassága, hogy a két-czeret felvihette négyre.

Amikor azonban elköltözött az urban s a szeniczei kripta népesebb lett egy lakóval, a négyezerből, (holdakban kifejezve) alig marad tizenkét száz.

A többi elment úgy ahogy, jó kedvvel, egészséggel.

A fia, nemes szeniczei Bathó Gáspár vállalt erre a nagy esetre egy kényelmes, de annál tekintélyesebb hivatalt a vármegyénél s a tizenkétszáz holdon ott felejtette az öreg kasznár Csaplovicsot, aki szerinte többet értett a gazdálkodáshoz, mint száz diplomás ember.

Es ebben igazsága volt. . . Ott nőtt fel az öreg a szeniczei Bathók nagy darab földjén, kitanulta annak a vidéknek minden mostoha-ságát s értette kivenni még a zsirját is a szeniczei földeknek.

Amire nagy szükség volt, különösen az utóbbi időkben. Amikor több kellett, mint a mennyi termelt, az átkozott városi életre, a

legénykedésre, vendégségre, lóra s arra a régi jó nótára, hogy lehullott a rezgő nyárfa levele . . .

Mert mindenképen feledni vágyott szeniczei Bathó Gáspár.

Hogy kit? Hát egy leányt, aki ma már boldog asszony.

Feledni pedig nagy dolog. De ő megpróbálta. S ment haza Czaplovicshoz az ordré, „hogy ide velem, mind amennyi pénz van, hadd huzassam, hadd mutassak olyan boldogságot, hogy még ő is megirigyli. Négy sárgát küldjön még holnap Csaplovics a vármegyei istállóba, hadd lássa az az asszony, hogy nem olyan inczi-finczi ember az aljegyző, nemes szeniczei Bathó Gáspár.

Mit tehetett Csaplovics, küldte a jőféle pénzt, meg az ekvipázst is.

De „NB“ megjegyezte, hogy szűkösen adja már a föld, már nem bírja; hogy ez a négy ló is adósságra megy, a jövő évi termésre, ha ad az Isten. Azután az udvart is rendbe kellene hozni — folytatta az öreg, — mert válik már a házról a vakolat s itt-ott becsuppen az eső is a padlásra; vetőmag is kellene, meg napszám, ökör, trágya miégymás, szóval ilyen prózai dolgok. Pénz kellene — mondja a végén, — ha csak azt nem akarja elérni a nagyságos ur, hogy eladjunk a földekből vagy ötven holdat.

— Ötven hold? — felelte vissza Bathó Gáspár — százat adjon el, vagy akár kétszázat, de annak a nótának szólnia kell. Hadd lássa

az a csalfa asszony, hogy bírja szeniczei Bathó Gáspár nótával is, boldogsággal is.

Akkortájt az egész vármegye arról beszélt, hogy de jó dolga is van Bathó Gáspár aljegyző urnak.

Ott kocszított naphosszat a Dombó felé vezető uton, a négy sárgán, oldalán egy gyönyörűséges leánnyal, aki úgy öltözködött, mint egy párisi félvilági dáma. Mások azonban, a jobban beavatottabbak azt rebesgették, hogy baj van a boldogság körül, mert vele szakadozik el a szeniczei földekből hol egy, hol kétszáz hold, már amint sűrűbben vagy ritkábban huzatta azt a nótát, hogy lehullott a rezgő nyárfa levele . . .

Az öreg Csaplovics egy szép őszi napon annyira vitte, hogy maga jött el az ifjuurhoz.

— Muszáj volt, — törte az ő rosz magyarságával, — mert bizony Isten rosszul állunk. Az a kilenczszáz hold olyan pusztla, mint a tenyerem. Es nincs egy krajczárom, amivel bevessem.

— Hát a malom, hát a száz hold erdő kutya? — kérdezte Bathó Gáspár. Kend is napról-napra szamarabb lesz, hogy ilyesmit ki nem gondol.

— Ha nekem az eszem csak ezen járna, felelt Csaplovics, úgy már régen eladtam volna az egész birtokot. De én azt hiszem, hogy még lesz szükség rá, lesz aki örökséget várjon belőle?

— A fenét — pattogott Bathó Gáspár —

teljesítse a kötelességét s megzabolázza a félelmetes, vérben tobzódó szárnyas-kereket.

Budapest, augusztus 24.

A miniszterelnök utazása. *Wekerle* Sándor miniszterelnök tegnap délután rövid tartózkodásra dányosi birtokára utazott, honnan még e hét folyamán Klopódiára megy.

Gróf Zichy Aladár Bécsben. Gróf *Zichy* Aladár, a király személyi körüli miniszter tegnap Bécsbe utazott.

Szterényi államtitkár Karlsbadban. *Szterényi* József kereskedelmi miniszteriumi államtitkár ma reggel megérkezett Karlsbadba, ahol a pályaudvaron a kereskedelmi miniszter megbízásából dr. *Pallay* Sándor várta az érkező államtitkárt. A pályaudvarról a Pupp-szállóba hajtottak, ahol *Kossuth* Ferencz kereskedelmi miniszter lakik. *Szterényi* József kereskedelmi államtitkár a miniszterium több fontos ügyéről referált miniszterének és csütörtökön szándékozik visszautazni Budapestre, ahová Bécsen keresztül, pénteken reggel fog megérkezni.

A meggyalázott horvát lobogó. A *Narodne Obrana* és ennek nyomán a zágrábi koalíciós lapok a múlt héten azt jelentették, hogy az eszéki magyar népiskola néhány tanítványa e hó 18-án ő felsége születése napján meggyalázta a horvát lobogót. A horvát sajtó szigorú vizsgálat indítását követelte, amelyet el is rendeltek. A ma befejezett szigorú vizsgálat eredményéből kitűnt, hogy az egész újsághír alaptalan és hogy az ellenzéki sajtó két diurnista koholmányának felült. A rendőri kihallgatás alkalmával az említett diurnisták kijelentették, hogy ők egy középiskolai tanuló-tól hallották a zászlósértés hírért, mire a diákokot is kihallgatták. Ez azt vallotta, hogy a kritikus időpontban még csak az utcán sem volt. Néhány magyar gyerek vonult el az utcán dalokat énekelve éppen amikor ő az ablaknál állott. Vajjon a szöveget énekeltek-e, nem tudja, mert azt nem ismeri. Zászlósértés már azért sem történhetett, mert a kérdéses zászló sokkal magasabban lobogott, semhogy azt a kis gyerekek elérhették volna. Különben sem látta, hogy a gyerekek a horvát zászlót lekötötték volna.

Függetlenségi szervezkedés Temesvárott. A temesvári függetlenségi és 48-as párt gyűlési szervezete szombaton, a polgárság élénk érdeklődése

ördögöt lesz, mert az én házasságomnak már régen befellegzett.

— Hát a kisasszony, aki a nagyságos ural van.

— Hogy az ki? Leány, szép, aranyos, kedves, olyan mint Venus, de nem feleségnek való.

Öreg róka volt *Csaplovics* Tóni, mégis olyan nagyot nézett *Bathóra* ez után a kijelentés után, hogy majd hanyatvágódott.

— Nem értem, nem tudom megérteni.

— Pedig ugy van. Ezer forintomba kerül egy hónapra ez a leány, de megéri, mert szeret a pénzemért s velem danolja azt a nótát annak a csalfa asszonynak a bosszantására, hogy lehullott a rezgő nyárfa levele . . .

— Hát jól van, — felelte erre *Csaplovics*, de most már jöjjünk tisztába. Meddig akarja a nagyságos ifju ur ezt az életet folytatni, hogy tudjam magam mihez tartani.

— Hogy meddig? — hát amig futja, Telik még abból a kilencszáz holdból!

A szeniczei földeken a rákövetkező esztendőben is csekélyke volt a termés.

Ritka maradt a buza, mert helyét elfoglalta a sok szép poétikus virág, a pipacs, a szarkaláb, amelyek szines mezővé varázsolták a szeniczei *Bathók* földjeit, de a miktől bizony üres maradt a nagy raktár, amely amugy is kongott egész éven át.

Az öreg *Csaplovics* azonban nem hagyta magát.

mellett, megalakult. Az értekezletet *Kisfaludy* Kálmán nyitotta meg, aki üdvözölte a megjelenteket. A titkár jelentése után megalakították a választmányt. Elnök lett: *Holub* Ede, elnök-helyettes dr. *Kovács* Ödön, ügyvezető-alelnökök *Hahn* József, *Neumann* György, jegyzők *Fodor* Géza, dr. *Fischer* Béla, *Weihof* Károly és *Rudas* Bertalan és száz tagból álló választmány. Az alakuló gyűlésből táviratilag üdvözölték *Kossuth* Ferenczét.

A diakovári püspökség. A Spalatoban megjelenő „Nase Jedinstvo“ czimű újság római értesülése szerint a vatikáni osztrák-magyar nagykövet eddig tizenegy jelöltet hozott javaslatba a szentszéknél *Strossmayer* utódjául, de valamennyi jelöltjével visszautasították. Így azután már három hónap óta nem terjesztett elő újabb jelöltet a nagykövet. A vatikán merev álláspontjának oka állítólag az, hogy egy dalmát kanonok, aki egyuttal reichsrath-i képviselő, a bécs nuncziatura utján tulzó horvát szellemben informálta a szentszékét.

A parasztpárti mozgalma. A magyarországi parasztpárt békéscsabai tagjai ki akarnak válni az evangélikus egyházból. Ebben az ügyben ma nagyobb küldöttség kereste fel *Scholtz* Gusztáv püspököt *Achim* András elnök és *Mádai* Pál titkár vezetésével. *Achim* előadta a párt sérelmeit, melyeknek orvoslását a jövő havi kerületi gyűléstől várják. *Scholtz* püspök válaszában megjegyezte, hogy a közgyűlés sérelmeiket megvizsgálja és felfoldítja a pártot, hogy a gyűlésre szónokot delegáljon.

A román egyházak konfliktusa a kormányval. Szeptember 24-én jár le az a terminus, melyet *Ap-ponyi* Albert kultuszminiszter az általa kiadott hitantantási nyelvrendelet végrehajtására kitűzött. Hir szerint egy román egyházfők, mint a magyar kormány azon vannak, hogy a konfliktus ne élesedjék ki és hogy módusvivendit találjanak, mely lehetővé tenné, hogy a konfliktus egyelőre elkerültesse.

Beszámoló. *Vajda* Sándor országgyűlési képviselő Zalatnán beszámolóbeszédet tartott. Kisérteben voltak *Mihályi* Tivadár, *Maniu* Gyula, *Vlád* Aurél és *Popp* C. István képviselők, akik szintén beszélték. *Vajda* beszámolójában hevesen támadta a kormányt és a koalíciót, melynek programját az országra és a monarchiára nézve veszedelmesnek tartja s amelynek sohasem volt egyéb célja, mint mellékkérdések közbevetésével lehetlenné tenni a választójogi reformot, — továbbá bírálat tárgyává tette minden egyes miniszter tevékenységét, akik a faj- és osztályuralmi politika szolgálatában állanak. A választók bizalmat szavaztak képviselőjüknek és határozati javaslatot fogadtak el, melyben követelik az általános, titkos és egyenlő választói jogot s elismerésüket fejezik ki a nemzetiségi klubnak ezideig kifejtett tevé-

— A fene vigye az egészet, — gondolta — ha ő neki jó, nekem is jó kell hogy legyen, járjunk mi is a bolondját.

S nem sokat mesterkedett, hanem mire megjött az ősz, újra eladott vagy száz holdat az új földesurnak.

És küldte fel a pénzt *Bathó* Gáspárnak.

Akinek azonban időközben megjött a jobbik esze.

Mert amint ezt a rátát is megkapta, azt írta *Csaplovics*nak, hogy eddig s ne tovább, elég volt a bolondság, jobb utra tértem.

Hogy ez a jobb utra térés miben állott, *Csaplovics* nem tudta.

A megtartott pénzből elsőb az udvarházat, azután a földeket kezdte rendbe szedni. De amikor addig jutott, hogy újra bevethette a földeket, jött az új ordré, hogy pénzt ide, mert házasodom.

Amire megint nagyot nézett *Csaplovics*.

— Hát ez az a jó utra térés, Isten bocsássa bűnömöt, így akarunk rendbe jönni?

S pakkolt, hogy ő elmegy, hogy őt ne tartsa senki bolondnak.

Meg is jelentette ezeket *Bathó* Gáspárnak.

— Már nem tudom mit tévő legyek, így már megszűnik minden tudományom. Ha felejtani kell, akkor is pénzre van szükség, ha házasodunk, akkor is, bolond világ ez. Ezt már nem bírom tovább. Mert eddig még csak értettem, hogy pénzt s ha kell akár az egész pereputtyot eladni, de így pénz is, föld is, kastély is s hogy egy talpalatnyi föld se vesz-

kenységéért s végül tiltakoznak a kormány reakcionárius politikája ellen, amely lehetlenné teszi az ország demokralizálódását és a román nép fejlődését.

A krétai kérdés.

Budapest, augusztus 24.

A görög kormány újabb válasza úgy látszik megelégedést keltett Konstantinápolyban is. Ifju-török körökben is most már békésebb hangulat kerekedett felül, miáltal a háboru veszélye legalább egyelőre megszűnt. Annál nagyobb azonban az elkeseredés Görögországban, ahol azt hiszik, hogy a kormány válasza folytán Krétae Iveszett Görögországra nézve. Emiatt a lakosság között nagy a felháborodás és a kormány magában Athénben is kénytelen nagyobb szabású előkészületeket tenni arra az esetre, ha zavargások törnének ki.

Mai hireink a következők.

Hilmi basa nagyvezér, a külügyminiszter, a belügyminiszter és a közmunkaügyi miniszter ma fogják kidolgozni a választ a védőhatalmak legutóbbi jegyzékére. A válasz tervezetét holnap fogják a minisztertanács elé tetjeszteni és valószínűleg csütörtökön adják át a védőhatalmak nagyköveteinek. A védőhatalmak kollektív jegyzékének tartalmát még mindig titkozzák, de hir szerint van benne egy passzus, a mely szerint *Krétának Görögországhoz való csatolása a jövőben még sem lesz elkerülhető*. E passzus ellen a porta határozottan tiltakozni fog.

Athéni jelentések szerint, minthogy a krétai kérdésben nem vették figyelembe a görög nép óhaját, ismét veszedelmes forrongás jelenségei mutatkoznak. Az „*Emprosz*“ írja, hogy tegnap 400 csendőrt és számos csendőrtisztet rendeltek be az athéni rendőrség támogatására. Az athéni diákok tegnap tartott titkos ülésükön elhatározták, hogy ismét nemzeti falanxot létesítenek. Az egyetemi rektort föl fogják szólítani, hogy eszközölje ki, hogy a falanx tagjai egy tiszt által katonai kiképzésben részesüljenek.

A tisztikar kebelében különben az elégedetlenség nőttön-nő. A hadsereg és a haditengerészet tisztjei titokban gyűléseznek s egyre hangsúlyosabban követelik a parlament összehívását. A kormány a nagy veszedelmre való tekintettel a vidékről csendőrséget hozatott a helyőrség megerősítésére. A középületek előtt a katonai őrséget csendőrséggel cserélték ki. *Rállisz* miniszterelnök vonakodik a képviselőházat egybehívni, sőt ellen-

szén oda, ezt már nem értem, jöjjön gazdálkodjon az ifju ur.

Szeniczei *Bathó* Gáspár még másnap otthon termelt.

Uj négy fekete lóval, uj ekvipázsszal, még szebb frajlával az oldalán s nyomon követte őket két *Delizsánczon* tiz szál cigánylegény nagyböggöstül, czimbalmostul.

S a szeniczei udvarházban egy teljes álló hétig szólt az a nóta, hogy lehullott a rezgő nyárfa levele . . .

Csaplovics öt teljes napon keresztül ott mulatott együtt a gazdájával a tágas udvarházban, s csak a hatodik napon merete megkérdezni, hogy mitől is jó ez a nagy muri.

— Hogy mitől, hát attól — felelte *Bathó* Gáspár, — hogy újra feledünk, tudja azt a másik leányt, a kiről azt irtam, hogy nőül veszem. Kell az ördögnek, elhagytam, uj szeretőt kerestem, csakhogy huzathassam azt a nótát, hogy lehullott a rezgő nyárfa levele. . .

Csaplovics ötölt-hatolt.

— Hát azért kell hogy tönkre menjünk, azért jutunk oda is, hogy semmink sem marad?

— Azért, vagy . . . az ördög tudja, nem szívelnek a leányok, egyik sem akar a feleségem lenni.

Csaplovics a maga egyenes gondolkodásával olyasvalamit mondott *Bathónak*, hogy jól tudják azok, mit cselekszenek.

A muri hatodik napján történt ez, amikor még mindig huzatta az ő nótáját szeniczei *Bathó* Gáspár.

kezőleg, a felosztás gondolatával foglalkozik. A diákok és mindenféle egyesületek csatlakoztak a mozgalomhoz. A tisztek gyűlése után lármás tömeg kövekkel dobálta meg a trónörökös automobilját.

Az ifju-török sajtó egy része meg van elégedve a görög miniszterelnök válaszával és azt hangoztatja, hogy ha Görögország továbbra is konziliáns lesz, akkor még mindig lehetőség van a közeledésnek.

Londoni jelentések szerint Kréta szigetén a lázadás még távolról sincs elfojtva. Mihelyt a védőhatalmak csapatai eltávolították a görög zászlót a canei erődökről, a nép mindenfelé kitűzte a heilén nemzeti lobogót. A Daily Mail értesülése szerint 247 keresztes kék lobogó leng a középületeken, 800 az iskolákon és igen sok a magánházakon. Ez a körülmény megerősíti azt az általános véleményt, hogy a kréti zavarok még egyáltalán nem múltak el. A nemzetközi hajóraj csütörtökön fogja elhagyni Candia partjait. Az angol és az olasz főkonzulok kijelentették a portán, hogy azok a görög hajók, amelyek angol vagy olasz lobogó alatt járnak, az illető állam irtalmában részesülnek és ha azok ellen kiterjesztik a bojkottot, Anglia és Olaszország ezt az eljárást ellentik irányuló barátságosan magatartásnak fogja minősíteni.

A török pénzügyminiszter a vasútgazgatóságnak 2 1/2 millió frankot utalt át lokomotívok beszerzésére a Dedeagacs-Salonichi stratégiai vonalon.

KÜLFÖLD.

A csár és királyunk találkozása. Pétervárról jelentik: Beavatott körökben nem kételkednek többé, hogy a csár csakugyan találkozni fog Ferencz József királyal, de nem tartják valószínűnek, hogy a találkozás Bécsben lesz. Allitól az a terv, hogy a csár közvetlenül az olasz király meglátogatása után Bariban fog Ferencz József királyal október második felében találkozni. Lehetségesnek tartják azt is, hogy közvetlenül azután a csár a montenegrói fejedelemmel is találkozni fog.

A monarchia és Románia katonai egyezménye. A Newyork-Herald párisi kiadása jelenti Konstantinápolyból, hogy ott az a hír van elterjedve, hogy Románia és Ausztria-Magyarország közt titkos tárgyalások folynak egy katonai egyezmény kötése végett.

Bukaresti beavatott körökben korainak mondják a Károly király bécsi látogatásának idejéről elterjedt híreket. Valószínű ugyan, hogy a román király szeptemberben látogatja meg királyunkat, végleges megállapodás azonban eddig nem történt.

A király és a cseh tartománygyűlés. Bécsi jelentések szerint a király báró Bienerth osztrák miniszterelnök három óráig tartó kihallgatása alatt a cseh tartománygyűlés munkaképességéről is nyilatkozott, mely nyilatkozat a következőben foglalható össze:

— A cseh tartománygyűlést minden körülmények között munkaképessé kell tenni.

Hogy a király eme szavaival minő politikai következmények kapcsolódnak, azt ma még előre sejteni sem lehet. Azonkívül hiányzik még az autentikus magyarázat is ehhez a kijelentéshez, ugy hogy a további következtetések koraiak. Az idézett lap egyik tudósítója Ischlben jól értesült helyről megtudta, hogy a király szavai a csehországi két nemzeti párt ama politikusi ellen irányul, kik mindennemű felvilágosítás elől elzárkóznak.

A belga klerikálisok jubileuma. A belga klerikális párt ez idő szerint az egész országban ünnepeket rendez annak az öröme, hogy a klerikális kormány immár 25 év óta áll fenn. Egy gyűlésen, melyet ebből az alkalomból vasárnap tartottak, a miniszterelnök tartotta az ünnepi beszédet, aki ellen hevesen tüntettek és akit kifütyültek. A tüntetés zavargássá fajult, miközben a klerikálisok zászlóit és plakátjait összetépték és sok embert megsebesítettek. Egy katolikus lelkeszt fejbeverték, egy másik lelkeszt arcán meg-

sebesítettek. A csendőrség feltűzött szuronyával volt kénytelen beavatkozni. Az ellenséges tüntetések este, amikor a miniszterelnök elutazott, megújultak. A pályaudvar előtti téren óriási embertömeg állt, mely a miniszterelnököt fűlsiketítő lármával és tütytel fogadta.

A melillai harcok. Melillában három kotró- és több vontatóhajót várnak a marchicai földnyelv átvágási munkálatainak siettetésére, amelyeknek befejezését Marina tábornok vezérkara türelmetlenül várja. A mórok tegnapi támadása a spanyol élelmiszerszállítók ellen, amelyet 4 század, egy svadron és két hegyi ütég kísért, igen heves volt. A kabilok a szállítmányt és a kísérő csapatokat lesből husz helyről egyszerre megtámadták és a spanyolok, akik közül heten megsebesültek, csak nagy erőfeszítések után tudták őket visszavonulásra kényszeríteni. Egy ellenséges csapat, mely éjszaka előrenyomult, hogy megtámadja a vasutovonalat és aknákat rakjon le, azáltal szenvedett jelentékeny veszteséget, hogy az egyik akna még a támadók kezében robbant fel. A „Daily Telegraph“ madridi levelezőjének az a véleménye, hogy a rifkabilok elleni háború Spanyolországra nézve súlyos politikai és gazdasági katasztrófának lesz az okozója. Hogy a helyzet jóformán kétségbeejtő, bizonyítják a határozatlan taktikáról és a csapaterősítések partraszállítási nehézségeiről szóló hírek, valamint a spanyol kormány ama törekvése, hogy az igazi helyzetet nevétségesen szigorú távirati cenzura által eltussolja.

Tegnap éjjel egy dinamittal telt ládát spanyol katonák elhelyeztek a város környékén a házak romjai között, amelyek mögül a kabilok erősen tüzeltek a spanyol táborra. A rif-kabilok megtalálták a ládát és felnyitották s akkor a dinamit felrobbant. Másnap temérdek holttestet és nagy vértócsát lehetett látni a robbanás színhelyén.

Bu Hamara öl. A Voss. Ztg. tengeri tudósítója czáfolja a Matin-nek azt a híret, hogy Bu Hamara (El Roghi) marokkói trónkövetelőt elfogták és hogy a szultán levágatta kezét-lábát. A tudósító szerint Bu Hamara a messarai területen egy szentélybe menekült és senki sem meri a menedéket megsérteni. Különben a sorfa-törzs emberei védelmezik is.

Japán-kínai egyezmény. Karbinből jelentik, hogy Kína és Japán titkos katonai egyezményről tárgyalnak. Kína erőlyesen készülődik. Mukdenben 22.000 főnyi gyalogságot és több ütég hegyi tüzérséget vontak össze.

Az albán lázadás. Ferissovicsban az albánok meghátráltak, mire a harcok beszüntették. A katonaság büntető expedíciót tervez azokba a falvakba, melyeknek lakói a felkelésben résztvettek. A montenegrói határon levő Rogabiból is felkelő albánokkal való harcokat jelentenek. Jelenleg két zászlóalj van ott és erősítéseket küldenek gyors-tüzelő ágyúkkal. A helyzet Albániában nagyon kamoly és a kormány legerélyesebb beavatkozását teszi szükségessé. A harcoló albán felkelőkhöz, állítólag kényszerítés folytán, szerbek is csatlakoztak.

Újabb forradalom Perzsiában. Teheránból jelentik, hogy sok vidéki városban fenyegető a helyzet, zavargások vannak és üldözik a külföldi alattvalókat, akik tömegesen menekülnek a konzulátusokra. Jevrem teheráni rendőrfőnök külön expedíciót szervezett és maga állott az élére, hogy Sindhianban elnyomja a zavargásokat, ahol egy Kurban Ali nevű pap fellázította a népet és reakciós mozgalmat szít. Jevrem rendőrfőnök 400 kozákkal ment a rend helyreállítására. További 1000 főnyi kozákcsoport Tebriszbe és ugyancsak 1000 kozák Sirasba indult, hogy véget vessen az ottani tarthatatlan állapotoknak. Kozákokból és bahtiarokból külön csapatok alakultak s ezeket egyes vidéki városokba küldik, mert a lázadás mindenfelé terjed. A volt sah katonaságát az új kormány szélnek eresztette. Véres és döntő számolás lesz a vidéki városokban a volt sah hívei és az új rendszer követői között.

Az új rend Törökországban. Thalaad bej, török belügyminiszter a Temps munkatársának kijelentette, hogy legfőbb figyelmét a vidéki közigazgatási közegre fordítja, hogy a hivatalnokai kar föladatának magaslatán álljon. A főkörmányzókkal pontos jelentéseket küldet a hivatalnokok működéséről és az ügyetlen és igazságtalan hivatalnokokat elmozdítja, illetve felelősségre vonja. A takság különböző elemeinek egyesülése csak minta-

szerű közigazgatással és a vallási és faji különbségektől ment, elfogulatlan igazságszolgáltatással lehetséges. A biztossági szolgálatot középponti hatóságra bizzák Ghaleb bej ezredes vezetésével. Az állások betöltésénél a lehetőség szerint új és fiatal erőket vesznek tekintetbe, akik még nincsenek áthatva a régi rezsim eszméitől. A görög hajók ellen való bojkottra vonatkozóan kijelentette azután Thalaad bej, hogy minden intézkedést megtett a bojkott lehetetlenné tételére és hogy esetleg erőszakot is alkalmazni fog. A „Berliner Lokalanzeiger“ értesülése szerint, Törökország nagyobb városaiban mindenütt gyűléseznek és a legtöbb helyen elhatározták, hogy a flotta-adó kirovását kezdeményezik. A kormány ezt megtagadta, de viszont hozzájárult egy olyan ligának szervezéséhez, amelynek kimondott célja a haditengerészet fejlesztése. Konstantinápolyban máris megalakult ennek a ligának központja. Több maczedóniai ezred legénysége egy haví zsoldját ajánlotta fel a hadiflotta céljaira.

Amerika politikája.

— A fajkérdés. —

Budapest, augusztus 24.

76,2 millió lakosa volt az Uniónak 1900-ban, ma népességét 90 millióra becsülik. Ezek között van 1/4 millió indiánus, 8,8 millió néger, 120,000 kínai és 86.000 japán. Az idegen fajoknak, a színes bőrűeknek nagy száma miatt természetes, hogy felmerült a faji kérdés, a Race Question.

Az indiánusok, Amerika őslakói, a múlt század harminczas évei óta az u. n. rezervációkban telepítették le, amelyekben törzsenként az Unió tisztviselőinek felügyelete alatt élnek. 1887 óta ezen rezervációk egy része feloszlott és az indiánusok többsége földbirtokos és az Unió állampolgára lett.

A kínaiak csak 1848. óta jöttek Amerikába, amikor az első kaliforniai aranybányákat fedezték fel. Ma is Kaliforniában él az Unióban a kínaiak fele. Ha e kínai bevándorlásnak Kaliforniai való jelentőségét megvizsgáljuk, nem szabad lekiacsi nyelnünk azon hasznát sem, amelyet a kínaiak ezen föld gazdasági termelőképességének hoztak. A sárgák (yellows) először mint aranybányászok léptek fel. Amikor itt a kereset csökkent, akkor a vasutépítéseknek kerestek és találtak alkalmazást. The asiatic labour built the railways from East to West of the young continent. A pacific-vasutak jórészt kínai kezek munkája. Ezenkívül a sárgák a Csendes óceán partvidékein munkát vállaltak mint gyári munkások, kézművesek, halászok, mezőgazdasági munkások. Ez volt a kínaiak iskolája és csakhamar letelepedett a kínai kisiparos, kiskereskedő, végül a gyáros, a nagykereskedő, a vállalkozó, aki saját faji munkásokat alkalmazott üzemében. A hetvenes évek vége felé már találkozunk kínaiakkal a dohány-, szivar-, cigarettagyártásnál, a cipészek között, a szövészetnél, gyufagyártásnál stb. Az ott élő amerikai iparosoknak és munkásoknak természetesen egy csöppet sem volt nyükré a sárga fajnak ez a konkurrencziája. Az amerikai kereskedőknek szintén volt okuk a panaszra az invázió ellen, mert a kínaiak, amit csak lehetett, kínaiaktól vettek és előnyben részesítették a Kinából importált árukat, azonkívül keresetük legnagyobb részét megtakarították és pénz alakjában hazájukba küldték. A kínaiak bevándorlása az amerikaiak gazdasági érdekeinek tulnyomó részét károsan érintette.

A kínaiak konkurrencziája nagyon is éles volt és az amerikaiak erős ellenszenvét keltette fel irántuk. A kínaiaknak nagyon olcsó életmódja s nagyon alacsony igényeik a bére és nyereségre vonatkozólag, lehetetlenné tette ugyszólván az amerikaiaknak és a bevándorolt európaiaknak, hogy velük szemben sikeresen felvegyék a versenyt.

Ezen kívül még számos argumentumot hoznak fel az amerikaiak a kínaiak ellen, így az inaktív fajgyűlöletet, a sárga bevándorlók erkölcsi elvetemültségét, játékszenvedélyét, opiumélvezetét, a kínaiak által terjesztett prostitúciót és a politikai titkos szövetségek fennállását,

amelyek külön államot alkotnak az államban. Egy angol író, névszerint Colquhoun Archibald a következőkben foglalja össze az amerikaiaknak sárga-fajellenes magatartásának okait. The reasons given for the exclusion of Asiatics may be divided under three heads: First, we have the moral argument (1. erkölcsi ok); secondly, we have the patriotic argument (2. politikai ok); thirdly, we have the economic argument (3. gazdasági ok). Az első ok fejtegetésénél a kínaiak alacsony műveltségéből (inferior civilisation) indul ki, amelynek következtében jelenlétük a fehérbőrűek által lakott helyeken veszélyezteti a fehér ember uralmát és fensőbbiségét (the white man's supremacy). A második oknál ráutal arra, hogy a sárga bevándorlók nem alkalmazkodnak az amerikai viszonyokhoz, ők nem tekintik az Uniót hazájuknak, hanem ott mindig idegenek maradnak és mint ilyenek — tekintettel az óriási ellentétekre — a benszülött lakossággal könnyen összeütközésbe kerülhetnek.

A sárga ördögök (yellow devils) elleni harc 1882-ben kezdődött, miután már egy 1880-iki nemzetközi szerződés az Unió és Kína között megengedte az Egyesült Államoknak, hogy a kínai munkások (kulik) bevándorlását és letelepülését szabályozzák, korlátozzák vagy felfüggeszék. Ezen szerződés alapján egy 1882-iki törvény 10 évre megtiltotta a kínai kulik bevándorlását, amely törvény érvénye 1892-ben újból 10 évre, 1902-ben pedig bizonytalan időre meghosszabbított.

Minthogy az amerikai hatóságok ez új törvényt nagyon is szigorúan hajtották végre, 1905-ben Kínában bojkott alá helyezték az amerikai árukat, ami az Egyesült Államoknak kínai kivitelét nagyban csökkentette és végül a törvény intézkedéseinek enyhítését eredményezte.

A japánok bevándorlása csak 1900 óta vet nagy arányokat, amelynek következménye azonban egy heves japánellenes agitáció volt. Ezen az antijapán mozgalom nagyban hozzájárult az Egyesült-Államok Japánhoz való viszonyának megrosszabbításához. Japán mindinkább növekvő hatalmára való tekintettel az Unió nem merete egyszerűen a japán kulik bevándorlását megtiltani, hanem Japánnal a kulik kivándorlása ügyében tárgyalásokba bocsátkozott. A yankeek mindenestre el vannak határozva, hogy a mongol fajnak nagyobb mérvű letelepülését amerikai földön megakadályozzák és bárki, akárhogy is gondolkozzék a faji kérdéssel elméletileg, az amerikaiaknak e kérdésben igazat fog adni. Mert hiszen elvégre mégis csak minden emberhez a saját faját áll legközelebb s bár a mai világban nagyon is hangoztatják a „Szabadság, Testvériség, Egyenlőség” hármas jelszavát, mégis e kérdésben, tekintettel a fehér és sárga faj rivalitására és a fehér faj jelenlegi uralmára, kivételt kell statuálnunk. Japán az Unióval való tárgyalásai alkalmával hajlandónak mutatkozott a kulik kivándorlását az Egyesült Államokba az utelvelek kiadásának megnehezítésével korlátozni, azonban az Unió nyugati államainak egy része a japánok kifizetését követeli. A japán kulik az Unióba való bevándorlásának megnehezítése az Unió hatóságai által Japánban az amerikai áruk bojkottjához vezetett, habár csak rövid időre.

A négerek túlnyomó része az Unió polgára és mint ilyen joga van a polgári jogok gyakorlására. Bár az Egyesült Államok 15-ik módosítása megtiltotta a választói jog megvonását a négerektől, a déli államok mégis a választói jog korlátozására oly irányban törekednek, hogy ezáltal minél több néger veszítse el választójogát. Így több déli államban csak az választó, aki írni és olvasni tud, az alkotmányt megérti, adót fizet stb. De nem csak politikailag válnak így jelentéktelenné a néger, hanem társadalmilag is ugyiszólván egy sziklafal választja el őket a fehéréktől. Az összes déli államban a fehér és fekete közti házasság tiltva van; az iskolákban, templomokban, kórházakban, szállodákban, vendéglőkben, valamint a vasutakon szigorúan el vannak a fajok különítve és mindenütt a lehető egélesebben megvonják a Colour-line-t.

És hogy végül az olvasó tájékozva legyen a

mongol és néger faj bevándorlásának mai állásáról, megemlítem, hogy 1906-ban az Unióba 14,247 japán, 1485 kínai és 3786 néger vándorolt be.

A levegő meghódítása.

— A reimsi repülő-verseny. —

Budapest, augusztus 24.

A reimsi repülőversenynek mai napján a champagne grand prix került eldöntésre, amelynek hat nagy díja van. A csöndes, szél nem zavarta időben végtelen érdekes volt a versenyek lefolyása.

Magyarország és Ausztria nem valami nagyon tesz ki most magáért. Az egész világot egyetlen láz fogja meg, mindenütt ahol kultúra van, azzal foglalkoznak az emberek, hogy miként lehetne megoldani a repülés nagyszerű problémáját, mi pedig két ócska ballont küldünk ki Frankfurtba, ahol most rendezik a repülőgépek és léghajók nemzetközi kiállítását. Azaz, hogy mi nem, csak Ausztria. Csak Bécs. Mi nem repülünk. Nálunk a kultúrának nem kell a repülés gyorsasága, nekünk elég, ha személyvonatsebességgel döcög. Frankfurtban pedig meg fogják látni, hogy Magyarország a kulturálatlan nagy versenyében ismét eltűnt.

A reimsi versenyek lefolyásáról a következőket jelentik:

Alig hogy elhangzott a versenyvezetőség ajkáról a versenyföltételek felolvasása, egymásután indultak el a starttól *Delagrangé*, *Bunau-Varilla*, *Paulhan*, *Blériot*, *Fournier* és *Latham*. Egyedül *Paulhan*-nak sikerült azonban Voisin-féle biplánjával 49 kilométernyi és 500 méternyi repülést megtennie. *Fournier*t egy szélroham akadályozta a leszállásban és gépének egyik szárnyfelülete eltört. *Latham* gépe is megsérült. Eltört a propeller-csavarja, miközben gépe még a földön gördült tova.

Tizenegy órakor feltűnt a láthatáron egy kormányozható léggömb, amely nyilegyenesen közeledett Rheims felé. A motorballonok versenyére benevezett „Colonel Renard” volt ez, amely Mauxból indult utnak. A léggömb csakhamar a tribünök fölött lebegett, ahol előbb egy csomó evolúziót végzett, majd a gyakorlóféren leszállt, a közönség viharos tapsai közepette. A hivatalosan megállapított menetideje 1 óra 32 perc volt s a befutott távolság 110 kilométer, ami 71 km. 729 m. óránkénti átlagos sebességnek felel meg s ez egyúttal rekordot is teremtett a kormányozható léggömbök részére.

Paulhan volt a nap hőse. A 49 és félkilométernyi repülése után még egy másik 56 kilométeres utat is megtett. Ötször végigrepült az egész pályán s aztán még hat kilométert tett meg. A közönség élénk ovációt rendezett a jeles aviatikusnak.

Délután tiszta idő volt s a közönség nagy tömegekben özönlött a bethényi aerodromba. Itt a következő felszállások folytak le: *Lefebvre* (Wright-féle biplán) 26 km., *Sommer* (Farman-féle biplán) egy pályakör, *Delagrangé* (Blériot-féle monoplán) egy pályakör, *Lambert* (Wright) egy kilométer, *Latham* (Antoinette) két kilométer, *Tissandier* (Wright) egy pályakör, *Cockburn* (Farman-féle biplán) egy kilométer, *Jean Gobron* (Voisin) három kilométer, *Farman* egy pályakör, *Sancher-Besanak* is sikerült Voisin-féle biplánján rövid repülő utat tennie.

Blériot rekordját, melyet a gyorsasági körpályaversenyen tegnap teremtett, túlszárnyalta az amerikai *Curtis*, aki a pályakört 8 perc, 35 és kétötöd másodperc alatt repülte be, ami 69 km. 550 méter óránkénti sebességnek felel meg.

Ugy a gyorsasági díj, mint a körpályaverseny díja és a Champagnei „Grand prix” csak a következő napokon kerül végleges döntésre. A gyorsasági díjosztályozás terén a második nap nem hozott változást.

A körpályaverseny díjait egyelőre a következőkben áll a versenyzők osztályozása:

1. *Curtiss* (Curtiss-féle biplán) 8 : 35^s; 2. *Blériot* (Blériot-féle monoplán) 8 : 42^s; 3. *Lefebvre* (Wright) 8 : 58^s; 4. *Farman* (Farman-féle biplán) 9 : 06^s; 5. *Latham* (Antoinette) 9 : 13^s; 6. *Tissandier* (Wright) 9 : 26^s; 7. *Lambert* gróf (Wright) 9 : 33^s; 8. *Paulhan* (Voisin-féle biplán) 10 : 50; 9. *Delagrangé* (Blériot) 11 : 03^s; 10. *Roger Sommer* (Farman-biplán) 11 : 24^s; 11. *Cockburn* (Farman-biplán) 11 : 44; 12. *Bunau-Varilla* (Voisin-féle biplán) 13 : 30^s.

A champagnei „Grand prix”-ért versenyzők osztályozása.

1. *Paulhan* (Voisin) 56 km. 500 méter 58 perc 48^s mp. alatt; 2. *Lefebvre* (Wright) 21 km. 200 méter 20 perc 14^s mp. alatt. Az ezen díjért versenyzők további osztályozása a következő: *Delagrangé*, *Bunau-Varilla*, *Paulhan*, *Blériot*, *Gobron*, *Fournier*, *Lefebvre*, *Blériot*, *Sommer*, *Lambert*, *Cockburn*, *Blériot*, *Latham*, *Tissandier*, *Farman*, *Latham*, *Curtiss*, *Blériot*. Nem helyezettek a következők: *Esnault-Pelterie*, *Guffroy*, *Latham*, *Demanert*, *Santos-Dumont*, *Tissandier*, *Delagrangé*, *Ferber* kapitány, *Kluytmans*, *Breguet*, *Rougier*, *Sommer*, *Schreck*, *Fernandez*, *Lambert*, *Sanchez* és *Legagneux*.

Fallières elnök nejevel, *Briand* és *Mitterand* miniszterekkel, valamint *Brun* tábornokkal különvonaton a versenypályára érkeztek, hogy a léghajóversenyt megtekintsék. Az óriási közönség lelkesen üdvözölte őket.

Megemlítjük itt, hogy a *Weriheim*-féle áruház tulajdonosa meghívta Berlinbe *Latham* Hubertet repülőgéppel és *Latham* szeptember elején Berlinbe jön, hogy bemutassa repülőgépét. A ruhle-beni ügétőversenyterén fog felszállani két vasárnapon és egyszer hétköznap.

Megírtuk, hogy *Wellmann* megismételt északi expedíciója megint kudarczsal végződött. *Wellmann* ugyanis már másodízben próbálkozik elérni az északi sarkot; első alkalommal kedvező szelekre bízva magát, egyszerű léghajóval kelt utra, míg most másodszer kormányozható léghajóval tett kísérletet. A meghiusult felszállást *Popov*, egy fiatal moszkvai léghajós, aki a felszállásban szintén résztvevett és aki már Hammertesbe érkezett, a következőképpen beszéli el:

— E hó 15-én már indulásra készen állottunk a Spitzbergákon. Déli szél fujt és *Wellmann*, továbbá *Vannimann* főmérnök, *Loud* és én beszállottunk a csónakra. Az „Amerika” felemelkedett a sziklákra, a fjordon átrepült és körülbelül negyven kilométer óránkénti sebességgel haladt a nyílt tenger felett úgy, hogy a *Wellmann*-part messze elmaradt mögöttük. Egyszerre csak levált a csónakról az eleségtartó tömlő és lezuhant. Léghajónk ennek folytán ötszáz kilogrammal könnyebb lett és mesébe illő gyorsasággal néhány pillanat alatt háromezer méternyi magasságra emelkedett. Lehetetlen volt az utat tovább folytatnunk. *Vannimann* kieresztette a léggömbből a gázt, *Wellmann* pedig dél felé kormányozta a léghajót. Alighogy megindult az „Amerika”, elszakadt a kötele, hatalmas szélroham kapta el a léghajót és nagy erővel észak felé hajtotta. A „Fram” nyomán követte és végre elérte az elszabadult léghajót, mire a legénység ismét bevonszolta a Spitzbergák közé, ahova éjjel 11 órakor érkeztek meg.

EGYHÁZAK.

— (A Tiszavidéki evang. egyházmegye közgyűlése. Sátoraljaújhegyen a Tiszavidéki evang. egyházmegye ma és holnap tartja közgyűlését *Meskó* László államtitkár és *Bortunyk* György főespereshelyettes elnöklete alatt. A mai közgyűlést *Meskó* László nyitotta meg. Nagy tetszéssel fogadott megnyitó beszédét egész terjedelmében jegyzőkönyvbe iktatták. Nevezetes incidense volt a közgyűlésnek *Mattery* Lajos főesperes lemondása, melyet a közgyűlés tekintetbe véve a lemondás erkölcsi indító okát, ismét visszahelyezte *Mattery* teljes bizalma nyilvánítása mellett a főesperesi székbe. Három órakor a gyámintézet, négy órakor pedig az iskolai bizottság ülésezett.

— (Az auránai perjelség ügye.) Az auránai perjelség birtokának eladása ügyében katolikus egyházi körökből kijelentik a következőket: A vallás- és közoktatásügyi miniszterhez csak tisztán formai jóváhagyás céljából került az auránai perjelség birtokeladási ügye. A magyarországi telekkönyvi rendtartás értelmében az egyházi ingatlanok tulajdonjogának átruházásához, megterheléséhez megköveteltetik, hogy bekebelezés alapján szolgált okmányra rá legyen vezetve a vallás- és közoktatásügyi miniszterium jóváhagyási záradéka,

(Farmane (Antoinett)-: 26; 7. S. Paulhan Delagrange (Farman-Farman-bip-féle biplán)

versenyzők

58 perc 21 km. 200 ezen díjért következő: Blériot, Gommer, Lamandier, Farhelyezettek, Latham, Delegrange, Rougier, Sanchez

Mittlerand

akkal külön-hogy a lég-közönség

-féle áruháza Hubertet elején Bert. A ruhle-két vasár-

élt észak- végződött. próbálkozik mal kedvező ghajóval kelt zható légha-szállást Po-ki a felszál-ammertestbe

állottunk Wellmann, d és én be-felemelke-körülbelül el haladt a Wellmann-part e csak levált s lezuhant, ammal köny-hány pillanat emelkedett.

unk. Vanni-t, Wellmann t. Alighogy kötele, ha-jajót és nagy nyomon kö-ghajót, mirc bergák közé,

megeye köz-déki evang. közgyűlését György mai köz-meg. Nagy edét egész ták. Neve-ésnek Ma-et a közgyű-ölcsi indító pljes bizalma kbe. Három pedig az is-

auránai per-atolikus egy-ét: A vallás-izstán formai ai perjelség telekkönyvi gatlankok tu-terheléséhez apjául szol-vallás- és isí záradéka,

különböen a telekkönyvi kérvényt visszautasítják. Az auránai perjelség torontálmegyei, szárcsai birtoka a horvát-szlavon országos kormány legfőbb felügyelete és a zágrábi székes főkáptalan kezelése alá tartozik. — Ezek eszközölték ki a pápai és a királyi jóváhagyást. A vallás- és közoktatásügyi miniszter az előzetes tárgyalásokba, az adásvételi szerződés létrehozásába nem folyt be. Ezt nem is ismerte, mert nem hozzá tartozik az ügy. A vallás- és közoktatásügyi miniszterhez a horvát bán már csak a kész, a szerződő felek által aláírt és öfelsege legfelső jóváhagyásával ellátott és így mindenképpen befejezett szerződést hozta fel, hogy a kultuszminiszter a telekkönyvi átíráshoz szükséges és csupán formai jelentőségű záradékot rávegye a szerződésre. Miután erre nézve semmi akadály és aggály fel nem merült, hisz a szerződés legfelsőbb jóváhagyást nyert, az adásvételi szerződésre a vallás- és közoktatásügyi miniszter által a kellő záradék rávezettetett és ennek alapján az átírás tényleg már megtörtént. A vallás- és közoktatásügyi miniszternek ezen jóformán sziveségi és formai ténykedésén kívül egyéb szerepe nem volt. Nem is lehetett. Az egész ügy a horvát kormány felelős rendelkezése alá tartozik.

Pusztulás Genfben.

— Saját tudósítónk jelentése. —

Tegnap számunkban egy éjszakai táviratjelentés alapján röviden megírtuk, hogy a genfi gázgyár tüzkatasztrófa áldozata lett. A pusztulást gázrobbanás okozta, amely emberéletben is tömeges pusztítást okozott. A halottak száma összesen tizenhárom, közöttük három mérnök, egy előmunkás és kilencz gyári munkás.

A gázművek működését tegnap megszüntették és a város egy időre gáz nélkül marad. A halottak között van Masset René francia mérnök, a városi gázmérő-társaság igazgatója. A szerencsétlenség színhelyén mind a két felekezethez tartozó papok nyújtanak vigaszt a sebesülteknek és haldoklóknak.

Ma már teljes erélyvel folyik a vizsgálat, a katasztrófa okának megállapítására. Nagyon megnehezíti azonban a dolgot az a körülmény, hogy azok közül a munkások közül, akik abban a helyiségben voltak, ahol a tűz keletkezett, egyetlen egy sem maradt életben. Azt hiszik, hogy a tűz egy kisebb gazométer kipróbálásánál támadt. A robbanás ereje borzasztó volt. A gyártelep összes épületei, amelyekben szerencsére senki sem lakott, romba dőltek. A nagy gazométer kupolája lezuhant a körútra, amely mellett a gyártelep fekszik. A gáztelep közvetlen közelében egy épülőfélben lévő új ház van, amelynek különös módon semmi baja sem történt, mint hogy a robbanás csak egy irányban hatott, ellenben a gyártelep épületei, a raktárak, laboratóriumok és irodahelyiségek teljesen elpusztultak. Körülbelül egy kilométernyi területen az összes házak ablakai bezúzódtak és a házak tetéjéről a cserepek lezuhantak. A robbanás a lakosság körében leírhatatlan pánikot okozott. Arra a híre, hogy a gazométer a levegőbe repült, mindenki menekülni igyekezett, amerre tudott. Eddig hét halott holttestét húzták ki a romok alól. Valamennyien régi munkásai a gázgyárnak. Azonkívül mintegy harminczan, részben halálosan megsebesültek, két ember pedig eltűnt. Amikor végre a tűz eloltása után be lehetett hatolni a romok közé, az egyik holttestet a padlás gerendái között találták meg, ahová a robbanás ereje vetette fel. Egy másik munkásnak a fejét a gáztelep mellett lévő temetőben találták meg. Bognat mérnököt haldokolva húzták ki a romok alól, de néhány percczel később meghalt. A város most teljesen gáz nélkül van és azokban a házakban, ahol villamos világítás nincsen, petróleummal világítanak.

Zürichből jelentik, hogy a genfi városi gáztelepen történt robbanást a vizsgálat eredménye szerint az okozta, hogy egy munkás a gázvezeték egyik kiágazó csövét kipróbálta anélkül, hogy a csövet előzetesen megfelelően izolálta volna. Valószínű, hogy a munkás szerszámból kipattant szikra gyújtotta meg a csőben levő gázt és a láng átcsapott a nagy gazométerbe, amely tizenötezer köbméter gázt tartalmaz. A katasztrófa idején a gazométer csak félig volt megtöltve. A gazométer

alsó része a robbanás következtében megrepedt, kupolája pedig lezuhant, de egyébként sértetlen maradt. A halottak száma kilencz, míg a sebesültek számát eddig nem sikerült még véglegesen megállapítani.

Genfből jelentik késő éjjel: A felrobbant gazométer beomlott falai alól még mindig nem ásták ki az összes holttesteket. Rengeteg tömeg állja körül a katasztrófa színhelyét. Eleinte azt hitték, hogy földrengés van és a nép rémülten menekült ki a szabadba. A gyárváros felé vezető utakat rendőrök és katonák szállották meg. Késő estig tartott a romok eltakarítása, de az áldozatok és a sebesültek számát még nem állapították meg.

A gyár csatornázási munkálatainál alkalmazott munkás kijelentései szerint a robbanás úgy keletkezett, hogy munkaközben valahogyan szikra pattant ki, mely a csatornában egybegyűlt gázokat felgyújtotta. Remélik, hogy a gázgyár üzeme néhány nap múlva újra megindul.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

— Szatmár közelében két vonat összeütközött. — Budapest, augusztus 24.

Szinte rémületet keltő már az a gyakoriság, amellyel az államvasutak vonalain a szerencsétlenségek egyre-másra követik egymást. Tegnap éjszaka megint szerencsétlenség történt és ezúttal a budapest—köröszmezei fővonalon játszódott le a rémes katasztrófa, amelynek sajnos, emberélet-áldozatai is vannak. Mikola és Halmi állomások között a Tur folyó hídjá mellett, Szatmár és Ugocsa vármegyék határán összeütközött két tehervonat. A rendkívül erős összeütközés következtében a két tehervonat mozdonya szinte elválaszthatatlanul egymásba furdótt. Egy fékező nyomban meghalt, egy másik fékezőt súlyos sérüléseivel a szatmári kórházba szállították, ahol ma délelőtt meghalt a szerencsétlen ember. Két alkalmazott kivételével a két vonat személyzete megsebesült.

Részletes tudósításunk a szerencsétlenségről a következő:

A mikolai állomáson az 1764. számú tehervonat állt, Halmiban pedig az 1741. számú tehervonat vesztegelt az állomáson. Pogány Ferencz állomási előjáró teljesített ma éjjel szolgálatot Mikolán. A két vonatnak Mikolában kellett volna találkozni, ahová Királyházáról odaérkezendőben volt az 1753-as számú tehervonat is.

Ilyen értelemben adott parancsot az indulásra Pogány állomási előjáró az 1764-es számú tehervonatot vezetőjének. A vonatvezető azonban félreérthette a parancsot. Valószínűen azt hitte, hogy nemcsak az 1741-es, hanem 1753-as számú vonattal is fog találkozni. A mikolai állomásról elindult az 1764-es számú vonat, Halmiból is elindult az 1714-es számú vonat Mikola felé.

Mikolán az állomáselőjáró végre észrevette, hogy baj van, de már nem volt ideje az intézkedésre, hogy az őrházak tartóztassák fel a vonatokat. Az egész vonalon egy helyütt van kanyarulat: a Tur folyó hídjánál. Ott a nyílt pályán, magas töltésen nagy erővel összeütközött a két vonat. A mozdonyok egymásba furdóttak. Egy szerkocsi lefordult a töltésről a széles árokba, hat kocsi pozdorjává zúzódtott, a kocsik egy részének az ég felé állanak a kerekei.

A vonatok a nagy mennyiségű teheráruon kívül sok bivalyt és disznót is szállítottak. Az állatok leg többje elpusztult. Csak kis részük szabadult ki a kocsik roncsai közül.

A szerencsétlenségről azonnal értesítették a szatmári állomást, ahonnan Péchy László állomásfőnök, Mándy Bertalan forgalmi főnök osztály-mérnökkel, Koltsey Ferencz dr. orvossal és munkásokkal különvonaton utazott a katasztrófa színhelyére, miután megelőzőleg intézkedtek, hogy Szatmárról a mentők várják be a segélyvonat megérkezését.

Rettenetes látvány tárult eléjük a szerencsétlenség helyén. A sebesültek kétségbeesetten jajveszéltek és rémitően hörögtek a halálra gázolt állatok.

A mentési munkálatokat felette megnehezítette az éjszaka mély sötétsége és a permelező eső.

Alig láttak a dologhoz a munkások, hamarosan holttestre akadtak. Parázsó Lajos huszonkét éves segédfékező hullájára. A szerencsétlen fiatalember alkalmasint elaludt a vonaton, mert a fejét teljesen összezsuzta a fék. Ősz atyja elemózsiával várta őt a szatmári állomáson és amikor a megérkező mentővonatból leemelték fiának holttestét, a szegény öreg ember eszméletlenül esett össze.

A roncsok alól súlyos sebesülten került ki Kovács Sándor vonatvezető. A gerinczén és a mellkasán szenvedett életveszélyes sérüléseket. Eszméletlenül volt és így szolt Péchy állomásfőnökhöz:

— Végem van, állomásfőnök ur. Küldjön értesítést Debreczenbe, a feleségemnek.

Kovács Sándort beszállították a szatmári kórházba, ahol ma délelőtt belehalt a sérüléseibe. Kovács négy gyermeknek az atyja.

Beszállították a szatmári kórházba a többi sebesülteket is, szám szerint tizet. Súlyosan sebesültek meg: Kiss Béla fűtő (válságos az állapota), Tokaji Ferencz fűtő, Szabó István fűtő, Demeter Sámuel fékező és Malinák Ignác fékező. Könnyebb sérüléseket szenvedtek: Lipcsei András, Cseterás László mozdonyvezetők, Peleskei József és Székely Bertalan.

Az összeütközött vonatok alkalmazottai közül csak ketten maradtak épségben. Az egyik, egy zárfékező, aki a vonat végén volt, tudósítónknak ezt mondotta:

— Nem tudom, uram, hogy hogyan történt az összeütközés. Még azt se tudom, hogy úgy eszem-e le, vagy magám ugrottam le a vonatról. Csak a vészfűtőülésket halottam, meg a borzasztó roppanást.

A másik sértetlenül maradt alkalmazottat a vonat kidobta a kocsiból és a töltés mellett elhúzódozó széles árkon át egy fűzfabokorba hajította, ahová olyan szerencsésen esett, hogy nem történt semmi baja.

A katasztrófáról értesítés ment a debreczeni üzletvezetőségre, ahonnan az üzletvezető külön vonaton személyesen utazott el a szerencsétlenség színhelyére.

Szigoru vizsgálat indult meg. Eddigi megállapítások szerint az összeütközést hibás indítások okozták, amelyek félreértett intézkedésből származtak. Ujabbban nem menetleveleket kapnak ugyanis a vonatvezetők, hanem szóbeli parancsot terminus technikusokkal (keresztelés, rájárás stb.), amiknek a megértése nem olyan könnyű, mint volt azelőtt a menetlevelek követése.

A romok eltakarításán egész éjjel dolgoztak. A vonatok arra felé ma még három óras késéssel és átszállással közlekednek. Remélik, hogy estére teljesen rendbe hozzák a vonalat.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a szerencsétlenségről a következő hivatalos kommunikát adta ki:

„Az 1764. számú tehervonat folyó évi augusztus hó 24-én Halmi és Mikola állomások között az 1741. számú tehervonattal összeütközött. Egy vasuti alkalmazott meghalt, három pedig könnyebben megsérült. A pálya megrongálódván, a forgalom átszállással tartatik fenn. A baleset oka az volt, hogy az 1764. számú vonatot Mikola állomás a megállapított keresztelés ellenére az 1741. számú vonat beérkezése előtt elindította. Szigoru vizsgálat folyamatban.”

Szatmárnémetiből jelentik: A Halmi és Mikola között történt vasuti szerencsétlenségnél megsebesült Kovács Sándor vonatvezetőt, Kiss Béla és Demeter Sámuel fékezőket Morvai Károly vizsgálóbíró ma délután a szatmári kórházban kihallgatta. Kovács azt vallotta, hogy írásbeli parancsot kapott a halmi-i állomás előjárójától indításra. A vonat teljes haladást kapott, amikor a Tur hídján felül a Mikolából indított vonattal megtörtént az összeütközés. Kovács a romok alá került, ahol súlyos sérüléseket szenvedett. Alsómedenczéje egészen összezsuzódott. A többi sebesült az összeütközés körülményeiről nem tud semmit, csak arra emlékszik, hogy a mentők fel-

élesztették őket. A legtöbbnek karja összezúródott. Hivatalosan megállapították, hogy a halmi-mikolai forgalmi állomások előjárósági hivatalnokai gondatlanságából, félreértésből támadt az összelütközés, mert az elindított vonatoknak Halmiban kellett volna találkozniuk. A kár igen nagy, két mozdony és tíz kocsi teljesen tönkrement; bivalyok, tehének, sertések százával részben elpusztultak, részben szétfutottak. A pályatestet délutánra már szabaddá tették.

A megindított vizsgálat folyamán megállapították, hogy az 1784-es vonat vezetője oka a szerencsétlenségnek, mert engedély nélkül indult el. A vonatvezető a szerencsétlenség alkalmával leugrott a vonatról és eltűnt. Valószínűleg érezte, hogy bűnös és a következmények elől menekült. Hivatalos megállapítás szerint a kár 40.000 korona.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK

As aradi gyermekmenhely. Aradról táviratozzák: Dr. Keller János, a németországi gyermekmenhelyek országos felügyelője, Ruffy Pál miniszteri tanácsos kíséretében Aradra érkezett az ottani gyermekmenhelyek tanulmányozására. Keller János a gyermekmenhelyek tanulmányozása végett Magyarország összes nagyobb városait be fogja járni.

TÁVIRATOK.

A szultán és a csár.

Páris, augusztus 24. Mint a „Temps“ Konstantinápolyból jelenti, a nagyvezér azt hiszi, ráveheti a szultánt, hogy Pétervárot viszonozza a csár látogatását, ahová elkísérné a nagyvezér is.

Határkiigazítás.

Konstantinápoly, augusztus 24. (Saját tudósítónktól.) A vezérkar az osztrák-török határon a határkiigazítására bizottságot küldött ki, amelyben montenegrói tisztak is szerepelnek.

Közgazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárlatai.

New-York.		aug. 20.	aug. 24.	aug. 23.
Buza	locobuza	111 ³ / ₄	110	110 ¹ / ₂
	juliusra	—	—	—
	szeptemberre	108 ⁷ / ₈	107	107 ¹ / ₄
	decemberre	104 ¹ / ₄	102 ⁷ / ₈	102 ⁷ / ₈
	májusra	—	—	—
Tengeri	juliusra	—	—	—
	szeptemberre	75 ¹ / ₄	75 ¹ / ₈	74 ³ / ₈
	decemberre	66 ⁷ / ₈	66 ⁷ / ₈	66
Chicago.				
Buza	szeptemberre	99 ⁵ / ₈	97 ³ / ₈	98 ¹ / ₈
	decemberre	95 ³ / ₈	94 ¹ / ₈	94 ³ / ₈
Tengeri	szeptemberre	66 ⁵ / ₈	66 ¹ / ₂	65 ⁷ / ₈

Newyork aug. 24. Gyapot Newyorkban helyben 12.75 (12.75 tegnap), gyapot szept. 12.29 (12.26), gyapot novemberre 12.26 (12.25), gyapot Neworleansban helyben 12¹/₄ (12¹/₄), petroleum Stand white Newyorkban 8.25 (8.25), petroleum Stand white Filadelfiában 8.20 (8.20), petroleum Refined in Cases 10.65 (10.65), petroleum Credit Blancs at Oil City 1.58 (1.58), zsir Western steam 12.60 (12.45), Zsir Rohe és Brothers 12.85 (12.65).

Chicago, aug. 24. (Zárlat.) Zsir szept.-re 12.12 tegnap 11.97, zsir októberre 12.10 (11.90), szalonna short clear 12.18 (12.18), sertészsir szept.-re 22.40 (22.40).

A berlini tőzsdé.

Berlin, augusztus 24. (Saját tudósítónktól.) A mai tőzsdén a gabonák erősen hanyatlottak. Buza 5 6 márkával, rozs 3 márkával olcsóbb lett tonnánként és mivel vásárlási kedv még így sem jelentkezett, a kínálat tolakodó volt.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár. Szerda, augusztus 25. — Róm. kat. és prof.: Lajos. Görögország: aug. 12. Anicét. — Zsidó: El 8. — A nap két reggel 5 óra 8 perczkor, nyugszik este 6 óra 54 perczkor. — A hold két délután 2 óra 50 perczkor, nyugszik éjjel 11 óra 12 perczkor.

A közoktatásügyi államtitkár fogad délnél 12 órakor.

A főváros rendkívüli közgyűlése d. u. 4 órakor. — A Magyar Jelzőlog Hiteibank nyerevényi kötvények sorsolása d. u. fél 4 órakor.

A „Magyarok bejövetele“, Feszty Árpád körképe a Városligetben. Nyitva reggel 8-tól este 11-ig. Belépődíj 1 korona. — A Nemzeti Szalon kiállítása. Nyitva 9 órától 6 óráig. Belépődíj 1 korona. — Állandó kiállítás a Könyves Kálmán szalonjában. Belépődíj nincs. Az Új Művészeti Szalon (Kecske-méti-utca 3.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Urania kiállítása (Kigyó-tér.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs.

Nyitvalevő múzeumok: A Nemzeti Múzeum régiség-tára 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum 10-1-ig. — Az Iparművészeti Múzeum 9-1-ig. — A Közlekedési Múzeum 2-6-ig. — Az Aquincumi Múzeum egész nap. — Az Erzsébet Múzeum 9-től fél 1-ig és 3-4 óráig.

Nyitvalevő könyvtárak: Az Akadémia könyvtára 3-7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár 9-12-ig és 3-8-ig. — A Fővárosi Könyvtár 9-12-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára 9-2-ig. — A pedagógiai könyvtár 3-6-ig.

Wellmann.

Megkonstruált magának egy léghajót, — könnyűt, nem ellentárlót, játékszerballont. Ha Potsdamból Grosslichterfeldébe próbált volna repülni a kosarában, talán az sem sikerült volna neki. Wellmann soha életében sem volt aviatikus, a repüléshez annyit sem ért, mint valami jobb sofför az automobilkezeléshez. Azon a ballonon, amit a Spitzbergákon állított össze, egy csavar nem volt az övé, egy ötlelet nem volt új, egyetlen konstrukció-fosz-lány nem volt Wellmanné. Még ahhoz sem értett jól Wellmann, hogy miként kell összeállítani a szétszedett ballonrészeket egyetlen egészszé. És ezzel a kétbalkezes tudásával, ezzel a gyereksárkány-ballonnal, ezzel a levegőben rángatózó halálos veszedelemmel neki mer indulni Wellmann a nagy titokzatosságok felé és át akarja repülni a Sarkot.

Az ember elkezd gondolkozni. Mi ez? Micsoda ez a Wellmann, aki se nem aviatikus, se nem fölfedező és azt akarja elérni, amire se aviatikusok, se fölfedezők nem voltak képesek. Kicsoda ez az ember, aki az életét ilyen bizonyossággal dobja oda a pusztulásnak? A tudomány herosa? Az emberi tudás, amely testté vált egyetlen merész vágyakozásban? A turistaörület bolondja? A legbátrabb embere a földnek? Mi hajtja Wellmant az Észak felé? A fölfedezők kutatási vágya, amely valósággal momentumává válik az emberben, — semmi esetre sem. Biztosan van annyi judiciuma, hogy a vállalkozásának a kivihetlenségét meglássa. Előtte meredhet az André jéggé fagyott holtteste, a Franklin nyomorult pusztulása, a Jeanette éhenhalt csapata és mind, mind az a sok fehér árnyék, amely ott kísért a Sark vidékein. A tudományért meghalni nem kis dolog, szép is, pőzós is, glóriafényes is, de nagyon meggondolandó, hogy azért a sok szépségért odavesse valaki a maga izes, bourgeois ebédjeit. A tudományért sok mindent megtesznek az emberek, de meghalni, — azt az egyet nem. Wellmann se kockáztatna a tudományért egy tiszta gallért sem. Mit izgassa őt az északi sark fölfödöztenl vidéke, a jéghegyek, amelyek tíz fokkal délebbre ép olyanok, mint a sarkon a hómező, amely mindenütt egyformán sík és végtelen, a tenger, amely a Spitzbergák körül is zajló vagy keményre fagyott.

Wellmann nem a Sark rajongója. Nem a fátyol izgatja, a hópötytyekkel teleszővött, amely befődi az emberek előtt a sarki vidéket. Nem az embermijárta szüz havat akarja megtaposni diadalmas lábbal. Nem a tudás dolgozik benne. Nem a Sarkot akarja meghódítani, hanem a halált. A halállal kacérkodik ez az ember, a rejtelmességekkel, a veszedelmekkel és a nagy sötétségekkel. Az emberben mindig volt valami elrejtett vágy, amely odavonta a meredek szélére és hívta, vonta, csalta, hogy belenézzen a révedező szemével. Beleszédül... igen... talán beleszédül. De hátha nem szédül bele? Milyen lehet ott, a rámás szélén, a lét és a nemlét határán...? Talán átlát a tulsó partra, talán meglát valamit abból a soha meg nem látható világból, amit úgy hívnak, hogy nirvána. Talán átélvezi a nagy megsemmisülésnek egy elröppenő gyönyörtüségfoszlányát, talán átsuhan rajta valami finom, sekundár vonaglás a megsemmisülések előtti borzongásból. Ez a „talán“ csalja az embereket a veszedelmek felé, ez járát velük boszorkánytáncot a borotvaéleken és ez

viszi őket oda, ahol egyetlen milliméternyi megcsuszás a halált jelenti. A sziklákról messzire előrehajol az ember, jól meggörbíti a derekát és úgy tánczol a szeme a lent vágató folyó hullámain, — csak öt fokkal jobban hajoljon előre, csak egy másodpercze veszítse el a tekintetének a biztonságát — vége. A komédiának vége. A létnek vége. A kacérkodásnak vége. Mindennek, mindennek vége, ha öt fokkal előbbre hajtom a derekamaf.

Ős őszön a megsemmisülés misztériumának e kutatása. Ős őszön a szembenézés azzal, amitől rettegünk. Ős őszön egy szeges csákánnyal fölkapaszkodni a Mont-Blanc gleccseren. Ős őszön buta, rossz léghajón röpkölni a Sark felé. Ős őszön nekimeenni annak, amitől arcot betakarva félünk.

... És ős őszön, ami Wellmann kergeti a Sarkra a maga gyerekes játékszerén.

— Személyi hírek. Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter ma reggel családjával Bécsből Pozsonyba utazott. — Szögyény-Marich berlini nagykövet tegnap Bécsből csóri birtokára utazott.

— A király nyaralása. A véghez közelgő nyaralás egész ideje alatt a király a legjobban érezte magát. Azon a két napon, amelyen gróf Aehrenthal közös külügyminiszter és báró Bienerth osztrák miniszterelnök jelentek meg előtte, az uralkodó reggeli nyolcz órától délutáni fél háromig szakadatlanul példás kitarással fáradatlanul dolgozott anélkül, hogy a legcsekélyebb pihenőt is tartotta volna. A király munkakedve csudálatreméltó. Egészségi állapota az idej nyár sok esős napja ellenére is kiváló; teljes frissességben várja az insbrucki utat, amelynek előrelátható fáradalmi bizonyára nyom nélkül fognak elmúlni. A múlt hét végén készült kinematográf-felvételek, melyeket a jövő évi nemzetközi vadászkiállításra fognak először bemutatni, ol-kitűnően sikerültek, hogy a király megengedje néhány kép sokszorosítását; nagyon is érthető, hogy e felvételek másolatait az ischli fürdőközönség hamarosan elkapkapták. Szombaton, e hó 28-án az uralkodó elutazik Ischlből. Nincs azonban teljesen kizárva, hogy a tiróli ünnepeken való részvétel fáradalmainak kipihenése céljából néhány napra ismét visszatér Ischibe; erre nézve azonban még nem történt rendelkezés.

— Amerikai kiküldöttek Budapesten. Az amerikai Egyesült Államok által a magyarországi vizsábályozás tanulmányozására kiküldött bizottság holnap a Bécsből jövő hajóval érkezik Budapestre. A bizottság hét szenátorból és öt képviselőből és két titkárból áll. Elnöke Theodore E. Burton, Ohio állam szenátora, alelnöke Jacob H. Gallinger, New-Hampshir állam szenátora, tagjai Samuel H. Piles, Washington állam szenátora, James P. Clarke Arkansas állam szenátora, William Alden Smith, Michigan állam szenátora, William Lorimer, Illinois állam szenátora, F. M. Simmons, North Carolina szenátora, továbbá D. S. Alexander, Frederick P. Stevens, Irving P. Wanger, Stephen M. Sparksman és John A. Moon képviselők, azonkívül Woodbury Pulsifer és Joseph H. Mc. Gann, titkárok. A kiküldöttek első utja Orsova lesz, ahol a Vaskaput fogják tanulmányozni. A vendégek fogadására és kalauzolására a földművelésügyi miniszter Hajós Sámuel miniszteri osztálytanácsost és Ujvári főmérnököt küldte ki.

— Katonáság köréből. A budapesti 4. hadtestben hadtestparancsnoki rendelkezés értelmében valamennyi gyalogcsapatadosztályparancsnokság tábori postai kirendeltséget fog felállítani; e parancsnokságok mindegyikéhez azonfelül lovas és gyalogos tábori csendőrököt osztanak be.

— A kolozsvári egyetemről. A kolozsvári egyetemen az iskolaorvosi és egészségügyi tanfolyam szeptember 15-től december 15-ig tart. Részt vehetnek benne orvosdoktorok és szigorló orvosok. A tanfolyam díjtalan. Jelentkezni kell az orvosi kar dékán hivatalánál szeptember 1-je és 10-ike között. A hivatal az érdekelteket a félévelről értesíteni fogja.

— Hajókatasztrófa. A „Seirak-Bargan“ nevű gőzös, amely Tineből Bordeauxba igyekezett, Usantól nem messze elsülyedt. Attól tartanak, hogy a gőzösnek huszonhat fonyt legénysége a tengerbe fullt. A hullámok eddig négy tengerész holttestét vették partra.

millimé-
lentí. A
ember, jól
a szeme
csak öt
gy másod-
biztonságát
tnek vége.
minden-
tom a de-

isztériumá-
lézés azzal,
zeges csá-
nc gleccse-
röpülni a
nak, amitől

nt kergeti
n.

bert vallás-
családjával
ény-Maich
birtokára

szelő nyá-
bban érezte

Achrenthal

erth osztrák

uralkodó

omig szaka-

l dolgozott

t is tartotta

átalraméltó.

sok erős

frissességben

ek előrelát-

hélkül fog-

lnt kinema-

nemzetközi

mutatni, ol-

megengede

is érthető.

fürdőközön-

ton. e hó

Nincs azon-

népességben

e céljából

erre nézve

Az amerikai

gi vizszabá-

zottság hol-

Budapestre.

viselőből és

E. Burton.

F. Gallinger,

Samuel H.

James P.

William Alden

am Lotimer,

Simmons,

S. Alexan-

P. Wanger,

Moon kép-

er és Joseph

ak első utja

ak tanulmá-

alauzolására

Sámuel mi-

főmérnököt

4. hadtest-

értelmében

francsnokság

ani; e pa-

al lovas és

be.

svári egye-

tanári tan-

15-ig tart.

és szigorló

ezni kell az

er t-je és

t a fővétel-

rgan" nevű

gyekezett,

ól tartanak,

egénysege a

y tengerész

Szerda, augusztus 25.

— **Lajos napjára.** Imnár tizenhatodszor virrad reánk Lajos napja, amióta nem kalapjára, de sírjára hull az ég áldása. Imnár tizenhatodszor köszönt ránk Lajos király ünnepe, hogy a magyar nép koronázatlan királya, édes apja: Kossuth Lajos pihenni tért.

Árván hagyott bennünket, árva nemzetét, aki pedig megtanította a szabadságra, megváltotta a jobbágyágból és felvilágosította a haladás utjáról. Elment; de örökségül hagyta a 48-as eszméket, az ő eszméit, azokat az eszméket, amelyek újjászületésünk, nemzeti nagyságunk lehetőségünk alapját alkotják.

Ezeknek az eszméknek minden szava: imádság nekünk, magyaroknak, olyan szent, mint a szentírás maga.

Azoktól egy lépést tágitanunk nem szabad. Meddő kísérletek ne riaszsanak vissza. Ne legyünk kicsinyhitűek. Egy ország, egy nemzet szívébe, milliók szívébe, agyába vannak az ő eszméi elrejtve s bár nem látjuk, de ha törésre kerül a dolog, ha szükség lesz rá, hogy megmutassuk, egy ország lesz verőfényes a lángjától, milliók arca piros a tüztől.

És eljön az a nap, mert el kell jönnie. Hiába halad az idő, Kossuth Lajos hatása nem lesz kisebb és mennél inkább mulnak az évek, alakja annál dicsőbb, annál fényesebb. Olyan nagy O nekünk, hogy nagyságát alig bírjuk fölmérni. Tudtuk, hogy sokat veszítettünk vele, de minden nap multával jobban tudjuk mérlegelni: mennyit.

Nagy lélt, mert megértette a nemzetet és a nemzet megértette őt. Ez a kölcsönös megértés tette félistenné Kossuth Lajost és héroszszá a maroknyi nemzetét. Visszasóhajtjuk nagy alakját nevenapja alkalmából a költővel együtt:

Nem jól van a fejealja a népnek,
Kelj föl Apánk, igazítsd meg szegénynek.

— **Bolgár hősök emléke.** A Sipka-szoros hősie védelmének 32. évfordulója alkalmából ma szabadságnemlékoszlopot lepleztek le Ruszcsukban, mely ennek a hősie küzdelemnek első bolgárországi emléke. Az emlékszobor teleplezésen Ferdinánd királyt Botev vezérőrnagy helyettesítette. Jelen voltak a miniszterek, a hadsereg képviselői, a konzuli kar, a városi hatóságok képviselői, a román önkéntesek képviselői, ugyszintén a bolgár önkéntesek is, közöttük két asszony. Az ünnepély istenlisztelel kezdődött, utána következett az emlékszobor teleplezése, majd az ünnepi beszédek sorozata, végül pedig katonai díszszemle volt. A román és bolgár önkéntesek üdvözlő táviratokat intéztek Ferdinánd királyhoz, Miklós csárhoz, Károly román királyhoz, ugyszintén volt paracsnokukhoz, Stolev tábornokhoz.

— **Kinevezések és áthelyezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Fodor Miklós okleveles tanítót a csikrákosi, Sárpáti János okleveles tanítót a hídvegi, Orgovits Angyalka okleveles tanítót a verespataki, Balogh Antal, Rácz Albert, Simon Anna és Solyom Anna okleveles tanítókat, illetve tanítókat a hajduhadházi, Benedek Akos és Biró Géza okleveles tanítókat a debreczen-tanyai, Zalányi Anna okleveles tanítónót az olaszteleki, Aaray Ambrus tőszegi református felekezeti iskolai okleveles tanítót a szinyci, Hoffmann Gyula okleveles tanítót a suttói, Kereskay János okleveles tanítót és Szigethy Ilona okleveles tanítónót a bölcsei és Lukács Irén okleveles tanítónót hosszufalu-alszegi áll. elemi népiszkolához rendes tanítókká, illetőleg tanítónókká nevezte ki. A vál-lás és közoktatásügyi miniszter Singer Mór, a turóc-zvármegyei kir. tanfelügyelőséghez berendelt állami elemi iskolai tanítót a bereg-zvármegyei kir. tanfel-ügyelőséghez, továbbá Csutak Gáspár hídvegi, Bartha Anna verespataki állami elemi iskolai tanítót, illetve tanítónót a csikrákosi, Balogh Ida cson-gori, Lakatos Károly debreczen-tanyai. Gál István debreczen-tanyai, Mező Erzsébet olaszteleki állami elemi iskolai tanító, illetve tanítókat a hajdu-hadházi, végül Velits Gyula suttói állami elemi iskolai tanítót a krpelláni állami elemi iskolához helyezte át.

— **Orosz újságírók sérelme.** Orosz újságíró kol-legáinknak ugyancsak van oka a panasza. Péter-várról érkezett táviratok ugyanis-jelentik, hogy Szto-lypin miniszterelnök intézkedésére a rendőrség bezáratta az orosz írók és újságírók nyugdíjinté-zetét. Az intézkedés rendőri uton, a miniszter-tanács előzetes megkérdezése nélkül történt. A kor-mány azzal magyarázza elhatározását, hogy az intézet oly írókat és újságírókat is támogatott, akik politikailag kompromittálva vannak.

EGYETERTÉS

7

— **Pokoigépmerénylet.** Kassán ma délelőtt rettenetes esemény történt. A kassai postahiva-tal ugyanis ma délelőtt a Kazinczy-utca 4. szám alatt lakó Máttyássy Zoltán honvéd had-biztos-százados czimére egy faládika-csomagot kézbesített, amelyen feladó gyanánt Bachruch A. budapesti ékszerész-czég szerepelt. A szá-zados czime annyira pontos volt, hogy még az emelet és ajtószám is jelezve volt. A százados nem rendelt semmit a szóbanforgó czégtől; mindamellétt kíváncsi volt a küldemény tartal-mára, és ezért felbontotta a csomagot. A fehér ládikában papíros és vatta között egy mahagoni-fából készült kisebb kazettát talált. Ennek kulcsa azonban nem volt mellékelve, miért is Máttyássy késsel kezdte feszegetni a ka-zetta fődélét, mire erős sistergés közben a kazettában elhelyezett robbanóanyag fel-robbant. A robbanás olyan erős volt, hogy az előszoba üvegajtóját, valamint a ablakokat tel-jesen összezúzta. A százados, csodás szeren-csével, nem sértült meg életveszélyesen, habár sérülései így is elég súlyosak. Homlokán és mellén szilánkok furdáltak testébe, haja és arczszőrzete pedig teljesen leégett. A robbanás ereje egy tömör asztalt szilánkokra szakgatott és ennek szilánkjai furdáltak a százados tes-tébe. A százados azon véresen, nagy rémület-tel rohant át háziasszonyához, egy államvasuti mérnök özvegyéhez, akinek hívására a mentők kórházba szállították a súlyosan sebesült had-biztos. A házbellek azt hiszik, hogy a me-rénylet asszonykéz boszuja lehetett. A kassai rendőrség egyébként az esetről telefonon érte-sítette a budapesti főkapitányságot, amely a maga részéről is megindította a nyomozást a feladó kipuhatolására.

— **A svédországi sztrájk.** Stockholmból jelen-tik: A sztrájk ügyében nem állott be változás. Mindazonáltal a rendet nem zavarták. Az aratási munkálatok rendben folynak.

Teljesen alaptalan német lapoknak az a híre, hogy a svéd gyárosok kérvényt intéztek a király-hoz, vállalná ő a közvetítő szerepét a munkások és munkaadók között.

— **Beiratások a József-műegyetemen.** A kir. József-műegyetem tanácsa közhírré teszi, hogy az ujonnan épült műegyetemen az 1909-10-ik tanév I. felében az előadások nem szeptember havában, hanem kivételesen október 11-én fognak megkez-dődni; a tanév elején tartandó utólagos vizsgák és szigorlatok azonban már szeptember 6-án kez-dődnek. A beiratások október 1-től 6-ig tartanak. E határidőn túl, egészen október 14-ig csak azok kaphatnak kivételesen engedélyt az utólagos beirat-kozásra, akik a rektorhoz czimzendő, kellően bé-lyegelt folyamodványukhoz csatolt, hatóságilag zá-radékolt bizonyítvánnyal igazolják, hogy késedel-mük oka betegség vagy egyéb legyőzhetetlen aka-dály volt. Október 14-ike után a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter sem ad engedélyt a be-iratkozásra. A tényleges katonai szolgálatot teljesítő önkéntesek október 1-től 8-ig iratkozhatnak be. Azok, akiknek hallgató voltak katonai önkéntesi szolgálatuk elhalasztása céljából kell igazolniuk, már szeptember 15-től kezdve beiratkozhatnak. A tandíj felvéenként 75 korona. Egész, illetve fél-tandíjmentességért csak azok a jeles, illetőleg jó előmenetelt tanusítók folyamodhatnak, akik sze-génységüket hatósági „szegénységi bizonyítvány"-nyal igazolják. A tandíjmentességi folyamodványo-kat a beiratkozásra kitűzött határidő alatt (október 1-től 6-ig) a rektori irodában kell benyújtani, ami-dőn az indexek, illetőleg az első ízben történő be-iratkozásnál az érettségi bizonyítványok is felmu-tatandók. A folyamodás benyújtását igazoló jegye-ket másnap csak azok a hallgatók fogják meg-kapni, kik a szabályzat értelmében a tandíjfizetés alól felmenthetők. Egyéb tandíjfizetési halasztásnak helye nincs.

— **Erkölcsei botrány Berlinben.** A potsdami rend-őrség botrányos esettel foglalkozik. Eljárást indí-tottak egy vendéglős ellen, kinek helyiségében állandó orgiák folytak zárt ajtók mögött. A ven-déglős állandó látogatói egyéves önkéntesek voltak, akik fiatal lányok társaságában gyakran rendeztek ott szépségestélyt. Az esetről a térparancsnoksá-got is értesítették.

— **Hamis pénzgyár egy hadihajón.** A párisi „Ma-tin" jelenti: A minap La Ciotatban (Rhone-tor-kolat) a haditengerészet nyolcz matrózát hamis pénzek készítése és terjesztése miatt letartóztatták. A vizsgálat során megállapították, hogy a hadiha-jón nagy hamispénzverőbanda van. Tegnap este a Suffren nevű pancélos egy matrózát tar-tóztatták le. Több letartóztatás is lesz.

— **Nagy tengeri katasztrófa.** A Columbia nevű argentinai gőzös a montevideói kikötő bejáratánál összeütközött egy német helyi gő-zőssel, amelyen igen sok utas volt. A német gő-zős elstülyedt s ez alkalommal hir szerint 150 személy, legnagyobb részét asszony és gyer-mek életét veszítette. A Columbia kapitánya öngyilkosságot akart elkövetni, de megaká-dályozták.

Későbbi jelentés szerint a montevideói kikötő bejáratánál történt összeütközésnél nem a német, hanem a Columbia gőzös sülyedt el. A német gőzösről közelebbit nem tudni. A Columbia utasai legnagyobb részt kivándorlók voltak, akik egy montevideói ünnepségre ér-keztek. Londonba érkezett jelentések szerint a Columbiával összeütközött gőzös az észak-né-met Lloyd-társulat Szilézia nevű gőzöse, amely szintén megsérült.

— **Lopuchin utolsó utja.** Pétervárról jelentik, hogy Lopuchin volt rendőrfőnököt augusztus 31-én erős katonai fedezettel fogják átszállítani a Jenis-cisk kormányzóság területére számkivetésbe. A kormányzóság jelenlegi kormányzója 1903-ban alá-rendeltje volt Lopuchinnak.

— **Nagy zivatar.** Ma délután Felsővisón két óra hosszág tartó, óriási viharral egybekötött felhő-szakadás volt. Az erősen megnőtt ár óriási meny-nységű iszapot hozott magával, úgy hogy a köz-lekedés teljesen lehetetlenné vált. A roppant meny-nységű iszap lerakodott a csatornába, a víz nem találván lefolyást, a házakat félméternyi viz-zel töltötte meg. Emberemlékezet óta e vidéken ilyen nagy zivatar nem volt. A vilhám több helyen lesújtott. A kár meghaladja az ötezer koronát Emberéletben nem esett kár.

— **Vasuti rablások.** Pétervárról jelentik: Az utóbbi időben sűrűn fordulnak elő vasuti rablások s ezért a vasutvonalakat csendőrök tartják szemmel és a vasuti öröket felfegy-verezték. — A nyomozás kiderítette, hogy egy jól szervezett messzeágazó vasuti rablóbanda kö-veti el a támadásokat a vonatok ellen. Felszedik a vasuti sineket, gerendákat hengergetnek a pá-lyára, vasuti hidakat megrongálnak, hogy a vona-tokat megállásra kényszerítsék és az általános zürzavarbankirabolják a postakocsikat.

Hat versztnyire Suvarovakaja vasutállomástól az őrház közelében tegnap husz rabló feltartóz-tatta a postavonatot, amely Rostokba ment és amelyen a vladvostoki vasut pénztárnoka utazott. A rablók kocsikon hajtottak ki a vasúthoz s egy-től-egyig elegánsan öltözött fiatal emberek voltak. Tizen behatoltak abba a másodosztályu kupéba, amelyben a vasuti pénztárnok ült, azalatt a másik tíz rabló revolveresen állt őrt és lövöldözött a vasuti személyzetre, mikor a vonatvezetők tüzelni kezdtek rájuk. A vasuti pénztárnok körülbelül 40.000 rubelt vitt magával és vele utazott egy falusi rendőr és vasuti őr. A rablók rájuk támadtak, a rendőrt leterítették, az őrt is megsebesítették, de a pénztárnoknak sikerült az ablakon át kímásznia a vasuti koci fedelére, aztán átkuszott a mozdonyra és felszállította a mozdony-vezetőt, hogy kapcsolja le a gépet. Így is történ-t a mozdony teljes sebességgel elrobogott a legkö-zelebbi állomásra, ahol a vasuti pénztáros fellár-mázta az egész személyzetet. Mire segítség érke-zett a támadás színhelyére, a rablók már elmenek-ültek és magukkal vitték a vasuti pénztár bő-röndjét a pénzzel. A vasuti személyzet az egyik rablót súlyosan megsebesítette, de a többiek ezt a sebesülést is elvitték kocsin. A környékbeli helységekből kozákok indultak el a banditák ül-dözésére.

— **Burzow njra teleplez.** Burzew néhány nap óta Berlinben van és újabb teleplezésekre készül, amelyek szenzációs részleteket fognak a nyilván-osság elé vinni a czár politikájáról. A teleple-zések a legközelebbi napokban egyidejűleg fognak megjelenni több külföldi újságban.

— **Kerekék között.** Németh Mihály adonyi malomtulajdonos tegnap szíjjat akart egy forgás-ban levő kerékre illeszteni. A hirtelen forgásba került szíj elkapta a szerencsétlen molnárt, aki a kerekék közé került s ezek a szó szoros értelmé-ben szétépték.

— **A budapesti olasz főkonzul.** A király Conte Alessandro de *Bosdari* Budapestre olasz királyi főkonzullá kinevezett I. osztályu olasz királyi követségi tanácsos kinevezési okmányát a legfelső megerősítési záradékkal ellátta.

— **Egy fiatal grófi sarj hőnei.** Párisból táviratozzák: A Clouieux gróf tulajdonában lévő Ila kastélyban nagy lopás történt, amelynek elkövetése után a kastélyt fölguyították. Kitént, hogy a tettes a gróf unokája, aki egy lovasezredben szolgál. A fiatal gróf bevallotta, hogy sürgős *kártyaadósságok* miatt követte el tettét.

— **Düledező közkórház.** A Szeged városi közkórház főépületének udvari szárnya düledező félben van, miért is a városi mérnökség dr. Boros József igazgató-őorvos előterjesztésére az épületből a betegeket és ápoló-személyzetet eltávolította. Az egyik szoba mennyezete ma beomlott. Az épületnek ebben a részében nem tartózkodott senki s így szerencsétlenség nem történt.

— **A Mollináry bakák ünnepe.** A Mollináry-ezred minden esztendőben megünnepli annak az eseménynek évfordulóját, amikor a magyar bakák 1878-ban Serajevo falai ellen ostromot intéztek, s mint elsők tűzték ki a falon lobogójukat. A király e napot ezredünneppnek avatta. Az ünnepség a minap folyt le és harasztosi Leitshaft Károly ezredes távollétében Zulavszki Béla százados intézett beszédet a 38-as bakákhoz. Beszédében többek közt ezeket mondta: Ma 31 éve, hogy Serajevo váromán a 38-ik gyalogezred zászlaja lengett elsőnek. Ennek emlékére rendelte el fenkölt gondolkodású és a katonai erényeket mindig jutalmazó ősz uralkodónk, hogy e nap az ezred ünnepe legyen és az ezred minden tagja példát vehessen dicső elődeinktől, ha egykor ismét hívni fog az uralkodó szava a trón és a szeretett haza védelmére. S ekkor megint fel fog hangozni, mint hajdan, a dal a délifabos alföldön, hogy: „Nincs párja a Mollináry bakának”. Adja Isten, hogy úgy legyen!

— **Tűzvizsgálat a Gschwindt-gyárban.** Szent István napján az Üllői-ut és József-körut sarkán levő Gschwindt-féle szeszgyárban pusztított tűz ügyében tegnap tartották meg a tűzvizsgálatot. A bizottság tagjai voltak *Scerbovszky* Szaniszló tűzoltó főparancsnok, *Toscano* Béla rendőrkapitány és a kerületi mérnök. A vizsgálat során megállapították, hogy a tűz a maláta raktár padlásán keletkezett. Itt gépezet van, mely a malátát az alatta levő malomba továbbítja. A gépezet körül a gép-részek törüléséhez használt rongyok gyűltek össze. A bizottság véleménye szerint ezek az olajos rongyok a nagy melegben maguktól gyuladtak meg s a tűz gyorsan terjedt a könnyen égő anyagok közt. A kár 80 ezer korona.

— **Csendőrfegyver.** Polvett János tatatóbányai famunkás tegnap a bicskei állomáson ittas állapotban garázdálkodott, mire a szolgálatot teljesítő csendőr rendre intette. A garázda legény azonban nem hajlott a jó szóra és elkapta a csendőr fegyverét. A csendőr kénytelen volt fegyverét használni és a legényt súlyosan megsebesítette. A vizsgálat megindult.

— **Alarczos rablók egy ékszerboltban.** Nem közönséges vakmerőséggel elkövetett rablás híre érkezik Londonból. Vasárnap déltájban, abban az időben, amikor a Cityben legkevésbé járnak, a legelőkelőbb ékszerboltok egyikébe, *Mapinin* és *Webbs* üzletébe *alarczos rablók törtek be*. A rablók annyira óvatosak voltak, hogy keztyűt és gummiczipót használtak, nehogy a nyomuk árulójuk lehessen. A rablókat a véletlen mégis kezére játszotta a rendőrségnek. Déltájban a bolt öre éppen el akart távozni a szomszédos étterembe, amikor néhány uri ember lépett hozzája és mifelől szólni tudott volna, *leütötték*. A rablók aztán munkához láttak. Gyorsan megölték zsebeiket és menekülni akartak. Eközben egy bérkocsis észrevette, hogy az üzletben nincs minden rendben és nyomban értesítette a rendőrséget. A rendőrségnek szerencsésje volt, éppen akkor értek az üzlet elé, amikor az öt rabló kilépett az utcára. Mintegy 200.000 korona értékű ékszert *találtak a rendőrök az elegáns betörőknél*. Az ékszerboltok az utóbbi időben igen gyakoriak voltak Londonban, érthető tehát, milyen örömet okozott a rendőrségnek a betörők elfogatása. Azt hiszik, hogy most már nyomára jöhetnek az előbbi rablásoknak.

— **Hajza Spektor után.** Jelentettük tegnap, hogy *Kőrösmezőn* feltartóztatott a rendőrség egy gyanús embert, akire *Spektor* személyleírása teljesen ráillik. A budapesti főkapitányság táviratilag érdeklődött a letartóztatott ember után. A válasz ma érkezett meg. Az elfogott ember *Romaus* Angelo névre szóló utlevéllel igazolta magát. Utlevélét *Rómában*, augusztus 11-én állították ki. *Romaus* Angelo artista, aki *Kamenetz* Podolszkan lakó édesanyjához, *Cservinka* Máriához készült. A nála talált pénz is édes anyja küldte. *Romaus* Angolt Máramarosszigetre vitték személyazonosságát megállapítása végett.

M.-Szigetről táviratozzák, hogy a határrendőrség a Spektor-ügyben befejezte a vizsgálatot. Kiderült, hogy a gyanúsított nem Spektor és szabadon bocsátották.

— **Lupás Léna áldozatal.** Az aradmegyei tömegmérgezés ügyében *Lupás Léna* kuruzslónő áldozatait, mint Aradról jelentik, holnap exhumálják s megkezdik Repszegen öt hullával. Tömeges exhumálásra nem voltak elkészülve és az ügyészség ezért táviratilag 20 darab hullatariályt rendelt meg. Az exhumálás elrendelésének hírére több községben nagy az izgalom.

— **A Puccini-család botránya.** A Puccini házaspár kinos botránya — melyről hetekkel ezelőtt adtunk hírt — végleges befejezést nyert. Mint ismeretes, Puccininé azzal gyanúsította urát, hogy gyengéd viszony fűzi egyik nőcselédjéhez. Ez a gyanúsítás annyira bántotta az önértékes cselédleányt, hogy öngyilkos lett. Puccininét rágalmozás miatt egy havi fogházra ítélték és egyuttal érzékeny pénzbüntetéssel is sújtották. Puccini ekkor kijelentette, hogy elvált a feleségétől. A dráma most mégis békés megoldást nyert. Puccini a szerencsétlen cselédleány szüleinek *tízezer líra kárpótlást fizetett*, mire ezek visszavonták Puccininé ellen emelt panaszkát úgy, hogy az ítélet az olasz törvények szerint semmissé lett. Ezenkívül Puccini újból kibékült feleségével, amivel úgy látszik teljes befejezést nyert a botrány.

— **Egy munkáscsalád szerencsétlensége.** Berlinben, a luxemburgi-uton tegnap délután vérfagyasztó jelenet játszódott le a járókelők előtt. Egy munkásember gyermekocsit tolt maga előtt, amelyben két gyermeke, egy négy éves fiucska és egy harmadfél éves leánykaült. A kocsit mellet haladt a munkásember harmadik gyermeke, egy hat éves fiú. Amikor mind a négyen az utcát keresztelték, egy hirtelen szélroham lekapta az apa kalapját és tovább vitte. A férfi a kalap után futott s egy percze eleresztette a gyermekocsit, amely egyesesen nekiszaladt egy hatalmas társzekernek, a mely fölfordította. A kocsiból kiesett a két gyermek és a társzeker kerekei alá került. Amikor az apa és hat éves fia meglátták, sikoltozva rohantak a gyermekek segítségére s közben szintén a társzeker kerekei alá kerültek. A lovakat, amelyek a sikoltozástól megvadultak, alig lehetett megállítani. A harmadfél éves gyermeket holtra gázolta a kocsis, a többi hármat pedig veszedelmesen megsebesítette.

— **Villámcsapás a templomba.** Luccából táviratozzák: Nagy zivatar közben a villám becsapott a gellói templom harangtornyába, amelynek egyrésze beomlott és áttörte a templom tetejét. A templomban két asszony életét vesztette és tizenhat ember megsebesült.

— **Az újkor rabszolgatartói.** Kapcsolatban a pittszburgi sztrájkzavargásokkal, melyről lapunk legutóbbi számában tettünk jelentést, a „Daily Telegraph” Newyorkból a következőket jelenti: Pittszburgi hivatalos távirat azt mondja, hogy a mai nap folyamán *három sebesült meghalt* s így a halottak száma *eddig tizenegy*. Ponios becslés alapján megállapították, hogy *negyven ember sebesült meg könnyebben*. A serif hivatalnokai katonák kíséretében benyomultak ama házakba, ahol a sztrájkolók és követők menedéket kerestek és letartóztatta őket. Ma csapaterősítés érkezik, mert a rendet a négyezer sztrájkoló között, akiknek kedve még mindig harcziás, fenn kell tartani.

— **Okmányhamisítás.** Híre terjedt, hogy a romániai koronauradalmak igazgatósága egy herculesfürdői villát akar megvásárolni s ebben az állítólagos ügyletben a budapesti román főkonzulátusra is történt hivatkozás. Félrevezetések elkerülése végett a budapesti román főkonzulátus kijelenti, hogy a kolportált iratokon *Kalundero*-nak, a román koronauradalmak igazgatójának aláírása,

valamint a főkonzulátus nevében föladott távirat *hamisítvány*.

— **Az elhagyott gyermekekért.** Szép eszmét valósít meg legközelebb Csikvármegye. Csiksomlyón, a híres bucsujáró helyen árva- és szeretetházat alapítanak, melynek berendezése most folyik és rövid időn belül át is adják hivatásának. Ebben a szeretet házban árva és elhagyott gyermekeket fognak nevelni és kiképezni földmiveseknek s ipari munkásoknak. Ezért a szeretetházban mintaszerű mezőgazdasági és ipari iskolát is létesítenek, hol a leányokat különösen a himzésre, varrásra és főnásra fogják tanítani.

— **A Niagara örvényében.** Száz és száz ember szemeláttára fult be a napokban a Niagara-vizesésbe egy tizenhatalmú éves fiatal ember. Mint New-Yorkból jelentik, a fiatal *Sporer* Agoston három társával a folyamban fürdött. A folyam sodra felé tartott, hiába figyelmeztették a veszélyre. Itt a folyam sodra óriási gyorsasággal és erővel *örvényt kavart*. A fiatal ember hasztalan próbált szabadulni; a hullámok elragadták. Megpróbálta tehát a tulsó partra jutást, haránt irányban. A parton állók kétségbeesve nézték rettentő küzdelmét. Tizenkét óra bukott fel a víz alól, de tizenharmadszorra elmerült. Holttestét még nem vetette ki a víz.

— **Eltűnt gyermekek.** Még augusztus 17-én történt, hogy *Simon* Ferenczné, született *Csák* Erzsébet napszámosnő magával vitte sétálni a szállásadó asszonyának, *Mészáros* Jánosnének négy kis leányát és pedig a két éves *Boriskát*, az öt éves *Erzsikét*, a hét éves *Juliskát* és a kilenc éves *Rozát*. *Mészárosné* aztán hiába várta őket, nem tértek többé haza. A kétségbeesett anya azóta mindenfelé kerestette gyermekeit, nem tudott a nyomukra akadni és *Simon* Ferencznét sem találják sehhol. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Házasság.** *Brenner* Sándor építész eljegyezte *Biermann* Margitot Budapestről.

Fürst Lajos úpesti kereskedő eljegyezte *Lövy* Ilonkát Budapestről.

Dobai Dobay Zoltán eljegyezte gyergyófalvi *Geröffy* Etuskát Gyergyószentmiklóson.

Kardos Sándor kassai kereskedő eljegyezte *Brügger* Ottíliát Nagymihályon.

— **Nászajándékok.** jegygyűrűk legelőnyösebben *Polgár* Kálmán műorás ékszertelepén, Budapest, VII., Erzsébet-körut 29., I. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Kézrekerült vasuti tolvaj.** A párisi rendőrség már régóta keres egy *Aszenberg* nevű román embert, aki a keleti expresszvonaton szokta fosztogatni az utasokat. Különösen az *utazó diplomaták* rettegtek tőle, mert rájuk pályázott a legjobban a fosztogató, aki kiváló előkelő föllépésével mindenkit meg tudott tévesztelni kilitéről. A veszedelmes tolvajt végre tegnap este letartóztatták Bresiben. Nagy pénzösszeget és sok drága ékszert találtak nála, amelyről nem tudott felvilágosítást adni, hogyan került hozzá. Ezenkívül a spanyol király szármegyedjének az utitáskája is nála volt, amely tele volt fontos állami okiratokkal. Egy német meg egy brazilai diplomatától is ellopta az irattáskákat, amelyeket szintén megtaláltak nála.

— **Halálos végű tréfa.** Berlinből jelentik: Tegnap délelőtt *Konrad*valdauban szerencsétlenség történt, amelynek egy rossz tréfa volt az okozója. *Floeter* földbírtokos nekítámasztotta a létrát a kőrefának s fölmászott rá, hogy néhány kőrt leszedjen. Ebben a perczen lépett be a kertbe szomszédja, *Hanke*, aki a vadászatról jött haza s egy nyullal akart kedveskedni barátjának. Amint meglátta a szomszédját a létrán, tréfából ráfogta a puskáját s nevetve megfenyegette vele. Szerencsétlenségre a fegyver elsült és *Floeter* a golyótól találvá lezuhant a létráról. A golyó a gyomrába hatolt s néhány perc múlva megölte. A földbírtokos feleségén kívül négy apró árvája siratja. *Hanket* letartóztatta a rendőrség.

— **Életunt emberek.** *János* Fáni szakácsnő tegnap Ferencz-körut 23. számú szolgálati helyén marólugot ivott. — *Vajda* Imréné, született *Mirholz* Anna napszámosasszony Rákóczi-ut 11. sz. lakásán lugkoldatot ivott. — *Koos* András asztalossegéd felesége tegnap Rőppentyü-utca 19. sz. lakásán mérget ivott. Amikor megtalálták, már eszméletlen állapotban volt. — *Mihályfi* József napszámos ma reggel a Remete-utca és Ranolder-utca sarkán föbelőtte magát. Az életuntakat a Rókus-kórházban ápolják. — **Kecskemétről** táviratban értesítették a budapesti főkapitányságot, hogy a kecskeméti szőlők között egy fiatalember halántékon lőtte magát. Kilitét nem tudták megállapítani. Ruhája zsebében *Révész* Arminnak, Budapest, Gergely-utca és *Jusztin* Henriknek Ujpest, Rákóczi-ut 16. címzésű, *Károly* aláírással ellátott levelezőlapot találtak, amelyet az életunt, úgy látszik, elfelejtett postára adni. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

eszmét valósít
iksomlyón, a
etetházat ala-
olyk és rövid
Ebben a sze-
ekeket fognak
nek s ipari
mintaszerű
esitének, hol
arrásra és fo-

száz ember
Niagara-viz-
ember. Mint
Agoston há-
folyam sodra
eszélyre. Itt a
róvel örvényt
óbált szaba-
oróbálta tehát
. A parton
zdelmét. Ti-
tizenharmad-
vetette ki

sz. 17-én
ületett Csák
e sétálni a
Jánosnének
es Boriskát,
atiskát és a
hiába várta
gbesett anya
t, nem tudott
encznét sem
ította a vizs-

ész eljegyezte
egyezte Lövy
gyófalvi Ge-
egyezte Brüg-
gelőnyöbbsben
udapest, VII.,
e. Nagy képes

isi rendőrség
román em-
okta foszto-
zó diploma-
ott a legjob-
főllépésével
ról. A vesze-
letartóztatták
drága ékszer
elvilágosítást
l a spanyol
is nála volt,
kal. Egy né-
s ellopta az
áltak nála.

entik: Teg-
encsétlenség
az okozója.
a létrát a
ny körtét le-
be a kertbe
jött haza s
nak. Amint
ból ráfogta a
Szerencsét-
er a golyótól
a gyomrába
A földbirto-
vája siratja.

szakácsnő
álatti helyén
ületett Mir-
i-ut 11. sz.
ndrás aszta-
tca 19. sz.
alálták, már
ályfi József
és Ranolder-
életuntak a
emétről táv-
apítányágot,
fiatalember
tudták meg-
Arminnak,
Henriknének
ly aláírással
az életunt,
A rendőrség

— **Fodrások sérelme.** A budapesti fodrász-
ipartestület helyiségében hétfőn délután nagy-
gyűlésre gyűlt össze ezer fodrászmester, hogy ál-
lást foglaljon a fővárosi közgyűlés azon felől,
sérelemes határozata ellen, hogy a segédekkel köz-
s megegyezéssel alkotott munkarend rendelkezé-
se alól a fürdőket kivette. A nagygyűlés elha-
tározta, hogy monstre küldöttség útján járul
Szerényi József államtitkár elé, hogy a sérelemes
közgyűlési határozat megváltoztatására felkérje. A
gyűlést Paulik József vezette.

— **Fővárosi Orteum.** A minden részében kiűnő
augusztusi műsor estéknél zsúfolt házat vonz és
óriási sikert arat. Palma-Nathal artistapár szenzá-
ciós mutatványai emelkednek ki különösen a mű-
sorból. Nathal gorilla-utánzata egyike a legfeltű-
nőbb mutatványoknak ezen a téren. A közönség
alig győzi nevetéssel. Mától kezdve „A jó tip”
címmű ügyes kis darab szerepe meg, melyben az
ujjonnan szerződött Szentirmai Béla mutatkozik
be. Az előadások este 8 órakor kezdődnek és ke-
véssel éjjel előtt végződnek.

— **Raktár-tűz.** A Régi-pósta-utca 2. számú
házban, amelynek az utcára nyíló emeleti helyi-
ségei különféle kereskedelmi áruk raktárul szolgál-
nak, nagy riadalmat okozott ma délután egy
raktár-tűz. A tűz Stern Árminnak a ház első eme-
letén lévő kalapraktárban támadt. A munkások —
amint később a tűzoltók megállapították — túlfü-
tötték a kályhákat s a kipattanó szikrák meggyuj-
tották a raktárban felhalmozott árukat. A tűzet
Sternnek egyik nő alkalmazottja vette észre, aki
nyomban telefonáltott a tűzoltókért, akik — a
IV., V. kerületi és a központi tűzörség — Blasnek
Hugó segédtséget vezetése alatt néhány perc alatt
előtolták a tűzet. A kár jelentéktelen. A tűznél
sem a mentőknek, sem a rendőrségnek dolga nem
akadt.

— **Haláloság.** Sándor Mór augusztus 22-én 58-ik
évében meghalt Lippán.
Csöndes József tapolczai tekintélyes ügyvéd 70
éves korában meghalt Tapolczán.
Id. nemes Muraközy Imre nagybirtokos 72 éves
korában hosszabb szenvedés után Kecskeméten
meghalt.
Csülléry Benő nyug. akadémiai igazgató és 48-as
hadnagy, Pestmegyei tiszteletbeli főügyész 88 éves
korában meghalt Kecskeméten.

— **Rendőrt hírek.** A Duna halottja. Ma reggel
az összekötő vasúti hid mellett egy husz év körüli
leány holttestét fogták ki a Dunából. A halottat a
törvényszéki orvostani intézetbe vitték. Kiletét még
nem tudták megállapítani. — **Baleset.** Weisz Hen-
rik vendéglős felesége tegnap a saját kocsiján
hajtott végig a Kerepesi-úton. A Lovásártéren lovai
megbokrosodtak, elragadták a kocsit és egy árokba
fordították. Weisz Henrikné kizuhant belőle és su-
lyos sérülést szenvedett. — **Tolvaj a fürdőben.**
Rosenberg József kereskedősegéd följelentést tett a
rendőrségen, hogy tegnap a Lukácsfürdő egyik
kabinjából, amíg ő fürdött, ellopták az óráját, lán-
czát és pénztárczáját, amelyben 20 korona papír-
pénz és több koronányi aprópénz volt. — **Lopás
a pályaudvaron.** Csak tegnap jelentették, hogy a
zsebtolvajok újabban ismét a pályaudvarokat és a
vasúti állomásokat veszélyeztetik látogatásukkal.
Ma ismét a nagymarosi vasúti állomásról jelenté-
nek zsebtolvajlást. Wittmann Miksa kereskedő
arany óráját és láncazt csejt el. — **Automobil
és villamos összeütközése.** Tegnap délután Fábri
Károly automobilvezető 467. számú automobilja
Újpesten az István-téren összeütközött az 5. számú
újpesti villamos kocsival. Mindkét kocsit megron-
gálódott. Baleset nem történt.

x **Bob hashajtó a legkellemesebb, 10 filler.**
x **Fodor-féle vívőterem** a Koronaherceg-utca 3.
szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felsze-
relt torna- és vívőterme. Különös gond fordítatik a
gyermektorna- és vívásra.
x **Ha gyermekét** egészségben, vidáman és szelle-
mileg frissen akarja látni, úgy adjon neki dr. Hommel
féle Haematogént. Ne vezesse magát félre az után-
zatoktól

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET

(*) **József főherceg a Vigszínházban.** A Vigszin-
házban a Zsába mai előadását az udvari páholy-
ból József főherceg is megnézte. A főherceg
Libits Adolf udvari tanácsos kíséretében jelent
meg és elejétől mindvégig szemmeláthatóan kitű-
nően mulatott.

(*) **Blaha Lujza Keszthelyen.** Blaha Lujza asz-
szony vasárnap Keszthelyre érkezett, ahol lelkes
fogadtatásban részesítették. A művész nő tegnap a
„Nagymamá”-ban lépett föl, ma a „Kuruczfiatag-
ban” játszik, holnap, szerdán, pedig a „Harang”
Zsófia szerepét játssza.

EGYETÉRTÉS

(*) **Spanyol tenorista Budapesten.** Osztdendéből
írják: Paoli, a híres spanyol tenorista, Osztdendé-
ben közvetlenül Caruso után lépett fel és ennek
daczára óriási sikert aratott művészi mezzo-voce-
jával és hangjának erejével és fényével. Hír sze-
rint Paoli még ebben az évadban fellép Bécsben
s valószínű, hogy Budapestre is eljön, hogy leg-
jobb szerepeiben bemutatkozzék a nagy közön-
ségnek.

(*) **A Nemzeti Színház megnyitása.** A Nemzeti
Színház művészeinek nyári szünete véget ért. Ma
délután már megkezdtek a próbákat a „Boldog
emberek” és a „Kis Királyok” című legközelebb
szinre kerülő újdonságokból. A megnyitó előadás
szeptember 1-én, a jövő hét szerdáján lesz, ami-
kor régi hagyomány szerint, magyar darabot, Jó-
kai Mórnak az „Arany ember” című színművét
adják, részben új szereposztással.

(*) **Diszeloádás az Orvoskongresszus tiszteletére.**
A Nemzeti Színház a XVI. nemzetközi orvoskon-
gresszus tagjainak tiszteletére szerdán, szeptember
hó 1-én, diszeloádást rendez. Ez alkalommal az
Ember tragédiáját adják.

(*) **Átalakítások a Nemzeti Színházban.** A Nemzeti
Színház nézőterén és színpadán a nyári szünet
alatt a múlt szezón tapasztalásai alapján nagyon
jelentékeny átalakítások történtek, amelyek a nagy
nézőteret hihetetlenül intimé teszik, az akusztikát
pedig odáig tökéletesítették, hogy a hang leghal-
kabb árnyalatai is hallhatók a nézőtér minden
részében. Az igazgatóság mindenekelőtt szűkítette
a zenekart, úgy hogy a nézőtér sorai egygyel
szaporodtak és a nézőtér és színpad között a kon-
taktus sokkal szorosabbá vált. Az orchester ezen-
kívül befedhető és mindazok a darabok, amelyek-
hez zenekar nem szükséges, teljesen befe-
dett orchester mellett kerülnek színre, úgy,
hogy a hang förtellenül és hiánytalanul
terjed tovább a nézőtérre. Az orchester befedését
oly módon vitték keresztül, hogy a sugólyuk tel-
jesen láthatatlanná vált, ami az intimitásnak és
illúzióknak nagy előnyére válik. Az orchester fedele
zöldes-szürke bársonyból készült, amely gyönyör-
űen összeolvad a teljesen ujonnan készült ugyan-
csak zöldes-szürke kifeszített oldal- és szüfita-
drapériákkal, azokkal egységes és indifferens ke-
retet alkot, amelyben a színpad díszlete és vilá-
gítása is sokkal hatásosabban érvényesül, mint a
tavalyi piros-drapériák között. Kiegészíti a beren-
dezéseket az ujonnan készült bayreuthi függöny,
amelynek színe szintén zöldes-szürke. Az új intim
keret előnyeivel a közönség a szeptember 2-iki
előadáson fog megismerkedni, minthogy a meg-
nyitó előadáson „Az ember tragédiáját” adják,
amelyben a színház teljes zenekara játszik és a
zenekar ez alkalommal nem lesz fedett.

(*) **Gróf Pálffy János múkincsei.** Gróf Pálffy
János, a pár év előtt elhunyt híres műgyűjtő és
műbarát, pozsonyi, királyi, bajmóczi és bazini
kastélyaiban felhalmozott múkincseket, mint emlé-
kezetes, oly feltétellel hagyta örököseire, hogy azok
eredeti helyeiken megőriztessenek és az érdeklő-
dők által mindenkor megtekinthetők legyenek. A
pozsonyi királyi törvényszék, mely a hagyatékot
átvette, a nagybecsű gyűjtemény leltározásával és
felbecsülésével Radács Jenő min. tanácsost, az
Országos Iparművészeti Múzeum igazgatóját bízta
meg. Radács három hónapi szakadatlan munka
után most fejezte be a leltározást és a négy vár-
kastélyban összesen 3011 műtárgyról készített
szakszerű leírást.

(*) **Pályázat az Erzsébet-szoborra.** Az Erzsébet-
emlékmű végrehajtó bizottsága néhány éven belül
két ízben hirdetett művészi pályázatot néhai Er-
zsébet királyné emlékének méltó megörökítésére.
A pályázat azonban mindkét alkalommal meddő
maradt, és pedig főleg azért, mert a pályázók mű-
vészek, tekintettel arra, hogy az emlékmű helye
nem volt pontosan megjelölve, igen tág teret en-
gedtek a képzeletnek. A bizottság most harmad-
szor hirdeti meg a pályázatot. A pályázók kötele-
sek a Várhegy rendezésének alaprajzát, méretét
és metszetét bemutatni a ténnyel együtt, ame-
lyen az emlékmű elhelyezése feltüntetendő. A pá-
lyázat nyílt és csak magyar állampolgárok vehet-
nek részt benne. A pályaművek ez év október
1-én déli 12 óráig nyújtandók be. A bizottság há-
rom pályadíjat tűzött ki: az elsőt 6000, a máso-

díkat 5000 és a harmadikat 4000 koronával. —
Ezenkívül a zsűri javaslatot tehet 5000 korona
összeg erejéig legfeljebb öt pályaműnek jutalma-
zása, illetve megvásárlása iránt.

Nyílt-tér.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN jogi szemináriuma

Budapest, IV., Magyar-utca 3.

Kiváló sikerrel s alaposan készít elő az alapviz-
gáktól az ügyvédi vizsgáig bármely jogi vizsgára.

— Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel. —

Étvágytalanság, emésztéshiány

könnyen megszűnik a „Rohitschi Tempelforrás”
rendszeres használatára. Idült esetekben a „Styria-
forrás” előnyösebb.

Nagybani raktár Budapest: HOFFMANN JÓZSEF,
V., Báthory-utca 8. szám.

Építésszek és háztulajdonosok figyelmébe!

A VI-ik vagy VII-ik kerületben,
a villa-rayonban

1910. május vagy augusz-
tus elsejére kerestetik

**két egyenlő vagy
hasonló berendezésű,**

egymás mellett fekvő, külön-külön öt-hat
szobából és megfelelő melléképítményekből álló
földszinten, magas földszinten vagy első
emeleten fekvő modern lakás. — Ajánlatok
„Hosszabb szerződés” jellege alatt e lap kiadó-
hivatalába kéretnek.

Közvetítők is díjaztatnak.

FŐVÁROS.

(*) **Személyi hírek.** Devecis del Vecchio Ferencz
műszaki tanácsos visszatért szabadságáról és át-
vette hivatalának vezetését. Azonkívül Bárczy
István dr. polgármester megbizta Berczel Jenő dr.
tanácsjegyzőt, aki jelenleg a pénzügyi ügyosztályt
vezeti, hogy Kun Gyula tanácsos visszaérkeztéig a
magánépítési ügyosztály ügyeit is lássa el.

(*) **Helyettesítés.** Dr. Bárczy István polgármester
megbizta dr. Berczel Jenő tanácsjegyzőt, aki jelen-
leg a pénzügyi ügyosztályt vezeti, hogy Kun Gyula
tanácsos visszaérkeztéig a magánépítési ügyosztály
ügyeit is lássa el.

(*) **A Semmelweis-szobor tatarozása.** Az Erzsébet-
téren lévő Semmelweis-szobrot tudvalevően az
orvoskongresszus alkalmával tatarozták. Strobl
szobrász, a mű alkotója, már befejezte a szobron
végzendő munkálatokat és most Ilsemann Keresz-
tély fővárosi kertészeti igazgató a kertészeti díszíté-
ssel van elfoglalva.

(*) **A kivándorlók háza.** Az Adria tengerhajós
társaság arra kérte a fővárost, hogy adja bérbe a
Mosonyi-utca négy számú ingatlanát. A társaság
3000 korona évi bért ajánlott. A telken ideiglenes
házat akar építeni a Budapesten átutazó kiván-
dorlók számára. A tanács az ajánlatot elfogadta s
a telket november elsején átadja a társaságnak.

(*) **A Marozibányi-téri társaskocsi-állomás.** Ismerte-
tes, hogy Székula Gyula kir. tanácsos, fővárosi
bizottsági tag és társai a társaskocsi végállomásá-
nak a Széna-térről a Marozibányi-térre való áthe-
lyezését sürgették. A főváros közgyűlése ily érte-
lemben határozván, a tanács most az új kocsiál-
omás berendezéséről gondoskodik. E célból az
állomás új helyét bizottság útján fogják meghatá-
roztatni és a terveket és költségvetést elkészíteni.
A Lovóház-utcai kocsit rendezésére 2000 koro-
nát engedélyezett a tanács.

(**Tanítók eskütétele.** A tavasszal megválasztott tanítók, tanárok és igazgatók augusztus 30-án délelőtt tizenegy órakor teszik le a hivatali esküt. Az esküre jelentkezőknek magukkal kell vinniük az okirataikat is.

(**Ebzárlat.** A VII. kerületi előjáróság mint elsőfokú állategészségügyi hatóság az e hó 26-ig elrendelt ebzárlatot szeptember hó 20. napjáig meghosszabbította, megjegyezvén, hogy az ebzárlati intézkedés a kerülettel határos utak, utcák, terek mindkét oldalára kiterjed.

(**Az utcák névjegyzéke.** A tanács megbízta Devecis Ferencz műszaki tanácsost, hogy a főváros utainak új névjegyzékét állítsa össze s a városi térképet a változott viszonyoknak megfelelően alakítsa át. Devecis Ferencz a megbízatásnak megfelelt s a tanács elismerést szavazott neki a kiváló munkáért. Elhatározta a tanács, hogy az új névjegyzéket 70 fillérért árusítja.

(**Segély.** A Katolikus Háziasszonyok Szövetsége azzal a kérelemmel fordult a főváros tanácsához, hogy az általa felállítandó cselédképző berendezési költségeinek fedezésére segélyt szavazzon meg. A tanács 1000 korona segélyt szavazott meg a szövetségnek.

Nyári mulatságok.

Tűzoltó-mulatság. A kisselmecezi önkéntes tűzoltó-egylet kitünően sikerült nyári mulatságot rendezett a kisselmecezi tűzoltó-kertben. A mulatságon a szucsányi és a podhragyi tűzoltó-egylet teljes létszámmal megjelent, ott volt azonkívül Szucsány, Turóczzentmárton s a környék egész intelligenciája. Megjelentek ezenkívül a szomszéd birtokosok is, u. m. Justh György, a kerület képviselőjének családja, Rakovszkyék, valamint a Zathureczky-család. A mulatságot báró Révay Gyula kisselmecezi birtokos az egylet főparancsnoka és Löwinger Lajos helyettes parancsnok rendezték. A kisselmecezi tűzoltók bátorságukról és ügyességükről az egész környéken híresek. Ezkülönben legutóbb a br. Révay Simon többszázéves kastélyának égése alkalmával is fényesen bejagazolták. A báró Révay-család ugyancsak megjelent a mulatságon, nem kis öröme az egybegyűlteknek, s igen tetszett, a mint a báró kisasszonyok vígan roppták a táncot. A községnnek a hazafias magyar érzelmeiről környékszerzte ismert bírāja, Koszira János, akinek legnagyobb érdeme a pánszlávizmus terjedésének erős megakasztása, ugyancsak nagy tevékenységet fejtett ki a mulatság sikere érdekében.

EGYESÜLETEK.

(—) **Fodor József szobrának leleplezése.** Az Országos Közegészségügyi Egyesület Magyarország közegészségügye első apostolának, Fodor Józsefnek emlékére közadakozásból szobrot emelt. Az ifj. Vastagh György szobrászművésztől alkotott és a Sándor-téren felállított szobor ünnepélyes leleplezése a XVI. nemzetközi orvosi kongresszus részvételével e hó 29-én, vasárnap délután 3 órakor lesz. Az ünnepély sorrendje a következő: 1. Megnyitó beszéd, mondja Pártos Gyula műépítész, a szobor-bizottság h. elnöke. 2. Ünnepi beszéd Fodorról, mondja dr. Ilsvay Lajos udv. tanácsos, az Országos Közegészségügyi Egyesület elnöke. 3. A szobrot átveszi a székesfőváros polgármestere.

(—) **A P. E. M. K. E. közgyűlése.** Ruttká, ahol a Felsőmagyarországi Közművelődési Egyesület ezévi közgyűlését tartja, nagyban készülődik a vendégek fogadására. A pályaudvart pazarul feldíszítették. Itt fogadják majd a felvidéki megyék küldöttségeit. Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter Justh Ferencz főispánt bízta meg képviselével. Az elnökség holnap délután érkezik Ruttkára.

A n. é. utazóközönség szíves figye'mébe!

A magyar királyi államvasutak arad-csanádi, kassa-oderbergi és déli vasutak nagyobb forgalmu állomásain az EGYETERTÉS valamint könyvek, nantárak s egyéb sajtótermékek állandóan kaphatók.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Dr. Marton Henrik fegyelmi ügye a kamaránál.** A József és Ferenczvárosi takarékpénztár r. t. csődügyeinek lebonyolítása szokatlanul hosszú időt vesz igénybe. Ezuttal nem akarjuk kutatni, hogy ki annak az oka, de azt konstátálni akarjuk, hogy hosszadalmas és költséges csőd eljárásunk amugy is nagyon károsítja azt a sok szegény embert, aki részint mint részvénytulajdonos, részint mint betevő ennél a szédelgő banknál érdekelve van. Ezeknek az volna az érdekük, hogy a csőd eljárás minél előbb befejeztessék, mert máskülönb az a kis összeget is, ami még a részvényesek és betevők számára megmenthető volna, felemészti a felszaporodott és mesterségesen is szaporított tömeggondnoki költségek. Hisz az első tízezer koronát is, ami a csőd tömegből befolyt, dr. Marton Henrik tömeggondnok honorárium fejében a maga számára utaltatta ki, ahelyett, hogy azok kaptak volna, akik a banknál százezreket veszítettek. Ha ez a felszámítás helyes volt, ugy közel áll a valószínűsége annak, hogy az egész befolyó összeg majd tömeggondnoki költségekre megy fel, s a bank részvényesei és betevői keserves filléreiből a tömeggondnok fog magának vagyont szerezni, ha a csőd eljárás gyorsan véget nem ér. Erre pedig nagyon kevés a remény, mert ebben a csőd ügyben minden csigaléptekkel megy. Marton Henrik tömeggondnok ellen az egyik részvényes már hónapokkal ezelőtt tett a budapesti ügyvédi kamaránál fegyelmi feljelentést. Hogy a feljelentés nem volt alaptalan, az kitűnik abból, hogy a kamara választmánya a fegyelmi vizsgálatot el is rendelt. De a feljelentés óta hónapok mulva, ilyen lassu eljárás mellett remény sincs arra, hogy a főtárgyalás egy éven belül megtartható legyen, pedig erre már csak azért is szükség volna, hogy a kamara fegyelmi határozata folytán a tömeggondnoki tisztől Marton Henrik ügyvéd elmozdittassék. Tudjuk, hogy a budapesti ügyvédi kamara mindig lelkiismeretes gondossággal áll őrt az ügyvédi tisztesség és ügyvédi kötelesség fölött s hogy igazsággal és szigorral torolja meg az ügyvédek részéről elkövetett szabálytalanságokat. De a jelen esetben nemcsak megtorlás kell, hanem praeventiv intézkedés is. Ez pedig csakis úgy volna elérhető, ha a fegyelmi eljárás a jelen esetben soron kívül folytatnánk le s a fegyelmi ítélet a lehető legrovidebb időn belül elhangzanék. Mert ettől sok száz ember érdeke függ, s ami esetleg ma még megóvható volna, az teljesen elvesz, ha a fegyelmi eljárás egy évig is el fog még húzódni s amikor a fegyelmi ítéletnek már csak megtorló hatása lesz. Azért kérjük és elvárjuk a kamarától, sok száz érdekelt és károsult szegény ember nevében, a Marton Henrik ellen elrendelt vizsgálatot soron kívül fogja megtartani s az egész fegyelmi eljárást soron kívül folytatja le. Mert ha valaha, ugy ebben az esetben van igazán szükség arra, hogy ebbe a kigyófészekbe a kamara gyorsan és erélylyel markoljon bele.

§ **A zágrábi felségárlási pör.** A mai tárgyaláson Popovics védő folytatja indítványai előterjesztését. A védő kéri a bíróságot, hogy olvasson fel a „Szobran“-ból és egyéb szerb lapokból több oly cikket, melyek az önálló szerb párt és a szökegyesületek működéséről szólnak. — Ügyész: Ha azokat a hírlapi cikkeket mind elolvassánk, melyeket a védő ur elolvasásra ajánl, akkor ezzel egy esztendőnél is több idő eltelne. — Védő: A vád bizonyításával töltöttek el eddig teljes három hónapot, s ez idő alatt több mint háromszáz tanut hallgattak ki. Múltányos dolog, hogy a bíróság a védelemnek nagy fáradsággal összehordott anyagát is megismerje.

A védő továbbá indítványozza a Hrvatszko Pravo néhány cikkének felolvasát. Ügyész: E cikkek kiderülne, hogy a szerbek sohasem szerették a horvát kormányt. Védő: Ez igaz! De nem erről van szó. A szerbek a horvátok nagy részével együtt csináltak ellenzéki politikát. Egy népgyűlésen Medakovic képviselő is az ellenzéki politika mellett beszélt. Ha a jelentegi rezsim sokáig tartana és Accurti továbbra is ügyész maradna, akkor Medakovicot ezért vád alá helyez-

nék. (Derűlttség.) A védő további beszéde folyamán az ügyész egy közbeszólás alakjában kijelenti, hogy sohasem állította, hogy a radikális párt együtt dolgozott az önálló szerb párttal Horvátország ellen. A védő siet az ügyész e kijelentését örömmel tudomásul venni s további beszédével a mai tárgyalást teljesen kitöltötte.

§ **Ügyészségi megbízás.** Az igazságügyminiszter Soós János érsekújvári kir. járásbírói jegyzőt az érsekújvári kir. járásbírói mellett alkalmazott ügyészségi megbízottnak állandó helyettesévé rendelte ki.

§ **A megtámadott végrendelet.** A múlt év szeptember végén Pollák Armin magánzó végrendelet hátrahagyása mellett elhunyt Budapesten. Mintegy 120.000 K értékű értékpapirokból és készpénzből álló hagyatékából részeltette saját rokonait és főörökösül fivérét, Pollák Bernát magánzót tette meg. Ezt a végrendeletet megtámadták az elhunyt volt feleségének oldalági rokonai. Pollák Armin felesége ugyanis egy évvel férje halála előtt hunyt el, s most az oldalági rokonok azt vitatták dr. Lakatos Nándor ügyvéd által beadott keresetükben, hogy az örökhagyó a feleségével együtt szerezte a vagyont s így a hagyaték közszerzemény lévén, fele része őket illeti meg már csak azért is, mert Pollák Arminné a családi házból csaknem az egész hagyatékra megfelelő és ági vagyonnak minősítendő értékeket vitt hozományul férjhezmenetele alkalmával Pollák Arminhoz. A jelentkező oldalági örökösök első sorban Pollák Arminné hagyatékának megállapítása és a két hagyaték egyesítése iránt fordultak kérelemmel a hagyatéki bírósághoz. A járásbíró az ezen kérelmet elutasította, de a kir. ítélőtábla az oldalági örökösök felfolyamodása következtében elrendelte a két hagyaték egyesítését és a hagyaték együttes tárgyalására utasította a járásbírókat. A járásbíró az azonban mellőzte a táblának ezen utasítását s a hagyatékot a végrendelet értelmében Pollák Bernátnak kiadni rendelte, mert az oldalági örökösök nem bizonyították az ági vagyon minőségét. Az oldalági örökösök ezen mellőzés miatt a járásbíró sérelmes határozatát ismét felmoltamodták, mert a kir. ítélőtábla az egyesítést rendelő végzésében az ági vagyon minőségének nem bizonyítására, hanem valószínűsítésére hívta fel őket. Ennek pedig ok a közjegyző előtt tarott póttárgyaláson heterjesztett bizonyítékaik megjelölésével már megjelöltek. Az ügy most felkelült felfolyamodás következtében a kir. ítélőtáblára, amely most már előreláthatólag el fogja dönteni, hogy pernyertesek lesznek-e az oldalági örökösök, vagy nem.

§ **Furfangos betörés.** A múlt év október hó 22-éről 23-ára virradó hajnalon furfangosan kieszelt betörést követtek el a Hüttl Tivadar Dorotya-utcai porcellán üzletében. A betörők alkicsal behatoltak a porcellánüzlet szomszéd-ságában levő üzlethelyiségbe és a Hüttl-féle üzlet falát áttörték s bementek a porcellán-üzlebe, ott feltörték az íróasztalt és a kézipénztárt, amelyből mintegy 3000 korona készpénzt loptak el. A rendőrség csakhamar kiderítette, hogy a betörés lopást Hirschbein Sándor többszörösen büntetett faszár kárpitosszegéd és Grosz Jakab szabósegéd követte el. A betörőknek segítségére voltak Bruckner Béla gyöngyösi pinczér, Tauszig Izidor órásszegéd és Behr Béla betűszedő, mindannyi régi ismerőse a bíróságoknak. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy a jeles kompániának még egyéb bűn is terheli a lelkiismeretét. Így kiderült, hogy Hirschbein és Bruckner múlt év december 6-án éjjel feltörték a Laudon-utcai Deutsch és Grünfeld cégnek bezárt üzletét és onnan mintegy 4000 korona értékű árut loptak el; Bruckner Béla és Behr Béla Debreczenben betörték Tóth József házába és onnan körülbelül 5000 korona áru ékszereket vittek el; ugyancsak Bruckner Béla 1908. április havában kilopta Pike Dániel zsebéből annak aranyóráját és aranylánczát. A budapesti királyi büntető törvényszék Hirschbein Sándort és Grosz Jakabot 4-4 évi, Bruckner Béát 5 évi, Behr Béla 3 évi fegyházra ítélte betöréses lopás büntette miatt, míg Tauszig Izidort, aki a betörők üzleteiről tudott, tőlük hallgatási díjat fogadott el, 9 hónapi börtönre ítélte orgazdaság büntette miatt. A királyi tábla szüneti tanácsa ma Horváth Béla elnök vezetésével tárgyalta ezt az ügyet és dr. Gleichmann Lajos védő felszólalása után Hirschbein és Bruckner büntetését 6-6 évre emelte fel. A többi vádlottak büntetését a kir. tábla helybenhagyta.

§ Az elzúllott színész. Rubos Árpád néhány évvel ezelőtt jövevény színész volt és a Magyar Színház rendezője. Budapestről Kolozsvárra ment, onnan pedig több vidéki színházhoz szegődött. A tehetséges, de könnyelmű színész csakhamar inni kezdett és fokról-fokra sülyedt. Kicsapangó életmódja miatt végre szerződés nélkül maradt és ekkor különböző sselhámosságokat követett el. A károsulak feljelentésére a budapesti büntetőtörvényszék körözölevelet adott ki ellene. Rubos ekkor Fiumében tartózkodott, ahol fölhasználta az alkalmát arra, hogy Herczeg Ferenczet és Pálmay Ilkát k sebb összeg erejéig megkárosította. Mikor megtudta, hogy körözik, öngyilkosságot kísérelt meg, de csakhamar felgyógyult és a budapesti kir. ügyészség megkeresésére beszállították a budapesti alkotmány-utcai törvényszéki fegyházba. A bűnvizsgálat után a királyi ügyészség közokirathamisítás büntetésére a további három rendbeli csalás és egy rendbeli sikkasztás vétsége miatt emelt ellene vádat. Ma tárgyalta büntünyét a budapesti büntetőtörvényszék. A tárgyaláson a vádlott teljesen megtörve, könyező szemmel ismerte be a terhére rótt bűncselekmények elkövetését. Az egyik panaszos kijelentette, hogy nem kívánja a szánalomraméltó vádlott megbüntetését és panaszát visszavonta. Dr. Biró Kálmán királyi ügyész azonban, mert hivatalból illőzőndő bűncselekményről van szó, főtartotta a vádat és kérte a vádlott elítélését. Mielőtt a bíróság ítélethozatalra vonult vissza, az elnök felszólította Rubost, hogy adja elő védelmét.

— Nekem már semmi reményem nincs arra, — mondotta könyözve a vádlott — hogy a társadalomban tisztességes helyet foglalhassak el. Védelmemre semmit sem hozok föl; ítéljen a tekintetes törvényszék kegyesen fölöttem.

A bíróság Rubos Árpádot a vádbeli cselekményekért hét hónapi börtönrre és hatvan korona pénzbüntetésre ítélte. A kiszabott büntetésből egy hónapot kitöltőnek vett az elszünetelt vizsgálati fogsággal. Az ítéletben az ügyész és a vádlott megnyugodott s így jogerős lett.

§ A javíthatatlan. A budapesti büntető törvényszék ez év június havában ítélte el Volszky Andrásné szül. Sipos Mária Nagymező-utcai szülésznőt két évi börtönrre, mert leányokon tiltott műtéteket végzett. A kiszabott büntetés azonban nem fogott az elvetemült asszonyon, aki ezeket a műtéteket busás pénzért hivatásszerűleg üzte. Ujabbán egy H. Emilia nevű vidéki varróleány fordult hozzá segítségért. Volszkynek, aki bűnös manipulációit a lapokban hirdette, 60 koronáért segített a leányon, aki a műtét következtében súlyos beteg lett. Volszkynek a rendőrség erre letartóztatta. A befejezett vizsgálat után a kir. ügyészség vádjára ma a büntetőtörvényszék vádpanácsa úgy a javíthatatlan szülésznőt, valamint H. Emiliát vád alá helyezte.

SPORT.

Budapesti nyári meeting.

— Hatodik nap. —

Nagyon gyér volt a látogatottság a mai napon, ami nagyon csodálatos, mert ma igen sikerült programmal kedveskedett a Magyar Lovar-Egylet s kivéve egy futamot, minden versenyben szépszámu mezőny állt a startszalag elé.

A nap főszámat képező **Elnöki díj** várakozás ellenére a legszebb versenyek egyikévé nőtte ki magát, mert az egy **Slavery** kivételével a többi indulásra jogosult mind fel lett nyergelve. A verseny favoritja **Daffodil** lett, azonban nem sokkal kevesebb híve volt **Lángoló**nak sem, a többi pályázó meglehetősen el volt hanyagolva. A próbagaloppnál **Daffodil** és **Papuschös** tetszettek legjobban. A verseny lefolyása ez volt: Hamarosan sikerült start után **Vörös király** ugrik el, de helyét hamarosan átengedi **Daffodil**nak, amely mellé **Papuschös** húzódik fel, míg a harmadik helyen **Lángoló** színei látszanak, **Kondor** a közepén és mint utolsó a két Jankovich-ló: **Mitán** és **Vörös király**. A helyzetet jótíróan semmit nem változik a könyökig, ahol **Lángoló** felnyomul a vezető mellé, sőt el is hagyja és már innen fogva uralja a helyzetet. **Daffodil** ugyan lovása erélyes felszólítására megkísérel befogni a vezetőt, de minden igyekezete hasztalan, mert a Bona-Vista-mén könnyen nyeri a versenyt. Harmadik a magát egész uton jól tartó **Papuschös** lett.

Mindenesetre csodálatos jelenségnek kell tekintenünk az ily rohamosan változó formát, mint amelyet **Lángoló** mai futásánál észleltünk. Az ugyan mindenki előtt tudvalevő dolog, hogy a

Szemere-ló az első klasszishoz tartozott mindig, de ideai formájával, különösen pedig a Szent István-díjban mutatottal — ahol épp utolsónak haladt át a célzón — semmikép sem tudunk párhuzamot vonni a mai győzelmével.

A **Lágymányosi-díj** matché törpült **Slavery** és **Vansittart** közt s mint előre is látható volt, a **St. Serf**-mén öt kiló súlyelőnyével játszva hagyta maga mögött **Vansittart**-tot.

Az **Ujpesti-díj** öt lovat gyűjtött startjához a fogadók kedvence **Taranto** lett, melynek nyergében Janek ült. Sikerült start után **Rebus** terem az élen, de rögtön mellette van **Columbus** is. A táv előtt száz méterrel **Friponne** veszi át a vezetést, de már erősen kell lovagolni, hogy megtartsa a vezető szerepét. Közvetlen a távoszlop előtt **Taranto** megszökik a mezőnytől és játszi könnyedséggel nyeri a versenyt a hátra maradt **Friponne** ellen, harmadik **Rebus**.

A mai nap a meglepetések jegyében folyt le, mert a hat-hétszeres kvótáktól eltekintve, a hatodik futamban **Kord** győzelmé a totalisateur huszonkilencszerez osztalékot fizetett az outsider-játékosoknak.

Részletes eredmény a következő:

I. **Lágymányosi díj.** Díj 5000 korona. Táv. 2000 méter. 1. Dreher A. 4é pm **Slavery** 52 és fél kg (Aylin). 2. Jankovich-Bésán Gy. 4é pm **Vansittart** 57 és fél kg (Janek). Könnyen egy hosszal első. Tot.: 10:12. Könyvfogadás 2 **Vansittart**, 2 és fél reá **Slavery**.

II. **Nyeretlen eladó kétévesek handicapja.** Díj 2000 korona. Táv 1400 méter. 1. Gr. Pejacsevich A. pm **Gertrud** 54 kg (Pretzner). 2. Negropontes sk Courlande 60 és fél kg (Gulyás). 3. Dreher A. pm Hptm von Köpenik 54 és fél kg (Aylin). Futottak még: Mausvogel (Vivian), Gonosz (Janek), Dash (Miles), Whist (Blades), Dáridó (Baumgartner), Segantini (Seiler), Lári-fári (Broadwood), Szépség (Schersin). Háromnegyed hosszal nyerve, egy hosszal harmadik. Tot.: 10:86, 20:54, 289, 76. Könyvfogadás: 5 Dash, Whist és Szépség, 6 Gonosz és Lári-fári, 8 Gertrud, 10 Segantini, 12 Hptm von Köpenik, 14 Dáridó, 20 Courlande, 33 Mausvogel.

III. **Elnöki díj.** Díj 14.000 korona. Táv 2600 méter. 1. Szemere M. 5é pm **Lángoló** 60 kg. (Szente). 2. Lossonczy Gy. 3é pm **Daffodil** 49 kg. (Hewitt). 3. Geist G. 3é sm **Papuschös** 56 és fél kg. (Ullrichshofer). Futottak még: Kondor (Carslake), Mitán (Fries), Vörös király (Janek). Könnyen egy és fél hosszal nyerve, 4 hosszal harmadik. Tot.: 10:25, 20:25, 24. Könyvfogadás: 1 1/2 **Daffodil**, 2 1/2 **Lángoló**, 3 és fél **Vörös király**, 8 Mitán, 10 a többi.

IV. **Ujpesti díj.** Díj 3000 korona. Táv 1000 méter. 1. Br. Harkányi J. pm **Taranto** 58 és fél kg (Janek). 2. Egyedi L. pk **Friponne** 57 kg (Miles). 3. Szemere M. sk **Coupefile** 59 és fél kg (Dyck). Futottak még: **Columbus** (Nosal), **Aebus** (Ullrichshofer). Könnyen négy hosszal nyerve, öt hosszal harmadik. Tot.: 10:33, 20:26, 24. Könyvfog.: 1 1/2 reá **Friponne**, 2 1/2 **Taranto**, 4 **Coupefile**, 7 **Columbus**, 12 **Rebus**.

V. **Eladóverseny.** Díj 2000 korona. Táv 1000 méter. 1. Dávid E. id. pk **Hazlemimi** 66 és fél kg (Pretzner). 2. Hg. Lubomirsky Gy. 6é stpm **Walperl** 61 kg (Hewitt). 3. Gróf Pályi I. 3é pk **Edua** 54 és fél kg (Janek). Futottak még: Napagedl (Gulyás). Könnyen négy hosszal első, rövid fejhosszal harmadik. Tot.: 10:37, 20:44, 34. Könyvfogadások: 1 és fél **Walperl**, 2 **Hazlemimi**, 2 egy negyed **Napagedl**, 3 **Edua**.

VI. **Nurseroy handicap.** Díj 3000 korona. Táv 1000 méter. 1. Hg. Lubomirsky L. 2é pm **Kord** 51 kg (Seiler). 2. Br. Harkányi A. 2é pm **Rivoli** 56 és fél kg (Janek). 3. Geist G. 2é sm **Dummer Kerl** 53 és fél kg (Vivian). Futottak még: **Noroc** (Klimscha), **Boule de neige** (Baumgartner), **Oboe**, (Aylin), **Batae** (Rossiter), **Irem** (Hewitt), **Villeicht** (Broadwod), **Isis** (Krouzil), **Moonlicht** (Miles), **Lady Bird** (Pretzner), **Cap Horn** (Schersin), **Jóság** (Gulyás), **Vezér** (Finan). Könnyen egy hosszal nyerve, nyakhosszal harmadik. Tot.: 10:291, 20:66, 34, 76. Könyvfogadás: 1 és egynegyed **Rivoli**, 8 **Oboe**, **Moonlight**, **Lady Bird**, 10 **Kord**, **Iram**, **Isis**, **Vezér**, 12 a többi.

VII. **Welter handicap.** Díj 3000 korona. Táv 1600 méter. 1. Szemere M. 3é sm **Beckerekli** 60 és fél kg (Dick). 2. Dreher A. 3é stpm **Sapristi** 62 és fél kg (Aylin). 3. Dávid E. 3é sm **Setétkapu** 55 és fél kg (Pretzner). Futottak még: **Tanár** (Janek), **Medardus** (Blades), **Bouquet** (Miles), **Rengeteg** (Martinkovich), **Perfay** (Carslake), **Hartebeast** (Baumgartner). Erős küzdelem után fejhosszal nyerve, holtverseny. Tot.: 10:89, 20:57, 52, 115. Könyvfog.: 3 **Tanár**, 3 1/2 **Sapristi** és **Medardus**, 4 **Beckerekli**, 5 **Bouquet**, 6 **Rengeteg**, 8 a többi.

Q) **A 12-ik uhlánus-erred löversenye.** Az összpontosított székesfehérvári 12-ik uhlánus-erred Székesfehérvár határában, a csikvári-ut mentén fényesen sikerült löversenyt rendezett, melyen nagyszámu közönség jelent meg. A verseny részletes eredménye a következő volt:

I. **Akadályverseny.** Három elsőnek tiszteletdíj. Táv 3200 méter. Alexandrovic Arnold főhadnagy, „Famos“ első, Stielly Lajos, „Február“ második, Schmidt Ottmár hadnagy, „Grenczer“ harmadik.

II. **Vadászverseny,** uhlánusok részére. Első négynek pénzdíj. Táv 5000 méter. Jelkic örvezető első, Percic uhlánus második, Kuxánovic uhlánus harmadik, Petzinkovic uhlánus negyedik.

III. **Akadályverseny.** Továbbszolgáló altsztek részére. Négy elsőnek pénzdíj. Távolság 3200 méter. Hofschneider szakaszvezető első, Kaplik örmeister második, Motschowin szakaszvezető harmadik, Liovic örmeister negyedik.

IV. **Akadályverseny.** Három elsőnek tiszteletdíj. Távolság 3200 méter. Tuppa Rudolf hadnagy „Max“ első, Schmidt Ottmár hadnagy, „Tekla“ második, báró Zech Konstant hadnagy, „Frivole“ harmadik.

V. **Vadászverseny.** Három elsőnek tiszteletdíj. Táv. 6000 méter. Gróf Orssich Ferdinánd zászlós, „Flotte“ első, Cacic Mihály főhadnagy, „Deja“ második, Bellfanti Lajos főhadnagy „Drama“ harmadik.

VI. **Akadályverseny.** Első négynek pénzdíj. Táv. 3200 méter. Nikoic szakaszvezető első, Simonec szakaszvezető második, Jovánovits tizedes harmadik, Centner tizedes negyedik.

VII. **Nagy akadályverseny.** Első háromnak tiszteletdíj. Az első díj Erzsébet Amália királyi hercegnő ajándéka. Táv. 4000 méter. Schmidt Ottmár hadnagy Mavourrin első, Stielly Lajos hadnagy Pamacs második, Bellfanti Lajos főhadnagy Fátol harmadik.

Q) **Baden-Badeni löversenyek** harmadik napjának főszáma a **Zukunft Rennen** volt, melyben csak három ló indult s a győztes a graditzi **Antwort** lett benne. Versenyjelentésünk ez:

I. **Zukunft Rennen.** Díj 36.000 korona. Táv. 1200 méter. 1. Graditzi ménes fk 2é **Antwort** 52 kg (Bullock), 2. Mons. Caillault 2é pk **Mésange** 53 és fél kg (Curry), 3. Württembergi ménes 2é pk Iréne de S. 50 kg (Shaw). Könnyen egy hosszal nyerve, két hosszal harmadik. Tot.: 10:16.

Q) **A badeni ügetőversenyek** hatodik napjának eredménye a következő:

I. **Helenenthal díj.** Díj 1700 korona. 1. Hauser L. sk **Ellie Ansel** (Tappan). 2. Dongó M. 3. Képvisező. Futottak még: **Bleho**, **Eljen**, **Karneval**, **Terka**, **Pandolo**, **Onyx**, **Tingl-Tangl**, **Busserl**, **Pepsi**. Tot.: 10:88, 20:41, 56, 36.

II. **Kirectum Kelly-verseny.** Díj 2500 korona. 1. Sharovai ménes sk. **Fereno** (Ryerson), 2. Baronesse, 3. Gáva. Futottak még: **Heckenrose**, **Amazona**, **Gondos**, **Jansen**, **Eboli**, **Demision**, **Tutti** **frutti**, **Fonyód**, **Imperator**, **Dylla R**. Tot.: 10:53, 20:39, 41, 38.

III. **Preis von der Hauswiese.** Díj 1700 korona. 1. Wienerwaldi ménes pk **Páva G. VI. T.** (Ederer). 2. **Sattelhofer**, 3. **Falstaff**. Futottak még: **Vanity**, **Gretchen**, **Our pride**, **Bundás**, **Biota**, **Boy of Sheba**, **Czimbora**. Tot.: 10:41, 20:28, 33, 32.

IV. **Raimund-díj.** Díj 2000 korona. 1. **Krecht F.** 4é pk **Wuzerl** (Rauch). 2. **Nordstern**. 3. **Erin**. Futottak még: **Et cetera**, **Méltóságos**, **L'Aiglon**, **Phöbe**, **Cypresse**, **General Simmons**, **Easter Child**. Tot.: 10:219, 20:80, 47, 59.

V. **Preis von Kontinent.** Díj 3500 korona. 1. Hg. Ypsanti T. 7é pm **Cresceus** (Difffenbacher), 2. **Indiana**, 3. **Liselotte**. Futottak még: **Hansi C.**, **Nizzardo**, **Jubilár**. Tot.: 10:27, 20:31, 29.

VI. **Urkocsi verseny.** Díj 1700 korona. 1. **Pil-lat Gy.** 6é stpk. **Klondyke** (tulajdonos). 2. **Heckenrose**, 3. **Diogenes**. Futottak még: **Dallos S. Mág-nás**, **Liebling**, **Baronesse**, **Darabant**, **Dongó B.**, **Sashalom**. Tot.: 10:32, 20:63, 124, 134.

VII. **Littenbergi díj.** Díj 2400 korona. 1. **Vencsellői ménes** 3é stpk **Luca** (Braun). 2. **Darabont**. 3. **Faust**. Futottak még: **Fatinica**, **Me joie**. Tot.: 10:18, 20:29, 65.

Q) **Szezonnyitó footballmérkőzés.** Két havi szünet után vasárnap ismét megnyílnak a football-pályák kapui s megkezdődnek újult erővel a küzdelmek. Augusztus 29-én egyleteink football-csapatainak legnagyobb része már akcióba lép, hogy az 1909-10. évi bajnokság a „Magyar Kupa“ és egyéb mérkőzésre csapataik kellő készüllettel állhassanak ki. Ezen mérkőzések között kétségtelenül a Budapesti Torna Club és a Magyar Athletikai Club csapatainak találkozása bir legnagyobb fontossággal, összehozván a bajnokság második, illetve negyedik helyeztjét. A két egylet csapata, hir szerint, már előrehaladt formában fog megjelenni a millenáris pálya porondján. A mérkőzés jövedelmének 10 százalékát a két egylet vezetőse az ugyanakkor **Ujpesten a Ferencvárosi**

Torna Club és az Ujpesti Torna Egylet között végbemenő mérkőzéshez hasonlóan, a „Ladányi Vándordíj” alapja javára ajánlotta fel.

KÖZGAZDASÁG.

Egy budapesti bankcég megszűnése. Egy nagyobb budapesti bankbizományos cég, a *Neményi-Strasser és Társa*, mint értesülünk, megszűnik. A cégtulajdonosok folyó üzleteiket még lebonyolítják, azután pedig a céget floszlatják. A megszűnő cég egyike volt a nagyobb budapesti bankbizományosoknak, amely vidéki intézetek és fővárosi cégek váltóinak saját számlájára történő eszkomptálásával foglalkozott. A cég feloszlásának oka a következő: Az egyik cégtulajdonos, *Strasser Róbert*, atyjának halála után gazdátlanul maradt nagyobb birtok kezelését veszi át, míg a másik főnök, *Neményi Róbert*, — ki azelőtt a Magyar Általános Hitelbank cégvezetője volt, majd a megszűnt Budapesti Bank-Egyesület vezérigazgatója — a *Barta és Rössler* pénzügynökségi céggel társult, amely cég tudvalevőleg nemcsak a budapesti piacon, hanem a Budapest-Bécs között való relációban is élénk szerepet játszik.

Kereskedők tanácskozása. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés vasmezei kerülete vasárnap tartotta Szombathelyen az évi közgyűlést, amelyen többrendbeli kisebb ügyet intéztek el.

Az Európai utipodgyász-biztosító részvénytársaság tökélemelése. Az „Európai utipodgyász-biztosító részvénytársaság” igazgatósága — mint értesülünk — azzal a tervvel foglalkozik, hogy jelenlegi 300.000 koronás alaptőkéjét egyszerre 700.000 koronával, egy millió koronára emeli fel. A tökélemelésre azért volna szükség, mert a társaság azon régi tervét, hogy a podgyász-biztosítást Ausztriára is kiterjeszti, most meg akarja valósítani. Az osztrák kormány állítólag megadta volna már a koncessziót a társaságnak. A társaság legutóbbi közlést s az 1908. évről szóló mérlege — amint ismeretes — 92.844 korona veszteséget tüntetett fel.

A mesterműszó-pályázat. Az Országos Iparegyesület mesterműszó pályázatának bizottsága *Gelléri Mór* elnöklésével és a pályázatot kiírt *Deusch F.* Károly részvételével több ülésen foglalkozott a begyűlt anyag feldolgozásával. Minthogy azonban 1600 pályázatból mintegy 9000 szövegjavaslatot kell elbírálni, a döntés eredménye csak a hét végén lesz publikálható.

A gabonárák hanyatlása. Mióta buzaimportáló ország lettünk, azóta árainkat nem a hazai kínálat és kereslet irányítja többé. A magyar buza értéke ma tisztán a külföldi jegyzésektől függ; ott pedig az irányzat már napok óta feneketlen lanya. Amerikában a buza ára szombat óta 4 centtel — 100 kilóként 72 f.-el — Berlinben pedig nem kevesebb, mint 9 márkával — 100 kilóként egy egész kor.-val — csökkent, holott nálunk a visszaesés ezidő óta 100 kilóként mindössze 50 fillért tesz ki. Mi sem természetesebb tehát, hogy az idegen buza még inkább hozzánk fog tódulni, mindaddig, míg a magyarországi malmok magtárai annyira tele nem lesznek, hogy többé se idegent, se magyar búzát befogadni nem bírnak. Már pedig, ha az idegen búzát továbbra is ilyen tempóban vásárolják, akkor ez az eset nagyon hamar be fog következni. A budapesti malmok maig annyi búzát vásároltak, és pedig nagyjából részét külföldi származékot, hogy már most el vannak látva október közepéig. A budapesti piacon olyan nagymennyiségű idegen búzakinálat van továbbra is, hogy ebből egy további hónapra a szükségletet a legnagyobb könnyedséggel fedezni lehet. Magyar búzából pedig még mindig csekély a kínálat. A Köztelken kiadták a jelszót, hogy — drágább lesz a buza és úgy látszik, hogy gazdáink — kik különben is mindig spekulálni szerettek — szívesen hajlanak e szóra és nem adják el a búzájukat, hanem tér-

engednek a külföldi termelőnek, hogy eláraszsa a mai magas árak mellett az összes fogyasztókat. Erre az anomáliára mi már többször rámutattunk és nagy lelkiismeretlenségnek tartjuk, ha egyesek minden felelőség nélküli tanácsokat osztogatnak gazdáinknak olyan kérdésben, amely esetleg reájuk nézve nagy anyagi károsodással járhat. Mi sohasem irunk tendenciózusan, s hangulatot sem igyekszünk teremteni egyes érdekek mellett. Azt azonban még sem hagyhatjuk szó nélkül, hogy egyesek lelkiismeretlensége folytán milliók és milliók mennek ki az országból idegen gabonáért, s ezeket az óriási pénzeket a magyar gazda kárára élvezik a román, bolgár, orosz és a szerb gazdák. Már pedig tudott dolog az, hogy minden egyes fillér, ami idegenbe megy, a magyar gazdától vonatik el. Az tény, hogy importra vagyunk ez évben utalva, mihelyt azonban az idegen buza kiegyenlíti a terméshiányt — amit már rövidesen ki fog egyenlíteni — akkor a magyar gazda nagyon sok idő múlva fogja megkapni buzájáért azt a magas árat, amelyet most még megkaphatna. A Köztelken a 90-es években a tippeléssel már nagyon megjárták! Jó lesz tehát egy kicsit óvatosnak lenni!

Állatkiállítások. A *Debreczeni Gazdasági Egylet* a Hortobágyon rendezte sikerült lókiállítását, mely a kisgazdák ösztönzésére jutalmazással volt egybekötve, most tartották meg. Csikóval elővezetett anyalováért az első 10 drb. aranyat Balogh József, három éves anyalováért az első jutalmat Debreczen városa, két éves csikójáért Axmann Gyula s egy éves csikójáért szintén Debreczen városa kapta az első díjat. A *Biharmegyeri Gazdasági Egylet* augusztus 29-én Tenken, szeptember 5-én Eleden rendez szarvasmarha-kiállítást. A *Vasvármegyeri Gazdasági Egylet* Peczölben rendezett kiállításán a nagyobb díjakat nyerték Asbóth József (Alsószeleste), Kiss Lajos (Mogyehid), Nagy Ferencz (Szécsény), Berkovits János (Sár), üszökért első díjat 100 koronát Balaion Imre (Bárdos), 80 koronát Asbóth József (Alsószeleste). — *Sárvárott* rendezett állatkiállításán a nagyobb díjakat nyerte Lakner Imre (Ikervár), Bozsóki Józsefné (Rábabogyszló), Gayer Sámuel (Sárvár), Hetyésy György (Rábabogyszló); üszökért Udvardy György (Sárvár), Bakcsy István (Jákfa), Mészáros Pál (Rábabogyszló). Az egyesületnek *Radafalván* megtartott kiállításán Bauer János, Gmell József, Springer Károly, Weinholfer Károly, Bauer János radafalvai lakosok nyerték el a díjat; üszökért Fischl József (Királyfalva), Bauer János (Radafalva), Holler Károly (Radafalva), Kohl Károly (Radafalva), Pausz József (Királyfalva) kapták a jutalmakat. — *Lukácsházán* Barabás Ferencz (Rohoncz), Horváth Sándor (Szombathely), Vornikovics István dr. (Rohoncz), Tolnai Pál (Kisasszonyfalva) nyerték el a jutalmakat. Mindezen kiállításokat a földművelésügyi miniszter államsegélyvel támogatta.

Újabb adótervek. Ismétellen rámutattunk már arra mi is, hogy a legújabb évek rengeteg katonai és külpolitikai költségei egyenesen lehetetlenné teszik a mai jövedelmi források mellett az államháztartás egyensúlyának megőrzését. A militárizmus túltengése, a nagyhatalmi hóbot s Aehrenthalék szerencsétlen külpolitikája sokkal nagyobb áldozatokat követelnek, mint amekkorát a kereső osztályok az adott körülmények között adózhatnak. Szükségessé vált így új adónemek teremtése által az állami jövedelmek szaporítása. Legalkalmasabb erre új közvetett adók kreálása vagy a monopóliumok szaporítása. Foglalkoznak is a minisztériumok mindkettővel. Persze, régi recept szerint, először nyíltan csak Ausztriában vallják be az adóemelést, csak azután rukkolnak ki nálunk is vele; a kényszerítő okokat a közös háztartás lelkes barátai erre mindig megtalálják. Így most a gyűjtőadó kérdése áll első helyen, aminek a behozatala ellen alig volnának leküzdhetetlen akadályok, noha Bécsben szívesebben látnák a gyűjtőmonopóliumot, ami azonban valószínűleg Magyarország ellenzésén fog hajótörést szenvedni, minthogy Magyarországon a sokkal könnyebben és mindenestre jóval kevesebb befektetéssel kreálható gyűjtőadó mellett vannak. Második helyen említik a szesz- és petroleum-

monopóliumot. A szeszmonopólium mellett szólának azok a fényes eredmények, amelyeket Oroszország tett a szeszmonopóliummal. Ami pedig a petroleummonopóliumot illeti, ennek itt Ausztriában igen sok és lelkes híve volna. Egrészt azért, mert a galicziai petroleumipar amugy is állandó áldozatokat követel az államtól, melyek a monopólium esetén még jövedelem forrásaivá is lehetnek. Leginkább pedig azért óhajtják a petroleummonopóliumot, mert ez volna a legbiztosabb mód arra, hogy a monarchia a Standard Oil Company végzetessé válható üzleimeitől megszabaduljon. Ha az állam nem hozza be a petroleummonopóliumot, akkor a Standard Oil Company végzi ezt a teendőt az egész monarchia rengeteg gazdasági kárára. Az osztrák kormány most is állandó tárgyalásokban van a petroleumtermelőkkel és finomítókkal és a galicziai petroleumipar most tényleg szanálható volna, ha a Standard Oil Company, illetőleg ennek magyarországi vállalata, a Vacuum Oil Company mely Ausztriában is teljes erővel működik, nem fenyegetné az osztrák és magyar petroleumipar létkérdését. Ennek véget kell vetni és erre a legbiztosabb mód a petroleummonopólium, mely emellett még bőséges állami bevételforrás is lehet. Elhhez kétségtelenül Magyarország is hozzá fog járulni, de csak akkor, ha az nem jelenti a petroleum drágítását, mert ez ismét csak a szegény nép terheit növele.

Kubikosok mint vállalkozók. Ismeretes, hogy a létesítendő új budapesti szénpályaudvar földmunkára hirdetett versenyárgyalásból a *kubikos munkások együttes ajánlata került ki győztesként.* Ha a munkások összeállnak és így együttesen pályáznak valamely közmunkára, ez ellen nemcsak hogy kifogást nem lehet tenni, de szociális szempontból helyes dolognak kell elismernünk. Amde a szóban forgó versenytárgyalásnál a dolog nem itélhető meg egyszerűen szociális szempontból, hanem a gyakorlat szempontjából kell az ügyet figyelemre méltatnunk. Az együttes ajánlatot tett kubikosok a munkára szóló megbízást megkapták, de olyan olcsó ár alapján, hogy a munkát, a versenytárgyalás alapjául kiírt munkát el nem végezhetik. A kubikosok ajánlata 85 fillér volt. A MÁV. három vonatot helyez kiállításba a munkához, egy-egy vonatot negyven vagonnal, egy vaggont kilencz köbméterrel számítunk. Egy ilyen vagon megrakása — hol okvetlenül három munkás kell, vagyis egy napi teljesítményként egy munkásra kilencz köbméter teljesítmény esik. Ha már most tekintetbe vesszük, hogy a mai munkabérek és nyári munkabérek mellett egy kubikosnak legalább öt koronát kell megkeresnie, úgy köbméterenként 55 fillér kereset jut a felrakásért. Ha ezt az 55 fillért az ajánlott 85 fillérből levonjuk, kiténik, hogy a föltételekben megkivánt összes többi teljesítményekre 30 fillér marad. Más szóval, 30 fillérből kell fedezni a vágány és váltók lefektetési költségeit a felrakóhelyen, ugyancsak ebből kell fentartani a munkahelyen a munkavágányt, ebből eszközölni az időről-időre történő eltolásokat és végül a felügyelet és a befejezés-bejelentési kötelezettséggel járó költségeket. Am mindez még csak a fölrakóhelyen előálló költség. A lerakónál ugyanez a harmincz fillér áll rendelkezésre az anyag lerakására, az eliregetésre, a vágány és kitérő fektetésére a felügyelet gyakorlására. Lehetséges-e mindezt harmincz fillérből elvégezni? Bizonyára nem. És ha nem, akkor vagy az eset áll elő, hogy a Máv. kénytelen lesz utólag emelni az egységárakat, vagy kénytelen lesz a vállalkozók helyett vágányt és kitérőt fektetni, illetve az összes rezsimumkákat elvégezni. Ismétljük: semmi elfogadható ok nincs arra, hogy a munkára egyesülő munkáscsoportot a vállalkozásból kizárják. A verseny elvén útnénk csorbát, ha ezt követelnénk. Amde lehetetlen elhallgatnunk, hogy a többi pályázók szintén számíthatnak volna olyan könnyebbítésekre, mint aminőkben a vállalatnyertes kubikosok részesültn fognak, ők is megfelelően olcsóbb ajánlatot tehettek volna. Am a pályázat föltételei megkövetelték, hogy az itt felsorolt munkálatokat a vállalkozónak kell végeznie és így bizony, nem egyenlő alapon történt a verseny. A munkások most alig fognak keresni a munkán s emellett sérelem esett az egyenlő föltételek, egyenlő szolgáltatás elvén, ami éppen szociális szempontból kifogásolható.

Reggelizés előtt fél pohár
SCHMIDTHAUER-féle
használatát valódi áldás gyomorhajosok-
nak és székzsorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt tel-
jesen rendbe hozza.
Kis üveg 40 fillér,
nagy üveg 60 fillér.

Az aradi textilgyár. Az aradi textilgyár részvénytársaság — mint ismeretes — már annak rendje-módja szerint megalakult. A cégbírósnál is bejegyezték a vállalatot s most már csak a gyár felépítése van hátra. Arad város építészeti bizottsága — jelentik lapunknak — a napokban tárgyalta a textilgyár benyújtott terveit. A terveket változatlanul elfogadta, azok alapján az építési engedélyt megadta. A gyár felépítését Fodor és Reisinger aradi építész-cég kapta meg.

Az eszéki cukorgyár osztaléka. Eszékről írják, hogy a cukorgyár a lefolyt üzletre öt százalékos osztalékot fog fizetni az idén a részvényeseknek. A tavalyi osztalék négy százalékos volt.

A Gyermekevédő Liga sorsjátéka. Gróf Edelsheim-Gyulay, az Országos Gyermekevédő Liga elnöke a következő sorok közlésére kért fel: Külföldi utamról visszaérkezve, az Országos Gyermekevédő Liga ügyeinek vezetését újra átvettem és első feladatomnak tekintetem azoknak a vádakkal a tisztázását, amelyek a Liga javára rendezett sorsjáték nyomában támadtak. Az annak idején kiküldött vizsgálóbizottság minden részletre kiterjedő munkájának eredményeképp kész anyagot bocsátott rendelkezésemre. A vizsgálóbizottság megtette mindazt, ami feladata lehetett abban az irányban, hogy a közvélemény a történetekről hitelesen tájékozottassék és hogy, amennyiben bárkit vétkesség terhelve, a megtorlás ne maradjon el.

A vizsgálat megállapította, hogy olyan jelenségek, amelyek bármely irányban további eljárás kezdeményezését tennék szükségessé vagy indokolttá, nem merültek fel. De másfelől a vizsgálóbizottság, valamint a Liga vezetősége megállapította azt is, hogy a sorsjáték körül történt tulbuzgóságból olyan hiba, amely joggal kelthette fel a közvélemény bizalmatlanságát. Szántó Béla ur, a Liga titkára, annak dacára, hogy a vizsgálat során beigazolást nyert ama gyanúsítások alaptalan volta, amelyek a Liga titkárnak bűncselekmények elkövetését imputálták, titkári állása alól való fölmentését kérte abból az indokból, mert nem akarná, hogy az ügyben a személyével kapcsolatban fölmerült támadások esetleg káros visszahatással legyenek a Liga érdekeire. Szántó Béla ur kérését a Liga vezetősége a felhozott indok figyelembevételével teljesítette. Az a gyanúsítás is elhangzott, hogy egyesek illetéktelenül pénzt vettek fel a Liga jövedelmeiből. Bár semmi adatom nincs arra nézve, hogy e gyanúsításnak valami alapja lehetne, mégis tekintettel arra, hogy közpénzről van szó, melynek minden filléréjéről számadással tartozunk, a közvélemény megnyugtatására fölkértem a belügyminiszter urat, hogy a Liga teljes pénzkezelését vizsgálta meg a miniszterium számvevősejénél. A vizsgálat eredményét annak idején közölni fogjuk tenni.

Cukortermeletünk. A cukortermeletéről és forgalomról a pénzügyminisztérium részéről kiállított legutóbbi kimutatás adatait a következőkben közöljük. Tiszta termelés és készlet ez év július havában: nyers répacukorból 36.650, fogyasztási répacukorból 383.851 mm.; az 1908. évi szeptember 1-től 1909 július végéig terjedő időszakban tiszta termelés és készlet: nyers répacukorból 489.922, fogyasztási répacukorból 2.317.327 métermáza. Elszállítottak a cukorgyárakból és szabadraktárakból a) az adó lefizetése mellett júliusban 649 mm. nyers és 100.923 mm. fogyasztási répacukrot, a szeptember-júliusi időszakban 11270 mm. nyers és 953.556 mm. fogyasztási répacukrot; b) az adó lefizetése nélkül részben a vámvonalon át való kivitelre, részben ipari célokra júliusban 4000 mm. nyers és 24.469 mm. fogyasztási répacukrot, a szeptember-júliusi időszakban pedig 446.642 mm. nyers és 1.105.312 mm. fogyasztási répacukrot. Számadás szerinti végleges készlet július végén 32.001 mm. nyers és 258.459 mm. fogyasztási répacukor. Keményítőmalátá stb. cukrot elszállítottak az adó lefizetése mellett júliusban 2080 mm.-t, a szeptember-júliusi időszakban 25.488 mm.-t, az adó lefizetése nélkül kivitelre és ipari célokra júliusban 402 mm.-t, a szeptember-júliusi időszakban 2859 métermáza.

A miskolci sörárpavásár. A miskolci XII. orsz. sörárpavásárt ma tartották meg a vármegye-háza nagytermében. A vásárt Miklós Ödön főrendiházi tag, a borsodmegyei gazdasági egyesület elnöke nyitotta meg, hatásos beszéddel üdvözölte a földmivelésügyi minisztert, aki a vásáron Bartók felügyelő által képviseltette magát. — Képviselve voltak továbbá az OMFE, a Magyar Gazdák Szövetsége, öt vármegye gazdasági egyesülete, Borsodmegye és Miskolc város törvényhatósága és a Miskolci Kereskedelmi és Iparkamara. Eladásra bejelentetett 1000 vaggon árpa 151 termelőtől. Vevők nagy számmal jelentek meg és a vásár élénken indult. Az elért legmagasabb ár 20 korona volt.

Új katonai raktárak Debreczenben. Debreczen város polgári és katonai vegyes bizottsága legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy a Péterfia-utcán új katonai raktárakat épít. A tanács legközelebbi ülésén fog dönteni az építkezés engedélyezése és a telekátengedés fölött.

Fizetéseketelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseketelenségeket jelenti: Weisz Jenő és társa kereskedő cég Maramarosziget, Kaiser Simon kereskedő Jánosháza.

Inségmunka Hajdumegyében. Hajdumegye közgazgatási bizottságának augusztus havi ülésén Kovács Gyula alispán jelentést tett a hajdumegyei munkásnyomorról, melyet a rossz gazdasági esztendő idézett elő. A közgazgatási bizottság elhatározta, hogy sürgős feliratot intéz a kereskedelmi miniszterhez aziránt, hogy a tervbevetett debreczen-tokaji ut első szakaszának építéseit mint inségmunkát rendelje el. Most leérkezett a kereskedelmi miniszter leirata, amelyben a debreczen-tokaji főút első szakaszának, a debreczen-böszörményi utnak építését elrendeli. Ezenkívül intézkedik a leirat arról is, hogy a szükséghez mérten a Dorog-Nánás közötti ut építéséhez is fogjanak hozzá. A két ut építésének költségei 610.502 korona 54 fillért tesznek ki, ami bizonyára enyhít egy időre a sok inséges hajdumegyei keresetnélkül levő munkáson.

Az Adriai m. kir. tengerhajózási részvénytársaság gőzösei közül hétfőn a Szapáry Fiuméből Marseilleba, a Kálmán Király Glasgowba és a Nagy Lajos Fiuméből Antwerpenbe érkezett.

TÖZSDÉK.

BUDAPESTI ARU- és ERTEKTOZSDÉ.

Gabonatözsde.

Budapest, augusztus 24.

A gabonatözsdén beállott a teljes baisse, az összes árak lényegesen alábbszálltak. A készáru-piaczon teljes lanyhaság uralkodott. Kielégítő külföldi kínálat szemban a malmok kezdetben tartózkodók voltak és rossz árakat ígértek, később azonban jobb vételkedvet mutattak, de jobb árakat nem fizettek. Mivel az eladók elég engedékenyek voltak, élénk forgalom fejlődött ki, amelynek a folyamán mintegy 65.000 q buza kelt el, a tegnapiaknál 20-30 fillérel olcsóbb áron. A legdrágább eladási ár 29.50 korona volt 79.5 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 25.50 korona 76 kilós úszkös szerb buzáért. Egyéb gabonaneműek közül a rozs 10 fillérel olcsóbb, az árpa lanyha, a zab és a tengeri változatlan. Forgalmomba került: 500 q rozs 19.—19.10 koronás áron és 1200 q zab 14.50—15.40 koronás áron. A baisse leginkább a határidőpiacra éreztette hatását. Az üzlet másfél czenttel alacsonyabb tengerentuli jegyzésekre. lanyhán és a tegnapi zárlatnál alacsonyabb jegyzésekkel indult meg, eleinte csekélységgel még tovább visszaszorultak a jegyzések, később azonban igen nyugodt üzletmenet mellett megakadt a további árcsökkenés és ettől fogva az egész üzleti idő alatt néhány fillér keretén belül ingadoztak az árfolyamok. Az általános lanyhaság a májusi tengerire is kiterjedt, amit mi, a tengerinövény fejlődése fölől beérkezett legutóbbi jelentések után ítélve, nem tartunk indokoltnak, mivel a termésre való kilátások határozottan csökkentek és ezen, amint tapasztalt gazdák állítják, az eső sem segíthet, ha még beállana is, mert ez már későn jönne ahhoz, hogy javítsa a helyzetet. Az októberi buza ma 14 fillérel a tegnapi zárlaton alul, 27.14 koronán indult, 27.08-ig tovább gyöngült, aztán 27.18 és 27.04 között ingadozott, zárlatkor pedig 27.04 koronán maradt. A tegnapi zárlathoz viszonyítva végeredményképpen ma az októberi buza huszonegy fillérel, az áprilisi buza huszonkét fillérel, az októberi zab tíz fillérel, az októberi rozs tizenhét fillérel, az újtengeri hat fillérel csökkent.

A készáru piaczon elkel:

Buza: Tiszavidéki: 250 q 80 k 29.40 K, 500 q 80 k 29.20 K, 400 q 79 k 29.50 K, 450 q 78 k, 29.10 K.
Pestvidéki: 100 q 80 k 28.80 K, 100 q 79.5 k 29 K, 1000 q 75 k nyirkos, 600 q 76 k 27.60 K.
Bánsági: 315 q 79.5 k 29.20 K, 1650b 79.5 k 29.10 K, 4000 q 79.5 k 29.10 K, 300 q 79 k 28.90 K, 5000 q 78.5 k 28.95 K, 1200 q 78 k 28.60 K.
Tolnai: 500 q 78 k 28.90 K.
Szerb: 2860 q 76 k 25.50 K úszkös.
Román: 3500 q 80 k 28.36 K, 5011 q 79.5 k 28.20 K, 4000 q 80 k 28.20 K, 4000 q 80 k 28.10 K, 5000 q 79.5 k 4890 q 79.5 k 28.63 q 79.5 k 28.20 K, 3000 q 79.5 k 28.32 K, 3000 q 79 k 28.15 K.
Rozs: 300 q 19 K, kpf par, 100 q 19 K, kpf par, 100 q 19.10 K, kpf par.
Zab: 100 q 14.50 K, kpf. dohos. 100 q 14.80 K kpf dohos, 500 q 14.50 K kpf. 150 q 15.30 K kpf 100 q 15.40 K kpf, 100 q 15.30 K kpf, 100 p 15 korona kpf.

A készáru jegyzese a mai tozsaen a következő volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	28.60—28.95
"	76	—	80	28.80—29.15
"	77	28.15—28.40	81	—
"	78	28.30—28.60	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	28.40—28.65
"	76	—	80	28.65—28.90
"	77	28.—28.25	81	—
"	78	28.20—28.45	82	—
Pestvidéki	75	—	79	28.50—28.75
"	76	—	80	28.70—29.—
"	77	28.10—28.35	81	—
"	78	28.25—28.55	82	—
Bánsági	75	—	79	28.60—28.95
"	76	—	80	29.—29.15
"	77	28.15—28.40	81	—
"	78	28.30—28.60	82	—
Bácskai	75	—	79	28.60—28.95
"	76	—	80	29.—29.15
"	77	28.15—28.45	81	—
"	78	28.30—28.60	82	—
Rozs I-rendű új	—	—	19.—	19.15
középmínőségű új	—	—	18.80—	19.—
Arpa takarmány I-rendű	—	—	14.90—	15.20
II-rendű	—	—	14.50—	14.90
Zab I-rendű	—	—	15.40—	15.60
II-rendű	—	—	14.80—	15.20
Tengeri belföldi új	—	—	15.60—	15.80
Korpa	—	—	—	—
Köles	—	—	—	—

A határidőüzletben köftett:

Délelőtt:

Előforduló kötések (100 kg.-kint) 1909-re:
Buza októberre 27.14—27.16—27.08—27.10—27.04—27.12—27.06.
Buza áprilisra 27.36—27.38—27.24—27.32—27.22.
Rozs októberre 19.32—19.36—19.22—19.18—19.12—19.08—19.04—19.00—18.96—18.92—18.72—18.68—18.64—18.60—18.56—18.52—18.48—18.44—18.40—18.36—18.32—18.28—18.24—18.20—18.16.
Újtengeri májusra 14.18—14.10—14.20—14.16.
Zab októberre 14.64—14.72—14.62 K.
Zab áprilisra 15.26—15.22 K.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza októberre	27.04—27.06
Buza áprilisra	27.22—27.24
Rozs októberre	19.22—19.24
Rozs áprilisra	19.72—19.74
Tengeri májusra	14.16—14.18
Zab októberre	14.62—14.64
Repcze augusztusra	27.60—27.80
Tengeri augusztusra	—

Budapesti gabonaforgalom.

1909. augusztus 22-től 1909 augusztus 23-ig.

	Érkezett	Elszállított
	métermáza	
Buza	10947	8849
Rozs	2913	—
Arpa	2954	—
Zab	11560	7691
Tengeri	31	606
Liszt	100	15304
Korpa	200	1460

Ertéktözsde.

Az értéktözsde mai forgalma meglehetősen mérsékelt volt s az árfolyamok némileg gyöngültek a foganatosított eladásokra. A vezető értékek árhullámszája alig haladta meg az egy koronát s velük együtt a többi bankrészvény is jobbra változatlan árak mellett volt forgalomban. Az Aliamvasut és Rimamurányi részvényekben hosszabb ideig tartott haussemozgalmak teljesen megszűntek, de ennek ellenében a Közúti és a Városi vasúti részvények jutottak az érdeklődés előterébe. Különösen az utóbbiakban tartanak a vásárlások, melyek a Városi vasut részvény árfolyamát e hó folyamán 15 koronával megjavították. A helyi értékek piaczn a Hazai bank, a Kereskedelmi r.-t., az Agrárbank, a Kereskedelmi bank, a Salgótarjáni és a Fegyvergyári részvényekben voltak kötések. A járadékpiac változatlan, üzletelen. A tőzsde zárata felé gyengülles állott be és a vételkedv megcsappant. Az üzlet folyamán egyébként

forgalomba került: Osztrák hitel 653.—654.25 kor., Magyar hitel 759.25—759.50 kor., Államvasut 745.25—746.—745.50 kor. Leszámitolóbank 483.—kor. Jelzálog 443.—443.50 kor. Rima 600—600.75—599.50 kor. Városi villamos vasut 280.—282.50—281.25 kor. Közúti 582.50—582.—kor. Hazai bank 284.—283.50 kor. Agrárbank 430.—Salgó 596 kor. Kereskedelmi r.-f. 584.—koronán.

A előtőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 653.—654.—, Magyar hitel r. 759.25, Osztrák-magyar államv. 745.25, Leszámitolóbank 483.—, Jelzálogbank 443, Jelzálogbank 443.—, Rimamurányi 600.—690.75, Városi villamosvasut 280.—282.50, Közúti vaspálya 582.50, Déli vasut 118. korona.

A déli tőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 654.50—654.25, Magyar hitel 759.50, Osztrák-magyar államvasut 746.—745.50, Leszámitolóbank 483.—, Jelzálogbank 443.50, Rimamurányi 599.50, Városi villamosvasut 282.50—281.25, Közúti vaspálya 582.—, Déli vasut r. 117.50.

Díjazások Osztrák hitelrészvényre: holnapra 3—4 korona, nyolc napra 6—8 korona, szept. hónap végére 20—22 korona.

Utőtőzsdé délután 4 órakor:

Osztrák hitel 654.—, Magyar hitel 759.25 Államvasut 745.50, Leszámitoló 482.50, Jelzálog 443.—, Rimamurányi 599.50, Városi vasut 281.50, Közúti vasut 582 korona.

Bécsi értéktőzsdé.

Bécs, augusztus 24. Az előtőzsdén államvasuti részvényektől eltekintve, amelyek gyengültek, az irányzat kedvező volt, ami az emelkedett new-yorki árfolyamokra vezethető vissza. Ma is főleg bankértékek felé fordult az érdeklődés, amelyekben élénk kereslet mutatkozott. Bankgyesület, Laenderbank és Unionbank lényegesen javult. Skodarészvény is élénkült. Korlátok közt prágai vasmű, simmeringi gépgyár és 3% százalékos déli vasuti elsőbbség, megtartotta tegnapi árfolyamát. A szilárd irányzat a déli tőzsdé megnyitására is tovább tartott és különösen államvasuti részvény javult. A forgalom későbbi során az üzlet általában nyugodt, az árfolyamok tartottak.

Tizenegy órakor: Osztrák hitel 698.50 Laenderbank 469.50, Bankgyesület 538, Anglo 303.—, Államvasut 744.50, Déli vasut 117, Alpési 686.50, Skoda 297, prágai vasmű 278, simmeringi gépgyár 525.90, 3 százalékos déli vasut elsőbbség 276.

Egy óra 30 percikor: Osztrák hitel 654.25, Magyar hitel 759, Anglo 305, Bankgyesület 539.50, Laenderbank 469, Union 566.50, Államvasut 745.75, Déli vasut 117, Dunagőzhajózás 1000, alpési 687.50, prágai vasmű 274, rimamurányi 599.50, orosz járadék 100.25, török sorsjegy 185.75, galicziai Kárpát 783 K.

Bécs, aug. 24. (Saját értékek zárlata). 4 százalékos arany-járadék 113.55, Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 147.75, Magyar hitelbank részvény 759.25, Magyar leszámitoló és váltó részvény —, Rimamurányi 599.40, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 92.50, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény 92.50, Magyar nyerem.-kötv. sorsjegy 200.75, Kassa-Oderbergi Vasut részvény —, Magyar Jelzálogbank 442 — Magy. kereskedelmi bank 3480.—.

Bécs, aug. 24. (Osztrák értékek zárlata). 4,2 százalékos arany-járadék 95.90, 4 százalékos osztrák arany-járadék 117.60, 1860-as sorsjegy 162.—, Osztrák hitelsorsjegy —, Angol-osztrák bankrészvény 304.25, Bécsi Bankverein 541.75, Osztrák magyar bank 175, Déli vasut 116.50, Dunagőzhajózási társ. 1002.—, Dohány részv. —, Cs. k. arany (vert) 11.35, Német bankv. 117.35, Osztr. Lloyd 504.—, 4,2 száz. ezüst jár. 95.80—95.95 Osztr. koronajáradék 95.75, 1864-es sorsj. —, Osztrák hitelintézeti részvény 653.75, Union-Bank 567.—, Osztrák Landerbank 467.10, Osztrák-magyar államvasut 745.—, Elbevolgyi vasut —, Alpési részvény 686.50 20 frankos 19.09, Londoni váltóár 239.77, Lipótkohó 477.—, Török sorsjegyek 187.25 K. Szilárd.

Bécsi gabonátőzsdé.

Bécs, augusztus 24. (Saját tudósítónktól.) A mértékadó külföldi piacok túlnyomóan lanyha irányzatot jelentettek. A new-yorki terménytőzsdén a hanyatlás 1/2—1/3 shilling volt s erre az itteni piacon is bányadt lett az irányzat, különösen mikor orosz buzában tolokódó lett a kínálat. Prágában a heti csökkenés 1/2—3/4 koronát tett ki. Az itteni tőzsdén buza és rozs 10 fillérrel lett olcsóbb, tengeri 5 fillért veszített, árpa irányzata nyugodt volt, zab ellenben gyenge és ártarló.

Jegyzetelt buza: új tiszavidéki 14.85—15.25, bánáti 14.45—14.85, mosoni 14.20—14.40, tótfelvidéki 14.25—14.70 —, déli vasuti 14.10—14.55, marchfeldi 13.95—14.65, romániai 14.40—14.80, orosz 14.10—14.65 kor.

Rozs: tótfelvidéki 9.90—10.10, Csepeli 9.85—10.—, pestmegyei 10.—10.15 déli vasuti 9.90—10.00, különféle magyar 9.75—10.—, osztrák 9.85—10.05 korona.

Árpa: Morvaországi 8.50—9.25, marchfeldi 8.25—9.—, tótfelvidéki 7.70—10.—, győri 7.70—8.30, közép-dunai állomások 7.50—8.—, déli vasuti 7.75—8.—, északmagyarországi 7.20—8.—, tiszavidéki 6.80—7.25 korona.

Magyar tengeri 8.15—8.30, Cinquantin 10.30—10.60 Magyar zab 9.60—10.05, válogatott 10.—10.25, új 8.—8.60 korona.

Külföldi értéktőzsdé.

Berlin, augusztus 24. (Értéktőzsdé.) A tőzsdé megnyitása szilárd volt a szilárd amerikai és londoni ércpiacokra. E szilárdságból különösen kohóértékek húztak hasznót, amelyek részben 1 és 2 százalékkal emelkedtek. Bankok szintén emelkedtek, de csak törtrészeit a százaléknak, szintegy járadékok is. Vasutértékekben részben realizációk voltak, amelyeknek következtében anatóliai és keleti vasutak valamivel csökkentek. A további folyamatban az irányzat változatlanul szilárd volt, a forgalom nyugodt, dacára a gabonaárak csökkenésének. A zárlat nyugodt volt. A készpénzpiac ipari értékei túlnyomórészt gyengébb irányzatot követtek. Ultimópénz 3 százalékos, napi pénz 1 1/2 százalékos, magánleszámitolási kamatlak 2 1/4 százalékos.

Berlin, (Zárlat) aug. 24. (Saját tudósítónktól. Zárlatok jegyzetelt: 4,2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 100.10, osztrák hitelrészvény 205.90, Déli vasut 22.70, orosz bankjegyek 216.80, 4 százalékos új orosz kölcsön 87.70, Disconto Commandit 190.—, Dinamitruszt 170.50 Harpeni 196.90, Unifikált török járadék 94.—, 4,2 százalékos ezüst jár. 96.—, 4 százalékos magyar aranyjáradék 95.50, Magyar koronajáradék 92.90, Osztrák-magyar államvasut 159.20, Bécsi váltóár 85.20, Olasz járadék —, Alt villamos-sági Edison 240.10, Gelsenkircheni 191.50, Laurakohó 186.90. Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat) aug. 24. 4,2 száz.-os papírjáradék —, 4 száz.-os osztrák ar.-jár. 99.90, Magy. ar.-jár. 95.55, Osztrák hitelt. részv. 205.90, Osztrák-magyar államvasut 159.70, Eszacknyugati vasut —, Busstiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.15, Bécsi Bankverein 136.05, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcsön 78.50, 4,2 százalékos ezüstjáradék 99.40, Osztrák koronajáradék 96.25, Magyar koronajáradék 93.—, Osztrák-magyar bank 127.—, Déli vasut részvény 22.90, Elbevolgyi vasut —, Bécsi váltóár 85.83 Párisi váltóár 89.68, Union bank részvény 138.25, Alpési bányarészvény —, Szilárd.

Hamburg, (Zárlat) aug. 24. 4,2 százalékos ezüst járadék 99.10, 1860. sorsjegy 163.—, Déli vasut 22.65, 4 százalékos aranyjáradék 99.40, Osztrák hitelrészvény 205.70, Osztrák-magyar államvasut 159.—, Olasz járadék 104.50, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 95.80. Szilárd.

London, aug. 24. Angol consol 84 3/8 Páris, (Zárlat) aug. 24. 3 százalékos francia járadék 98.77, Osztr. aranyjáradék 102.70, Magyar aranyjáradék 98.45, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 505.—, 3 1/2 százalékos Olasz járadék —, Déli vasut elsőbbségi kötv. 271.—, 5 százalékos marokkói járadék 576.—, 4 százalékos 1890. román kölcsön —, 4 százalékos kons. amort. román jár. 93.60, 4 százalékos amort. román járadék —, 5 százalékos orosz járadék 103.87, 4 és fél százalékos 1909. orosz jár. 97.75, 4 százalékos spanyol jár. 96.70 4 százalékos unifikált török jár. 95.70, Török sorsjegy 176.—, Török dohányrészvény 395 — Osztrák földhitelintézet 1220.—, Osztr. Landerbank 507.—, Magyar jelzálogbank 454.—, Banque de Paris 16.59, Banque Ottomane 723.— Osztrák-magyar államvasut —, Déli vasut 125.—, Meridionalvasut —, Hartmann gépgyár 577.—, Rio Tinto 1970.—, Sucrerie d'Egypte 36, Tula 358, Urikányi közsén 165.— Chartered 47.—, De Beers 407.— East Rand 132.—, Jagersfontein 175.—, Trans. Land Cop 79.—, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.—, Váltó német piacokra (rövid) 132.—, Váltó Bécsre (rövid) 104.87, Váltó Belgiumra (rövid) 1 1/10, Olasz aranyváltó (rövid) 5 1/16 Váltó Svájcra (rövid) 1 1/16, Csekk Londonra 251.75. Magánkamatlak 1 1/4. Szilárd.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

Üzleti tudósítások.

Sertéskonsumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közbiztonsági igazgatósága.) Augusztus 24-én. Előző napi eladatlan maradvány 611 drb sertés, — drb süldő, 0 drb malacz, Pótfelhajtás 17 drb. sertés, — drb süldő, 0 drb malacz. Mai felhajtás 658 drb sertés, — drb süldő, 0 drb malacz, összesen 1316 drb sertés, — drb süldő, 0 drb malacz. Eladatott 965 drb sertés, — drb süldő, 0 drb malacz. Mai maradvány 351 drb sertés, — drb süldő, 0 drb malacz.

Következő árak jegyzetelték: Zsirsertés: Öreg I. rendű 350 kilogrammon felül ételsúlyban 115—118 fill., ételsúlylevonással — fillér. II. rendű 280—350 kilogramm 100—104 fill., ételsúlylevonással — fillér, silány 128—132 fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül élős. — fillérig, ételsúlylevonással 132—146 fillérig, fiatal közép 220—300 kg.-ig — fill. ételsúlylevonással 132—146 fill.-ig, fiatal könnyű 120 kilogramm — fillérig, levonással 136—146. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, könnyű 140—300 kilogramm — fill.-ig, ételsúlylevonással — fillérig, belföldi süldő — fill.-ig, külföldi süldő — fillér, malacz — fillérig. Arak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsúlyban értendő. A vásár irányzata közepes. Az árak 2—4 fillérrel hanyatlottak.

Kőbányai sertéspiac.

Budapest, aug. 24. Hízott sertésárak. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kg-ron felül) — fillér, öreg közép (páronként 300—400 kg-ron) — fillér. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felül sulyban) 140—142 fillér. Fiatal közép (páronként 261—320 kg-ig terjedő sulyban, 142—144 fillér, könnyű (páronként 250 kg-ig) — fillér. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kg-ron felül) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kg-ron) 142—144 fillérig, könnyű (páronként 240 kg-ron) 144—146 fillérig.

Budapesti szurómarhavásár.

Budapest, aug. 24. Felhajtott 900 darab élő borjú, (közte 32 rugott), 0 drb leölt borjú, 0 drb növendékmarha, 0 drb élő bárány. Árjegyzések: elsőrendű élő borjúkért 96—104 fillérig, kivételesen 106—110 fillér, közepminőségű élő borjúkért 80—94 fillérig, leölt borjúkért — fillér, silány és rugott borjúkért 46—60 fillérig, növendékmarhákért 38—46 fillérig kilogrammonként (lev. nélkül). Az irányzat élénk volt, az árak 4—6 fillérrel kg.-ként emelkedtek.

Dr. HÖNIG IZSÓ

VILLANYGYÓGYÍTÓ ÉS RÖNTGEN-INTÉZETE

Elektromágneses gyógyítás.

Budapest, IV., Károly-körút 24., L. em. Lift

Telefon 102—39.

Gyógytényezők:	Főbb javallatok:
Finsen-féle lámpa fűrdők szívhaj és vérértelmezés ellen.	Általános idegesség (nem rathénia, hystéria), Ideggyengeségi állapotok, Álmatlanság, Fejfájás, Hűdések (Paralysis), Idegfájdalmak, Idegzsúvás (Neuralgiák, ischiás), Gerincvelő-sorvadás (Tub. bes), Szívbetegségek, Vérértelmezés, Kiszívny és esz, reuma, izületi és eszothajok, Székrekedés, Daganatok, Anyagcserebeli (Biliz. cukorbeteg, vérszegénység) Bőrszűkület, Bőrviszketeg, Lupus, Hajhullás, kopaszodás, Szőrtelenítés (mókni arizon), Aranyeres esemény.
Elektromágneses gyógyítás	
Büntgen sugarakkal való kezelés.	
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).	
Kék fényvel való kezelés.	
Villamos hőfűrdők (Elektrotherm).	
Villamos fényfűrdők.	
Villamos masszage (Vibratio).	
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.	
Villamos vízfűrdők.	
Szénsavas fűrdők.	

— Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—5-ig. — Kezelés egész napon át. Kivánatra prospectus.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Augusztus 24. —

Kiavezetések. A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök az erzsébetvárosi adóhivatalhoz Pál Miklós erzsébetvárosi adóhivatali ellenőrt adóhivatali pénztárnokká, Szenkovits Kálmán erzsébetvárosi adóhivatali segédet adóhivatali ellenőrré és Avadik Antal erzsébetvárosi adóhivatali gyakornokot ideiglenes minőségű adóosztályt, továbbá a gospicai adóhivatalhoz Vojnovics Sándor petriniai II. osztályu

TÉLIKABÁT 35, selyem vagy angol, 45, prima ölt. vagy átmeneti, 30 frt. beléssel, kabát

Csakis mérték szerint, első-rangu kivitelben. Angol készpénzrendszerű uriszabótermek ZÉLINGER SAMU Budapest, IV., Belváros. Magyar-u. 3., I. em. Kossuth Lajos-utcza mellett. — Telefon 116—59.

adóhivatali ellenőrt I. osztály adóhivatali ellenőrré, a karczagi adóhivatalhoz Máriássy Ferencz karczag adóhivatali segédet adóhivatali ellenőrré, továbbá Hérics István győri adóhivatali gyakornokot adóhivatali, ez utóbbit ideiglenes minőségben, Neufeld Jenő fiúmei segélydíjas pénzügyi számgyakornokot eddigi állomáshelyén való meghagyása mellett, Schröder Sándor komáromi segélydíjas pénzügyi számgyakornokot a makói, Polonyi János miskolci segélydíjas pénzügyi számgyakornokot a marosvásárhelyi, Görgeyi Béla marosvásárhelyi segélydíjas pénzügyi számgyakornokot a nagyenyedi, Loschderfer Aladár székelyudvarhelyi segélydíjas pénzügyi számgyakornokot a dicsőszentmártoni, Katona József szolnoki segélydíjas pénzügyi számgyakornokot a lugosi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez ideiglenes minőségű pénzügyi számtisztékké, a földadókataszter kiigazítási munkálatokhoz, az 1909. évi V. l. cz. 7. §-a alapján, a kolozsvári kataszteri igazgatóság működési területére Thorockay György báró mezőszentmihálytelki lakost ideiglenes minőségű kataszteri biztossá, Braun Vilmos zimonyi fővármihatali gyakornokot vámszegédtiszté a zágrábi adóhivatalhoz, Fodor Gyula makói lakost ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká a makói pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez;

a löcsei pénzügyigazgatóság Hézszer Gyula hódási díjtalan adóhivatali gyakornokot az öblöbi adóhivatalhoz díjas gyakornokká, továbbá Gerencsér István fogházort, volt igazolványos altisztet a löcsei törvényszékhez III-ad osztályú hivataliszolgávé;

a győri főügyész Horváth Imre soproni törvényszéki fogházort a soproni ügyészséghez hivataliszolgávé nevezte ki.

Névnyarosítások. A belügyminiszter kiskoru Kleinberger Salamon budapesti lakos Keneseire, Veklics János szatmári lakos Vámosra, Poizer Sámuel temesvári lakos, valamint Amigo Margit nevű kiskoru örökbe fogadott leánya Patakira, Schnabel Izidor miskolci lakos Székelyre, Mandel Emanuel (Emil) nyiregyházi lakos saját, valamint Klementin és Amália nevű kiskoru gyermekei Martonra, kiskoru Klein József nagyváradlakos Madásra, Fleischer Izidor budapesti lakos Mészárosra, Fröhlich Lipót aradi lakos családi nevének Földesre kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. A nyitrai pénzügyigazgatóság pénzügyi szemlési állásra két hét alatt; a nagyvárad pénzügyigazgatóság főigazgatói állásra két hét alatt; a temesvári pénzügyigazgatóság a dettai járásban betöltendő számvevői állásra két hét alatt; a kassai törvényszék elnökéhez irnoki állásra négy hét alatt; a székelyvári törvényszék elnökéhez az ottani járásbírósnál betöltendő albirói állásra két hét alatt, továbbá ugyanoda hivataliszolgái állásra október hó 7-éig; a nagyenyedi orsz. fegyintézet igazgatóságához főigazgatói állásra szeptember hó 22-ig; a csikseredai törvényszék elnökéhez a gyergyószentmiklósi járásbírósnál betöltendő hivataliszolgái állásra hat hét alatt nyújtandók be a szabályszerűen felszerelt kérvények.

VIZÁLLÁS.

aug 23. aug 24.

Állomás	aug 23. aug 24.	Állomás	aug 23. aug 24.
méter		méter	
Inn Scháring	1.92 1.88	Lisza M.-Sziget	0.09 0.04
Duna Pasu	2.35 2.32	Tokoháza	0.04 0.08
Linz	0.41 0.37	V.-Námény	0.94 1.00
Boca	0.41 0.38	Toka	0.60 0.72
Possány	2.01 1.60	Lisztfűd	0.73 0.88
Komárom	3. — 2.61	Szolnok	1.29 1.47
Budapest	2.50 2.16	Göngyöl	0.69 0.74
Paks	2.18 1.67	Szeged	0.81 1.01
Mohács	2.50 2.74	T.-Recas	2.77 2.34
Gombos	4.19 3.46	Titel	1.21 1.19
Ljvidék	2.41 2.27	Ondava Hón	0.40 0.48
Pancsova	1.01 1.48	Lapoly Barfa	0.05 0.06
Orsova	2.48 2.11	Bodrog Ladócz	1.28 1.30
Morva Morvafalu	0.65 0.49	Sajo Zabolca	0.44 0.08
Vág Zsolna	1.08 0.12	Hainad H.-Nemeli	0.17 0.12
Trenson	0.63 0.04	Berettyó Marosilla	0.26 0.23
Rába Szered	0.74 0.33	Körös Csúcs	0.49 0.33
Szil-góthard	0.43 0.93	N.-Várad	0.17 0.18
Sárvár Győr	2.49 1.10	Balonyos	0.82 0.88
Dráva Varsó	1.68 1.70	Tenke	0.26 0.24
Zakány	0.02 0.20	Gurahonc	0.60 1.02
Barcs	0.50 0.52	Békés	0.42 0.62
Eszék	2.10 1.61	Maros Gyoma	0.40 0.63
Mura M.-szerdah.	0.98 0.78	Gy.-Fehérvár	0.01 0.02
Szava Zágráb	0.31 0.50	Braunycska	0. — 1.30
Sziszek Mitrovicza	1.54 1.04	Soborsin	1.22 0.26
Szamos Décs	0.59 0.50	Arad	0.12 0.23
Szatmar Szatmar	0.06 0.12	Makó	0.18 0.18
Kraszna N.-Majfány	0. — 0.36	K.-Keszély	0.48 0.48
Latorca Munkács	0.15 0.04	Kiszéő	0.93 0.98
Laherez Homonna	2.16 0.10	Temesvár	1.15 1.15
Unz Peresteny	0. — 0.20	Beckerek	— —

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkben az utóbbi 24 óra alatt az ország nagyobb részén volt kisebb-nagyobb eső, mely helyenkint zivattal járt és mennyisége szórványosan a 10 mm-t meghaladta és az észak-északnyugati határon 20 és 50 mm. között ingadozott. A hőmérséklet keleten magas maradt, míg nyugaton észrevehetően süllyedt; a maximum Ungváron 33 C és a minimum Selmeczbányán, Herényben meg Botfalun 10 C volt.

Frögnosis a következő 24 órára:

Lényegtelen hőváltozás és elvélve némi eső várható.

Sürgöny-prognózis: Enyhe, elvélve csapadék.

Állomás	Légt. max. mm 24 óra	A. hőmérséklet Jóléús. 24 óra	Szélirány, és ereje	Hőmérséklet		Hőmérséklet
				max	min	
A.-Szlátina	62.3	16.9	N	1	0	20 16
Ungvár	61.2	18.1	NE	2	4	23 16
Késmárk	61.0	15.0	N	2	4	25 14
Losoncz	61.7	15.8	SSW	1	4	1 31 15
Ógyalla	61.4	14.1	N	1	4	1 21 12
Budapest	62.0	15.0	NW	4	3	ny 24 15
Herény	63.7	15.0	—	—	—	1 19 10
Keszthely	63.8	14.2	E	1	3	2 25 12
Zágráb	63.0	15.2	S	2	3	1 19 15
Fiume	61.5	17.3	—	—	—	2 22 15
Szeged	62.8	14.4	W	2	3	3 28 12
Temesvár	62.9	15.7	NW	1	0	5 28 15
Nagyvárad	62.2	17.5	W	0	4	8 30 18
Kolozsvár	62.3	15.6	SW	2	0	2 29 15
Vajdahunyad	61.8	22.5	W	2	3	— 28 18
Nagycsobán	61.7	18.4	SE	4	4	— 30 15
Szatmar	—	19.6	SSW	2	1	3 38 17
Eger	—	15.4	W	4	3	— 28 18
Arvavárja	—	13.9	E	1	4	52 10 11
Selmeczbánya	—	12.8	S-E	4	1	10 20 19
Komárom	—	17.9	W	1	4	ny 24 18
Magyar-Óvár	—	13.8	NW	1	4	— 20 14
Sopron	—	14.8	NW	3	3	5 26 11
Eszék	—	14.0	E	3	3	2 30 18
Győr	—	21.0	N	4	3	6 22 16
Debrecen	—	19.0	—	—	—	— 32 14
Kecskemét	—	14.6	W	—	4	— 26 12
Órsháza	—	15.1	NW	3	0	25 24 13
Arad	—	16.3	NW	3	4	— 28 15
Zombolya	—	—	—	—	—	— — —
Versez	—	—	—	—	—	— — —
Orsova	—	20.9	NNE	3	1	— 29 17

„EGYETÉRTÉS”
politikai napilap.
Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MATYÁS

A RENEGÁT

— EREDETI REGÉNY. —
HIRTAI: DÉRI GYULA.

En nem tudok szavakat arra a keserűségre, mit a felett éreztem, hogy ő ugy vált meg tőlem, — s nem tudnám elviselni a nyomasztó, sivár, lehangelő érzést, mely elfogja szívemet csak gondolatára is annak, hogy őt is és őnt is, akiknek annyival tartozom, utoljára láttam ez órában.

— Legyünk tehát barátok! szóló Moulinsné s kezét nyújtá.

Vajjon kiérezte-e Kamill a megszorított kéz ideges rángásából azt a mély gyűlöletet, mely annak a szép asszonynak a szívében megfogamzott e pillanatban, midőn ajkai a barátságot emlegették? És nem látta-e azokat a vészijósló villámokat ama szép szemekben, melyek az imént oly szivrehatóan tudtak könnyezni?

XXVIII.

Epp ideje volt, hogy Kamill látogatója távozzék.

Lorrain ügynöke híven végzé kötelességét s a rendőrség három embere csak pár percczel érkezett később, mint Moulinsné kocsija a Rivoli-utcából elrobogott.

Lorrain gróf s az ügynök nyomban követék őket. A házba beérve, lent maradtak az udvaron s egy sötét szögletben állást foglalva várták a történendőket.

Az ismeretes ajtó, mely Kamill lakásába vezetett, a rendőrtiszt előtt igen gyorsan nyílt fel. Lorrain látta, amint a három hatósági ember belépett a küszöbön s azontul minden pillanatban várhatta, hogy a vakmerő bátorságáról ismert lakásáról lövések, elszánt küzdelem zaja és segélykiáltás hangozzék.

Az első percek azonban cínultak anél-

kül, hogy a ház csendjét valami megzavarta volna. Lorrain gróf már arra kezdett gondolni, hogy vetélytársa ismét kikisírt a kezei közül, de csakhamar megnyugtatta magát. Hiszen arról tudnia kellett volna a kapusnak is, aztán a rendőrök egyike azóta kijött volna már s a ház többi lakásaiban kezdené meg a kutatást.

De hát mi történhetett?

Elmulik még néhány perc a legmélyebb csendben, azután megnyílik fönt az ajtó.

Végre! Lorrain jobban visszahuzódik a sötét szögletbe s kerekre nyitott szemekkel néz az emelet nyitott folyosójára.

A rendőrtiszt kilép nyugodtan s minden zaj nélkül. Tehát a keresett meg sem szökött, ellent sem állt — különben lárna volna és ideges futkosás. Utána jön a két rendőr, épen olyan egykedvűen, mint a tiszt s azután az ajtó ismét bezárul.

Mi az, elment ezeknek az eszük? Csak nem mentek neki lépre? Vagy Louvel Gusztáv még sem Du Charras Kamill volna?

A három rendőr szép lassan végig kopog a folyosón, azután egész örökkévalóságig tart, míg lejönnek a lépcsőkn.

Az ügynök bizalmas ismerősként szólítja meg a tisztet:

— Nos, hát önök üres kézzel jönnek vissza?

— Bizony nem tehetünk másként, válaszol ez.

— Mi történt? kérdé Lorrain.

— Nem egyéb, mint az, hogy az a ur, mikor előmutattam neki az elfogatási parancsot, egy iratot adott a kezembe, mely az igazságügyminiszter aláírásával és pecsétjével volt ellátva, s azt tartalmazta, hogy Du Charras Kamill ur ellen a vizsgálat megvan szüntetve.

— S mi biztosítja önt afelel, hogy az nem hamisítás? kérdé Lorrain.

— Az, hogy ismerem a miniszter aláírását és pecsétjét, — válaszolt a rendőrtiszt.

— Ön nem látszik tudni, válaszolt Lorrain izgatottan, — hogy a legveszedelmesebb emberek egyikével van dolga. En tagja vagyok az államtanácsnak és ismerem a Du Charras ügyet. Bizonyosra mondhatom önnek, hogy teljes lehetetlenség, amit állít; az az ember nem kaphatott kegyelmet. Figyelmeztetem, hogy állásával játszik, ha nyomban le nem tartóztatja; ha annak az embernek igazolványa van, azt majd előmutathatja a hatóságnál. Ön nincs hivatalra rá, hogy ilyen hivatalos iratok hitelessége felett döntsön.

Lorrain erélyes föllépése s érvelése gyorsan meggyőzte a rendőrtisztet eljárása hibás voltáról. Szó nélkül fordult sarkon s emercitől kísérve visszament az emeletre.

Kamill azt hitte, hogy a rendőrök távozásával végét érték a nap meglepetéssel teljes eseményei, s éppen lefekvőben volt, mikor előszobájában a csengő ismét megszólalt.

Hirtelen rendbe hozta öltözkéjét és ajtót nyitott.

A rendőrtiszt gyorsan belépett az ajtón, Kamillnak vállára tette a kezét, s hivatalos ridegséggel, minden bevezetés nélkül mondta:

— Kövessen, a törvény nevében!

Kamill csodálkozva kérdé:

— Hogyan? önök meggondolták magukat? Hiszen az előbb...

— Ne szaporítsa a szót! vágott közbe a tiszt. Az az irás lehet hamisítás is. Követelem, hogy haladéktalanul jöjjön velem.

— Ha éppen szükségesnek találja, — válaszolt Kamill vállat vonva — én szívesen elmegyek a rendőrségig, ott majd kiderül, hogy aggodalmam hiábavalók voltak.

— Induljunk tehát!

— Remélem megengedi, hogy kalapot fegyek fel? kérdé Kamill s megfordult, hogy szobájába lépjen.

— Kalapját majd kihozza embereim egyike, válaszolt a rendőrtiszt Kamill elé lépve. Ön addig itt maradj.

Kamill hallgatag túrta a bizalmatlankodást,

KÜLÖNFÉLÉK.

Sphinx.

Talány vagyok a nép szemében,
Egyik becsmérel, a másik átkoz. —
Változó bensöm sokféle éne:
Többször formáz, mint ahogy kénc,
Többször kénc jönnöm a Mához,
E pogány, igaz iskolához
S mit vesztegtek az utvesztőkben?

Szóljak a népnek? Magam sem hallom.
Ma még sokszáz kürt ri előttem.
Horpadt a mellem. Tompa a hangom.
És ha sikoltom. Miért sikoltom?
Nagy vagyok. Nagy! Nagy! Nagyobbra nőtem.
Összebogoznám, amit megszórtam.
Szóljak a népnek, milyen az arczom?

Drága halandók: Jelenem semmi.
Multam még nincsen. A jövőm álom.
Szeretnék néha titokban lenni,
Szépet akarni. . . szépet szeretni.
Szent lányom vezet. . . És a talányom?
Ez az én utam. Magamat várom. —
Rajta! Tán meg tudtok keresni!

Abonyi Andor.

(Napoleon menekülése Oroszországból.) John Cam Hobhouse, a későbbi lord Broughton emlékiratai közt, amelyek egy részét lady Dorchester hozta nyilvánosságra, egész csomó olyan iratot fedeztek fel, amelyek érdekes és új dolgokat tartalmaznak a napoleoni korról, annak híres férfi és női alakjairól, különösen pedig magáról Napoleonnól. Drezdában került Hobhouse első ízben Napoleon varázskörébe és ez őt egészen megrészegítette. Napoleon egyik komornyikja, aki a császárt Oroszországból való menekülése után Drezdában várta, a következőket mondta el Hobhousesnak: Napoleon éjjelkét óra után érkezett meg kocsin Culaincourt társaságában. Mélyen beburkolódzott egy szőrmegálterba és szinte meg volt dermedve a hidegtől. En azután kölni vízzel megmostam a lábait. Aszolgákat, kik a hátsó ülésen foglaltak helyet, jobban érte a hideg és ezekre szinte borzalom volt nézni is. Az egyik szolgának, egy lengyel ifjunak a lábait egészen terdíg benitotta meg a hideg, kezének négy ujja lefagyott, amit azonnal le kellett vágni. Egy másik szolgál az egyik lábának minden ujját elvesztette.

melyet csak azért talált feltűnőnek, hogy a rendőrtiszt előbbi magaviseletével homlokegyenest ellenkezett.

Azután vonakodás nélküli készséggel követte a rendőrtisztet, abban a biztos tudatban, hogy félóra mulva ugy is szabadon fogják bocsátani, s az egész dolog e kis kellemetlenség után örökre véget ér.

Lorrain grófnak figyelmét legkevésbé sem kerülte ki Du Charras nyugodt magatartása. Abban a pillanatban, mikor az úgnők háta mögül a közelükben elhaladó fogoly megvilágított arczába tekintett s az ijedség vagy megdöbbenés halványasága helyett gunyos mosolyt vett rajta észre, kétségtelemé vált előtte, hogy amit a vizsgálat megszüntetéséről hallott, az nem lehet hazugság, bármint hihetetlenül hangzott legyen is.

Mihez fogjon most? Megvárja nyugodtalanul, hogy gyűlölt vetélytársa — kinek megszabadulása az ő bukását jelentette — az igazolás után visszajöjjön, mint szabad ember, holnap elutazzék s holnapután Laroche Helént mint nejét hozza magával?

Mi áll ennek utjában? Laroche Theodor semmi esetre sem, mert az elítelte leányát magától, s Helén azóta egy távoli rokonánál lakik, oly meg hasonlásban atyjával, hogy az hirt sem akar felőle hallani.

A roppant vagyon nem száll át ugyan Helénre és férjére, az megmarad — de kinek? Laroche Theodor sajnálni fogja bár, hogy leányát nem neki adhatta nőül, hanem mit használna az? örökösévé még sem fogja őt tenni!

Hol itt a szabadulás?

Megakadályozni a házasságot Du Charras Kamill és Laroche Helén közt?

De hogyan?

Mily eszköz volna alkalmas a leggyorsabb cselekvésre? Mert pillanatoktól függ most minden, s Lorrainnak huszonnégy óra alatt meg kell nyerni a játékot, különben örökre vesztve van.

Nem lehetne talán időt nyerni valami mó-

Hobhouse ekkor még száz nap óta nem látta Napoleont.

„Arca halotthalvány, — írja róla többek között, — állcsontjai kimeredtek: de nem annyira, mint ahogy mondták: Haja egészen rövidre volt nyírva, amiért a katonák a „kis barát“-nak nevezték őt. Sokszor láttam, amint hátratett, vagy összekulcsolt kézzel elgondolkodva állott és maga elé bámult. Fogai nem voltak olyan gondozottak, mint azelőtt; ritkán beszélt, de ilyenkor kellemes mosoly vonult végig az arcán. Összehuzott, de nem összeránczott szemöldökkel nézett maga körül. Sohasem láttam ilyen arcot“.

Hobhouse később találkozott Stendhallal és ettől hallotta, hogy Napoleon a legsúlyosabb oroszországi megpróbáltatások idején majdnem elvesztette az eszét. Néhány rendelete alá a „Pompejus“ nevet írta. Napoleon közsivőségét mutatja az, hogy mikor egy fiatal tiszt halálhírért hozták el hozzá, Wellington, az angol generális szavaival így felelt:

— Nem tudom, mi az oka, de engem nem tud meghatni egy ilyen rossz hír. Néhány évvel ezelőtt még talán felkiáltottam volna ennek hallatára, de most már nem tudok sajnálkozni.

(A patkányvadászok királya.) Egy francia újságíró nemrég meginterwiewolta Henry Dairet, a 68 éves patkányvadász a francia metropolisokban észlelhető ijesztő patkányelzaporodás felől. Daire, aki jelenleg egy rokkantak számára alapított menhelyen él, dicsőséges pályája alatt több mint egy millió patkányt fogott össze. Pályafutását, mint patkányvadász 1852-ben kezdte meg. Az összefogdosott patkányokat olyanoknak adta el, akik kutyákat idomítottak az úgynevezett „concours rattiers“ versenyre. Daire 1858 előtt, vagyis az egységes csatornázás végrehajtása előtt, minden éjszaka 150 patkányt fogott. Amikor a csatornázás megtörtént, hatósági engedélyt nyert, hogy leszállhasson Páris földalatti csatornáiba és ott folytassa patkányvadászát. Egy lámpással és pipájával felügyelve mászott le a föld alá. Ha fűttengett, minden lyukból seregesen jöttek elő a patkányok. Egy gyors mozdulattal nyakoncsapta aztán őket, majd a farkuknál fogva körülforgatta az így elcsipett patkányt, hogy elkábita, ha ez nem volt elég, pipafüstjét a farkába fújta s aztán az elbódult állatot a zsákjába dobta. Néha egy óra alatt száz patkányt fogott el ilyen módon és így 50 frankot keresett. 1860-ban ugyanis 50 centimeset fizettek egy-egy patkányért, azután 10 centimesre esett az ára. 1870-ben, az ostrom idején azonban 3 frankot is kapott egy

don? Csak két-három napot — amennyi elégséges arra, hogy fölkeresse a lányt s valami fondorlattal megkísértse Du Charras Kamiltól örökre elidegeníteni.

De remélhet-e ilyen fordulatban? Nem örültség-e gondolni rá, hogy Helén, ki annyi szenvedés, bánat és csapás között nem tudott lemondani, — az ő cselszövényének áldozatul eshetnék? S mégis ki tudja? Hátha ő jobban tud csinálni, mint az a nő szeretni?

Hanem hazugság, ámtás, félrevezetés aligha vezetnekhez: itt kétségkívül erősebb fegyverekre lesz szükség. . . Lorrainnak hirtelen eszébe jutottak a levelek Kamill iróasztalában.

Laroche Helén levelei! A gonddal írt, gonddal őrölt gyöngéd vallomások, a szerető sziv félig öntudatlan édes nyilatkozatai, a tuláradó szerelem, a forró vágy titkos beszéde, a szent rajongásban megnyilvánuló kebel hangjai, melyeket talán süttogva sem mondanának el a szüzi ajkak, de melyeket a távolból megírni az epedő sóvárgás s a kínzó kétségek fájdalomainak enyhítésére, a félreértés veszélyétől teljes biztosságban, s abban a megnyugtató tudatban, hogy csak egy ember fog pillanthatni beléjük — oly édes, boldogító elégtételül szolgál ábrándozó, szenvedve szerető fiatal leányoknak. Esményi ártatlanság az, melyet ők azonban véteknél hisznek s csak azért követik el, hogy a szeretett férfi előtt szerelmük nagyságát igazolják vele, mintha mondanák: Ime lásd, egészen a tiédnek érzem magamat, megvallom neked a legtökösabb vágyaimat, melyekről pirulva adnék számot magamnak is, — ha nem te volnál az, akit szeretek, s ha nem binned, hogy te megértesz engemet, még jobban fogsz szeretni, és becsülésem nem csökken irántam!

Lorrain átvilgosta volt e leveleket s most amint visszaemlékezett rájuk, elég eszes volt helyes fogalmat alkotni végtelen értékűkről. Azok a levelek az ő kezében megbecsülhetetlen kincsévé válhatnak, bámulatos

patkányért, mert akkor nem a kutyáknak vetették oda őket, hanem az emberek maguk is megették szükségből. Egy napon nagy „szállítás“ kapott Daire az államtól. Rövid idő alatt 200 patkányt kellett szállítani a Pasteur-intézet számára, ahol valami baktériumot oltottak beléjük, aztán ismét szabadon eresztették őket a csatornáknak, hogy a betegséget elterjeszték és így Páris megszabaduljon a tulságosan elszaporodott patkányoktól. Daire eleinte nagyon elszomorodott, mert azt hitte, hogy ez az intézkedés véget vet kitűnően jövedelmező üzletének, de csakhamar meglepődött konstátálta, hogy a halálos betegség csiráját magukban hordó állatok vígan tovább élnek. A tudósok borzasztóan felsültek. Dairet kerek ötszázszor harapták meg a patkányok, de fertőzést sohasem kapott. Daire nagyon szereti még most is a patkányokat és azt állítja, hogy jobb és kellemesebb állat nincs a föld kerekén.

(Halotthamvasztás Japánban) Japán a halotthamvasztás terén is messze maga mögött hagyta a maradi Európát, nemcsak az évenkénti, hamvasztások száma, hanem magának az intézménynek praktikus és előnyös berendezése tekintetében is. Skriba tanár szerint — akinek, mint japáni hivatalnoknak megengedték, amiben még egy európai sem részesült, hogy a hamvasztásokon résztvehesse, — a Japánban szokásos halotthamvasztás, különösen a szegényebb osztályoknál, évszázadokra nyulik vissza. A holttesteket kicsiny, hordókhöz hasonló koporsókban viszik a hamvasztás helyére. Egy nagy, zárt csarnokban egész sereg kis tűzhely van a földbe mélyítve és kőlapokkal vannak kirakva. Ezekre a gödrökre öt méter hosszú fenyőfa-máglyát raknak és erre helyezik a koporsókat. Ha a koporsó elégett, a holttestet nedves rizsszalmából készült gyékénybe takarják és a tüzet néhány órán át gondosan tovább élesztik. Másnap a hamumaradványt kis urnákba teszik és ezt a házi oltáron helyezik el. A hamvasztás oly tökéletes, akárcsak a német krematóriumokban és csak két márkába kerül a szegényeknek és nyolcz márkába a gazdagoknak. Külsőleg tiz évvel ezelőtt Tokióban 15.000 hamvasztást jegyeztek fel, az egész szigetországban pedig 270.000-et. Tokióban ma nyolcz ilyen halotthamvasztó hely van és a folytonos konkurrenzia mellett az eljárás egyre tökéletesedik. A kolerában elhaltak hulláinak elhamvasztását a törvény parancsolja. Az orosz-japán háboruban elesett katonákat, ugy a közembereket, mint a legmagasabb rangú tábornokokat, egyforma katonai pompával hamvasztották el.

hatalmu fegyverekké, melyek a győzelmet neki biztosíthatják. Azokat a bizalmasan megírt, ártatlan titkokat féltett zálogaiul tekintik a nők szerelmüknek és becsületüknek és semmi sem oly könnyű, mint egy gaz embernek, ki birtokukba jut, visszaélni velük. Vannak nők, kik talán férjüket ellen válópert indítanának, ha megtudnák, hogy szerelmes leveleiket valakinek fölolvasták:

Lorrain gróf nem sokáig gondolkozott tovább. Az eszköz már meg volt; az utat és módot játék lesz megtalálnia. Annyira bizonyított sikerében, hogy szinte kigunyolta magát előbbi kétségbeesésért, s egész meglepődöttséggel mosolygott, mikor visszalopózott a nyitva feledezt szobákba s az értékes leveleket a fiókból észrevétlenül kiszedte.

XXIX.

Lorrain félóra mulva Moulinsnél jelentette be magát.

Éjfélre járt ugyan az idő, de a gróf tudta, hogy várják. S valóban, alig küldte be névjegyét, az ajtó kitárult előtte s a szép nő az ajtó küszöbén fogadta.

— Nos? — kérde varakozásteljes pillantást vetve Lorrainra, mialatt mindkét kezét nyújtá felé.

— Egyelőre végünk van, asszonyom! — válaszolt a gróf fanyar mosoly kíséretében.

— Mi történt? Ismét megszökött?

— Volt eszében! Kellett is annak. Valami titkos pártfogója lehet, aki kegyelmet eszközölt ki neki!

— Ne mondja.

— Most tehát egész előlről kell kezdenünk a dolgot.

— Azt hiszi, hogy lehetséges volna?

— Annyit legalább megtehettünk, hogy megakadályozzuk a házasságát!

Moulinsné, ki eddig csak abból a kényszerűségből mutatott érdeklődést, hogy Lorrain előtt el ne árulja magát — most tetetés nélküli meglepetéssel kiáltott fel?

(Folyt. köv.)

Búza		100 kilogramm ára		100 kilogramm ára	
tiszavidéki	uj	75	28.69	28.69	28.69
"	"	76	28.80	28.80	28.80
"	"	77	28.15	28.15	28.15
"	"	78	28.33	28.33	28.33
fehértói	uj	75	28.40	28.40	28.40
"	"	76	28.50	28.50	28.50
"	"	77	28.20	28.20	28.20
"	"	78	28.35	28.35	28.35
pestvidéki	uj	75	28.50	28.50	28.50
"	"	76	28.60	28.60	28.60
"	"	77	28.10	28.10	28.10
"	"	78	28.25	28.25	28.25
kispesti	uj	75	28.30	28.30	28.30
"	"	76	28.40	28.40	28.40
"	"	77	28.15	28.15	28.15
"	"	78	28.30	28.30	28.30
décsi	uj	75	28.20	28.20	28.20
"	"	76	28.30	28.30	28.30
"	"	77	28.10	28.10	28.10
"	"	78	28.25	28.25	28.25

Egyéb gabonafélék		100 kilogramm ára	
Rozsa	elsőrendű uj	19.00	19.15
"	elsőrendű ó	18.80	18.95
"	középmínőségű uj	18.50	18.65
"	középmínőségű ó	18.30	18.45
Arpa	elsőrendű uj	14.00	14.15
"	elsőrendű ó	13.80	13.95
Zab	elsőrendű uj	15.40	15.55
"	elsőrendű ó	15.20	15.35
Tengeri mályva	elsőrendű uj	15.80	15.95
"	elsőrendű ó	15.60	15.75
Repozé	káposztarepozé	27.00	27.15

Burgonya		Fehér	Rozsa	Sarga
Dunántúli	elsőrendű			
Felsőmagyarországi	elsőrendű			
Nyitrai	elsőrendű			
Erdélyi	elsőrendű			
Bánági	elsőrendű			
Pesti	elsőrendű			

Különböző termények		Faj	Ár
Heszószár	budapesti	108	160
"	vidéki	105	155
szalonna	prima, légszárazított vidéki	145	146
"	városi légszárazított 4 darabos	149	150
"	lustólt		
szilva készáru	bosznia, 1908. évi usance-mk.		
"	1908. " " " " " " " "		
"	1908. " " " " " " " "		
"	1908. " " " " " " " "		
"	1908. " " " " " " " "		
szilva készáru	szilva, 1908. " " " " " " " "		
"	szilva, 1908. " " " " " " " "		
heremag	lucerna magyar 1908		
"	vörös aprószemű 1908		
"	középszemű 1908		
"	nagyszemű 1908		

Allamadésságközlésnök		Ár
Magyar aranyjaraok	4%	113.50
koronajaraok	4%	92.75
koronajaraok	4%	78.50
All. k. Vaskapu celj. ar. 18. 8%		200.00
1870. nyelvény köles. 100 frt		92.50
Horv.-szlav. reg. kár. k. 1870		92.50
M. földieherment. 4%		143.50
Horv.-szlav. 4%		92.50
M. szegedi nyer. köles. 4%		92.75
Könyv. osztr. adom. koronaj. 4%		92.75
Egyes. osztr. jár. papir. 4%		92.75
Osztrák aranyjaraok	4%	117.50
koronajaraok	4%	161.50
all.-sors. 1890. 1000K 4%		234.00
1890-ből 1000K 4%		202.00
1894-ből 1000K 4%		202.00
1894-ből 100K 4%		202.00
Bosz.-herc. orsz. k. 1895. 4%		94.25
vasúti 1898. 4%		99.75
1902. 4%		99.25
Bpest. székes-írv. köles. 4%		91.00
Epost székes-írv. köles. 4%		91.00
Orosz államadésságközlésnök 4%		99.75

Záloglevelek. Elsőbbségek.		Ár
Belvár. t. t. r. l. 4%		98.50
Hazai bank r. kam. kötv. 4%		99.50
Egyesült. írv. t. t. r. l. 4%		92.50
korona ért. 4%		101.00
Kisbirt. orsz. földh. 34 év 5%		101.00
50/5 évre 5%		98.50
50/5 évre kor. ért. 4%		95.00
M. agrár-jár.-b. szőlőköt. 4%		98.50
járadékjegy v. l. 4%		98.50
záloglevél köles. 4%		92.50
M. áll. t. t. r. l. 50 évre 4%		92.50
65 évre 4%		90.50
Magy. földhitelt. 41 év 4%		95.10
50 évre 4%		93.50
63 évre 4%		84.00
szab. és talajjav. 4%		90.50
M. jelz. hitelb. írv. ban 4%		90.50
ugyazas 50 évre 4%		93.00
forint értékes. 4%		93.00
50 évre kor. 6. 4%		93.00
köz. kötv. 50 évre 4%		92.50
ugyazas 50 évre 4%		92.50
50 év v. l. 110 frt. 4%		90.50
nyer. kötv. írv. 4%		110.00
oszt. felülb. 4%		121.50
nyer. kötv. kor. 6. 8%		104.00
M. lezárt. p. v. l. b. 50 évre 4%		93.00
65 évre 4%		93.00
M. t. t. r. l. közp. jelz. 4%		98.50
köz. kötv. 60 évre 4%		98.50
köz. kötv. 70 évre 4%		98.50
Orsz. közp. hitelsz. kötv. 4%		100.50
Osztr.-m. bank 50 év o. 6. 4%		97.50
kor. 6. 4%		92.50
P. hazai. t. t. r. l. közp. k. v. 4%		99.00
írv. 4%		92.50
100 K n. e. ny. kötv. 4%		104.00
100 K n. e. ny. kötv. 4%		99.50
Pesti m. ker. bank 4%		93.00
K. 6. 4%		103.00
köz. kötv. v. l. 110 frt. 4%		98.50
köz. kötv. v. l. 105 k. 4%		98.50
Adria tengerhajóz. r. l. 4%		93.00
Bpesti közúti vasútv. 4%		93.00
Bpest városi villamos vasút 4%		91.00
Déli vasút 100 márk. ért. 4%		111.00

Kassa-derb. v. 1899. frt. 6. 4%		Ár
1899 arany márk. ért. 4%		103.00
1891 ezüst. írv. ért. 4%		95.00
1891 arany márk. ért. 4%		103.00
oszt. vonal írv. ért. 4%		95.00
M. loyram-írv. r. l. k. ért. 4%		99.00

Bankok részvényei.		Ár
Angol-osztrák bank		305.00
Budapesti bankgyűlési r. l.		305.00
Haza bank aug. v. 5%		284.50
Hermes magy. áll. váltóüzlet		359.00
Magy. agr. és jár. b. r. l. 5%		429.00
M. áll. hitelbank aug. v. 5%		759.00
M. jelzáloghitelb. aug. v. 5%		443.00
Magy. kereskedelmi r. l. 5%		594.00
Magy. k. sz. osztályos r. l. 5%		1570.00
M. k. sz. és p. b. aug. v. 5%		482.25
M. pénzü. k. p. h. b. r. l.		1000.00
Magy. telepít. és par. bank		210.00
Osztrák-hung. aug. v. 5%		653.75
Osztrák-magyar bank 5%		1770.00
Pesti m. ker. bank 5%		3403.00
Unionbank 5%		586.00

Takarékpénztárak.		Ár
Béivárosi takarékpénztár 5%		607.00
Rudapest III. ker. takarékp.		209.00
Budapest-Erzsébetvárosi tak.		205.00
Budapest-Lipótvárosi bankrt.		156.00
Bpesti tak. sorsz. zálogk. r. l.		490.00
Egyesült pesti fővárosi t. t. o.		234.00
Magy. áll. takarékpénz. 5%		600.00
Magy. orsz. központi t. t. o.		1640.00
Pesti hazai első takarékp.		19350.00

Biztosító társaságok.		Ár
Első magyar áll. biztosító		10200.00
Foncia pesti bizt. int. 5%		10210.00
Magy. jég- és vízszob. 5%		290.00
Nemzeti baleset biztosító 5%		321.00
Pannónia vízszob. int. 5%		308.00
2380.00		2380.00

Gőzmalmok.		Ár
Borsod-Miskolci gőzm. r. l.		410.00
Concordia		411.00
Első budapesti		250.00
Erzsébet		1590.00
Lujza		350.00
Pesti hengermalom		370.00
Pesti molnárak és sütők		370.00
Pesti Viktoria		578.00

Különböző vállalatok.		Ár
Bpest-szt. lőrinczi téglagyár		438.00
Egyes. tégl. és csermentgy. 5%		228.00
Beszám. egy. köz. banya 5%		319.00
Elsőm. banya és kohóüzem 5%		550.00
Kőbányai gőztég. agyár		1345.00
Kőszénbánya és téglagyár		357.00
Magyar asztalt. r. l.		358.00
Magyar ait. közrész. r. l. 5%		655.00
Magyar korallgyár 5%		227.00
Salgótarjáni kőszénbánya 5%		594.50

Ujlati tégl. és mészegelő		Ár
Első m. gazdasági gépgyár 5%		340.00
Danubius-gépgyár 5%		360.00
Fegyver-és gépgyár r. l. 5%		332.00
Ganz és társa vasöntő		3088.00
Magyarbeiga fémpapgyár r. l.		273.00
Nicholson gépgyár részv. társ.		197.00
Rimamur. vasöntő aug. v. 6%		599.00
Schlick-féle vasöntő		450.00
Weitzer J. gépgyár r. l.		430.00
Franklin-társulat		508.00
Könnyes Kálmán m. r. t.		202.00
Brassócsillóse gyár r. l. 4%		233.00
Magyar villamosági r. l. 5%		330.00
Első magyar öntő ü. l. 5%		340.00
Első magyar gyapuműsz. 5%		789.00
Első m. részv. szövőüz. 5%		1150.00
Első m. sertésüz. 5%		550.00
Első magyar száloda r. l. 5%		535.00
Piemont. szövőüz. 5%		2750.00
Gschwind-féle szövőüz. 5%		1839.00
Hungaria műtárgygyár		372.00
Kőbányai porgári sorozó		387.00
Magyar cukoripar 4%		2010.00
Magyar vasút forg. r. l. 5%		370.00
Magyar villamosági rvt. 5%		346.00
Royal-száloda részv. társ.		144.00
Szegedi kenderfonógyár r. l.		900.00
Adria tengerhajózási r. l. 5%		417.00
Bpesti közúti vasút aug. v. 5%		582.00
Erz. jég. 5%		353.00
Bpesti vill. városi vasút 5%		281.26
Erz. jég. 5%		77.00
Bpest-Újpest-rákosp. vill. vas.		281.75
Déli vasút aug. v. 5%		117.00
Dunagőzhajózási társ. 5%		117.50
Kassa-derb. vasút 5%		990.00
Magyar é. vasutak		360.00
Magyar nyugati vasút		320.00
Osztr.-magy. allam. aug. v. 5%		401.00
Pécs-barcsi vasút		745.50
410.00		410.00

Sorsjegyek.		Ár
Bazilika sorsjegy		20.00
oszt. felülb.		20.00
Bazilika sorsjegy nyer. jég.		6.00
Bécs. nyer. köles. 1854 év		623.00
Erzsébet szanatórium sorsj.		8.00
József sorsjegy		12.50
oszt. felülb.		12.50
Magyar vöröskereszt sorsj.		28.00
oszt. felülb.		32.00
Osztrák vöröskereszt sorsj.		58.50
Osztrák hitelint. sorsjegy		494.00
Pályasorsjegy		224.00

Pénznemek és váltók.		Ár
Arany, magyar v. oszt. veri		11.95
" " " " kor.		11.27
" " " " írv.		10.06
" " " " 20 frankos		19.06
" " " " 20 márkas		28.47
Német b. bankjegy (100 mk.)		117.25
Francia b. (100 frank)		95.40
Olasz bankj. (100 lira)		95.00
Papírbeli darabonkint		2.54
Római bankjegy (100 lei)		95.25
Amsterdam (100 holl. forint)		198.25
Váltók London (100 font st.)		239.75
" New-York 100 dollár		490.00
" német bankj. 100 márk.		117.25
" olasz bankj. 100 lira		95.05
" Páris 100 frankért		95.50

HETI MŰSOR.

Augusztus	Nemzeti Színház	Vígyszínház	Király Színház	Magyar Színház	Főv. Városligeti Színház	Főv. Nyári Színház	Uránia
26 Csütörtök		Az édes teher	Táncos huszárok	A szabin nők elrablása	A Smokk-család	Az álarcos bál	A mai Róma
27 Péntek		A tolvaj	Jánoska	A szerencse fia	A Smokk-család	A dollárkirálynő	A jövő háborúja
28 Szombat		Vigyázz a nőre!	Az elvált asszony	Hivatalnok urak	Az erdőszelvény	A cornelillei harangok	Vízszelvény
29 Vasárnap	délután este		Jánoska	A szabin nők elrablása	Az erdőszelvény	Piros bugyellaris	A színházi képtelenségek

ÁGY és ÁGYBETÉTEK

Réz és vasbutor, kertisátor, pad, szék és asztalok, szőnyeg, függöny, ágy- és asztalterítők, kárpitozott butor, paplan, matracz stb. nagy választékban készpénzért, valamint

részletfizetésre

is kapható.

Pfeffermann Imre utóda

GYARÁBÓL

Budapest, VII., Dohány-útoza 58. sz

Arjegyüket bárkinek kívánatra ingyen és bérmentve küld.

SZÍNHÁZAK

Szerdán, 1909. augusztus 25-én.

Király Színház

Jánoska

Fantáziás zenés vígjáték 3 felvonásban. Irta Martos Ferenc és Jacobi Viktor.

A nagymama Orley Flóra
Margit Harmath L.
Bábo Fürth E.
J. Asszó Szirmai
Jánoska Páry A.
Kázmér Németh
Béza Lakos Vilma
Magda Kosári
A rozsdás báró Papir S.
A tanár ur Csizsér
Kovács Döme Raskó

Kezdeté fél 8 órakor

Vigszínház

Lupin Arzén

Színű 8 felvonásban. Irta Lebanc Maurice és Croisset Francis
Gourmay Martin Szerény
Germine a leánya Hegedűsné
Kriszta Szanya Varsányi L.
Charverace herceg Tihanyi
Guérchar Hegedűs
Charolais apó Vendrey
Bernard, a fia Sarkadi
Victoire Haraszthy H.
Vizsgálóbíró Bihari

Kezdeté 1/3 órakor

Uránia Színház.

Spanyolország.

Kezdeté fél 8 órakor

Főv. Városligeti Színház

Az erdőszleány.

Operett három felvonásban
Kezdeté fél 8 órakor.

Magyar Színház

Hivatalnok urak

Színű 8 felvonás irta Földes I
Brohser Vágó
Harna Gábor Sebestyén
Remé, a felesége Báthory G.
Müller Papp
Foteki Tózs
Herzog Róthay
Vedres Dobi
Weisz, raktárnok Ratkai
Klla, leánya Tóth L.
Kozma, gyakornok Tarnai
Vamosinó Forrai R.
Dezso, fia Z. Molnár

Kezdeté fél 8 órakor

Főv. nyári színház

Színészver.

Operetta három felvonásban.
Kezdeté 1/3 órakor

Nemzeti Színház

Zárva

APOLLO-PROJEKTOGRAF

A hazáért.

Török hűvész. — Cigaretta-gyártás. — Szerelmi álmódosítás.

Jefta leánya.

A természet csodái. — Előképek. A varázslónő szemüvege. — Angol hadihajók gyakorlata. — Osszerakható csónak. — Tiszti lovagiskola.

A kis juhász-fiú.

Az előadások hétköznapokon d. u. 6 órakor, vasár- és ünnepnapokon 3 órakor kezdődnek.

V. és Köz. miniszter elismerő leiratával kitüntetve

Dr. Batizfalvy I. Z. fővárosi legelső

FOGORVOSI INTÉZETE

áthelyezve: Károly-körút 3. sz. alá.

Fájós fogak meggyógyítása Szájpadlás nélküli műfogak
Tartós fogtömések, aranyhídak, koronák,
Fogműveletek (altatásban is.) Jól használható fogorvosok el-
készítése és behelyezése. készítése és behelyezése.
Jótállás mellett mérsékelt szabott áron.
Vidéktelek félnap alatt megkapják műfogalkat

Fővárosi Orfeum

Waldmann Imre igazgató. VI., Nagymező-u. 17.

Az augusztusi műsor

szenzációs sikert aratott.

16 attrakció. 16

Az előadás kezdete 8 órakor.

A télikerében reggeli 8 óráig VÖRÖS ELEK előny-
zenekara hangversenyez.
Jegyelővétel 10-1 és 3-6 óráig, péntektől, augusztus 13-tól
kezdve, a nappali pénztárnál.

Alkalmi vételt

ajánl szép és finom

**butorok,
szőnyegek,
csillárok**-ban

a legnagyobb alkalmi lakásberendezési áruház

VI., Lázár-utca 3.

(BAZILIKA KÖZELÉBEN.)

Jegyeseknek fontos! Vételkényszer nél-
kül mindenkinek megtekinteni ajánlatos.

FOLIES CAPRICE

VI., Révay-utca 18. szám.

Szeptember hó 1-én 1/3 órakor

nagy megnyitó előadás!

Két új kitünő bohózat!

Teljesen új műsor!

„CASINO de PARIS“-ban elsőrendű táncatrakciók fellépte.

CIRKUSZ BEKETOW

Városliget. Telefon 107-46

Ma és a következő napokon este 7/8 órakor.

Fényes Előadás

változatos műsorral

ROYAL ORFEUM

ERZSEBET-KÖRÚT 31. TELEFON 110-22

Budapest szenzációja

ROYAL ORFEUM új műsora.

A nézőtör hűvös! A hangulat forró!

Kezdeté 8 órakor. — A téli kerében — éjszaka 12 óra-
kor 16 táncatrakció.

ROYAL-CABARET.

BUDAPESTI CABARET BONBONIERE

TERÉZ-KÖRÚT 28. SZ. TELEFON 52-88

Megnyitó előadás BALINT DEZSŐ

igazgatása alatt:

szeptember 1-én

Előadó művészek: Keleti Juliska, Balogh Böske, Kékény
Ilona, Virágh Jenő, Tarján Vilmos, Rudo Rukikow, Kövály
Gyula és a tizenhat tagú új művész-személyzet. Mókák. Aktuali-
tások. Heti strófák. Kis darabok.
Előadás után ROUT a tarsalgó teremben.

AMERIKAI-PARK.

Igazgató: FRIEDMANN A. Telefon 4-49

Nyitva d. n. 6 óráig reggeli 4 óráig.

Utolsó hét! MA Utolsó hét!

a szenzációs augusztusi műsor.

Varieté. Moulin Rouge. Honvédszene.

A területre szóló belépőjegy 60 fill., este 9 óra után 1 K.

PARISIANA-MULATÓ

mint MOULIN-ROUGE. Szerecsen-utca gyönyörűen
átalakítva.

Megnyitlik szeptember 1-én

MABEL MAY-YONG,

a világhírű kigyótáncosnő.

És még 15 mesés attrakció!

Bloch Kálmán

zongoraművész és zeneszerző igazgatása alatt álló

„Hazai Zenekonservatorium“

országos magyar királyi zeneakadémiai

előkészítő tanfolyam középiskolai internátussal.

VI., Szondy-utca 42 c. I. em. és

VIII., Rákóczi-út 51. szám I. em.

A növendékek nyilvános polgári vagy felsőbb leányiskolába jár-
nak és iskolán kívüli idejükben az internátusban gondos neve-
lést, kitünő élelmezést és tanulmányaikban szakzerű támoga-
tást nyernek. A zeneoktatást a legfelsőbb kiművelésig áll. kőpó-
sított okl. tanárok és elsőrendű művészek végzik. A német,
francia és angol oktatáson kívül olaj, aquarel, selyem és por-
cellán festészetet a legkitünőbb művészek tanítják.

SZENT-MARGITSZIGET-GYÓGYFÜRDŐ

43-30 szénsavas kénes égvényes gyógyforrás

Modern Vizgyógyintézet

a kor kivánalmainak és a vizgyógytudomány jelenlegi állásának megfelelően berendezve neurasthenia, hysteria, neuralgiák, hűdések, vérérdényelmeseledések, máj-, gyomor- és bélbántalmak, vérszegénység, reuma, nemi gyen-
geség, mindennemű ideg- és stb ellen javulva.

Sarason-féle élelyfürdők. Bulling-Inhalato-
rium. Szénsavas-fürdők. Svéd gyógytornaterem

A betegek saját orvosai-
kal is kezelhetetik magukat.

Elegánsan berendezett szobák Dunára és partra
nyíló ablakokkal.

Prospektust kívánatra készséggel küld a

Szent-Margitszigeti-Gyógyfürdők
és Szállodák R. T. igazgatósága.

Butor

készpénzért és részletre

3 szoba teljes berendezése 360 frtért,

mely áll: 1 háló-, ebédlő- és szalonból. 100 szoba
állandóan készen raktáron a legegyszerűbb kivitel-
től a legfinomabbig. — Képes árjegyzék ingyen.
Album 50 fillér bélyegben.

Nagy Imre lakberendezési

vállalata

Budapest, Váci-körút 9. (Szerecsen-utca sarok).

MOST
JELENT
MEGI

**A MAGYAR
BÜNTETŐ**

TÖRVÉNYKÖNYV

a büntettekről és vétségekről. (1878: V. és 1879: XL.
t.-cz.) Kiegészítve az 1908. évi XXXVI. törvénycikkel,

Ára 1 kor.
60 fillér.

Külön is kapható
az eme törvény-
könyvet kiegészítő

FÜGGELÉK

Ára 30 f.

Megjelen az Athenaeum Irodalmi és nyomdai r.-t.
könyvkiadóhivatalában (VII., Rákóczi-út 54.) és
kapható úgy ott, mint minden könyvkioszkosban.

Mai korban

kell, hogy zongoraoktatásban részesítse gyermekét
minden

intelligens család

szívesen is tenné, de egyik másik

nincs

azon helyzetben, hogy készpénzért, vagy nagyobb
részletfizetésre zongorát szerezhesen be. Alulírott
résztvénytársaság feladatává tűzte, hogy kiváló gyárt-
mányú zongorát u. m. Ehrbar, Knabe, Chikering,
Stingl, Lauberger és Gloss stb. a legkedvezményesebb
módon, kényelmes csekély havi fizetésért nagyobb
előleg, váltó, kezes és bankszövetkezet nélkül juttat
a közönségnek. Bővebb felvilágosítást nyújt

„MUSICA“ résztvénytársaság

(igazgató: Sternberg Dezső)

zongora-telepe. Eufon töcsérszékű gramofon és

művészlemezek föelárúsítása.

Budapest, VI., Teréz-körút 1. sz. alatt

Telefon 4-81. Telefon 4-81.

FÜRDŐ
gyógyforrás
tízet

ndomány
rendezve
hűdések,
mor- és
mi gyen-
javalva.

nhalato-
naterem

s partra
ild a
yfürdők
atósága.

R

0 frtért,
100 szoba
bb kivitel-
ék ingyen.

endezési
alata
a sarok).

AR

TÓ

YV

379: XL.
yccikkel,
dönvái
érel és
a fiatal-
ek álla-
ben ki-
l) és a
a bett-
al. ***

ÉK

nyköny-
XXXVI.
ágügy-
számu
a. ***

al r.-t.
4.) és
ésabon.

ermekét

lád

nagyobb
Aluhrott
ó gyárt-
hikering,
nyesebb
nagyobb
al juttat

aság

afon és

alatt
4-81.

A vadászati idény

beköszöntével ajánljuk
dms választékú és elsőrendű minőségű
vadászfegyvereinket,
melyek csekély hávi
részletfizetés mellett
beszereshetők.

Aufrecht és Goldschmidt
fegyveráruháza
Budapest, VII., Rákóczi-ut 30.
Arjegyék kívánatra ingyen és bérmentve

**„Hungária”
beszélő-gépek**
kizárólag eredeti első-
rangú gyártmány, rész-
letfizetésre is olcsón
kaphatók,
Deményi és Társa
Budapest, VI., Király-u. 76.
Kérjen árjegyzéket

Dr. Kapitány Kálmán
utikönyvei:
As osztrák császárság.
11 térképpel és 6 városi
tervrajzzal. Kötve 6 K
Bécs.
Bécs város tervezéjével 80 K
Karlsbad.
Három térképpel 80 L
Merán és Arca.
Két térképpel 80 L
Kaphatók:
LAMPÉL R. könyvkereske-
déso (Wodianer F. és Fiai)
r.-t-nál, Budapest, VI. ker.,
Andrássy-út 21. sz. és minden
könyvkereskedésben.

Az
Orsz. m. kir. Zeneakadémia
előkészítő tanfolyamára
a beiratások megkezdődtek
Szemere József
Államilag képzett okleveles zenetanár személyes vezetése alatt
Budapest, Király-utca 60. I. emelet (az Orsz. magy.
kir. Zeneakadémia mellett)
Telefon 44-68. Telefon 44-68.
Tanszakok: Hegedű, zongora, gordonka, ének, cimbalom,
zeneszerzés. — Az intézet tanárai kizárólag az orsz. Zene-
akadémiát végzett okleveles zenetanárok és művészek.

Gyönyörű
ház- és villatelkek
GÖDÖLLŐN 200-400 □-l nagyság-
ban 2, 3 korona és fel-
jebb, 5 évi kényelmes
ledzésre kaphatók. Országút, vasuti állomás és
2 épülő villamos vasut mellett. Villamosvilágítási
kábel a telepen. Bővebbet Budapesten, Königes és
Révész ingatlanforgalmi iroda, József-körút 62. sz.
és Gödöllőn, a helyszínen. Telefon 167-08.

Utra!
A legújabb angol bő-
szabású „Skech“-kabá-
tot vegyünk 38-60 ko-
ronáig.
KOCH Test-
vérek
Budapest, IV., Károly-
körút 26. sz. 3437

FELSŐ-RÁKOSIMÁRIA
FÖLDES-VASAS KIVÁLÓ GYÓGYVIZ
LÉGCSÖHURUT ELLEN
TIZ PALACKOT MÁR HÁZHoz SZÁLLITUNK.
FÖLÉRÁKAT!
MAGYARÁSVÁNYVIZ FORGALMI és KIVITELI KZ
BÁTHORY-U 5. TELEFON: 162-84

Alkalmi Butoráruház
Legolcsóbb bevásárlási forrás buto-
rok, garnitúrák és szőnyegekben!
BALASSA ES RÓNA
" butoráruháza "
Budapest, VI., Eötvös-utca 17. sz.
" (Andrássy-ut sarok) "

LUSER L.-féle turista-tapasz

Biztosan és gyorsan ható szor-
tyókezes szemölcsös és a talp,
váltamint a sarak bőrké-
ményedéssel, továbbá
mozdonnemű bőrt-
szarvadés ellen.
A hatáspárt lör-
állás villat-
talik.

É tapasz csak egy napelapban létezik és pedig kárábanokból 1,20 kor.
Minib hátrorokon LUSER-fole turista-tapasz kárábanok.

Közponi
szóik raktár:
SCHWENK L.
gyógysz. Weidling-Bécs.

Csak akkor valódi, ha minden haz-
náni utkötés és minden tapasz
a mellékelt rajzzal és alakításai
el van látva, azért is erre ügyelni kell.
Egy doboz ára 1 kor 20 fill., vidáre 1 kor.
25 fill. szétvétel nélküli bérmentve.

Magyarországi főaktar:
Tardó József gyógyszer, Budapest, Király-utca 12. és
Andrássy-ut 28.

Titkos betegségek
gyógyítására legjobban ajánlható az éven át szerzett kórház
tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACSY

V. os. es kir. ezredorvos és kórházi főorvos.
Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgycsőfolyást, hólyag-
bajt, sebeket, bujakört (syphilis), bőrbajokat, elgyengült
fárterőt, idősebbeknél is, únfertőzést és annak utóbajait, ideg-
és hágerincsbajt, valamint minden női bajokat.
Bemelés d. c. 9 órától d. n. 4-ig és este 7-8-ig.
Budapest, VIII., József-körút 2. szám.
Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik. — Levél
utján is biztos gyógyítaker.

HAZASULANDÓK FIGYELMÉBE!

**JEGYGYÜRÜK,
NÁSZAJÁNDÉK-
TÁRGYAK**
A
LEGELŐNYÖSEBBEN
POLGÁR KÁLMÁN
ÉKSZERESZ-ÉS MŰHŐMŰ-
üzletében szerezhetők be.
BUDAPEST, Erzsébet-körút 29.
VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDÍTOK.
ARJEGYZÉK 20 00 RAJZZAL INGYEN és BÉRMENTVE

Ezen specialista legjobban ajánlható szerzetelt
gazdag tapasztalatai alapján, melyeket a kórház
húgyservi és bujakoros osztályán való működése
alatt számos éven át szerzett.

DR. FABINYI
specialista nemi bajokban
emeritált kórházi orvos

gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a rendszer
foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű
nemi betegséget
(húgycsőfolyást, sebeket, syphilis és únfertő-
zésből támadt idegbajokat.)
Meglehető az eredmény férfiu gyen-
geségnél (impotentia) még öregebb
egyéneknél is.
Biztos ellen feleltet a honaprium utólag is fizethető.
Levelekre díjtalanul válasz. Kívánatra gyógyszerrel.
Bemelés délutól 9-3-ig, este 6-8-ig.
Budapesten, Rákóczi-ut 8/A. szám.
(Atjához, a Pannónia szállodánu szomsz.)
Levegőházi bejárati. — Külös várdezőbák.

E hirdetés rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges...

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szövegszerű beiktatása közönséges...

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható...

Réz és vasbutor

gyári áron, réz hálósza-ba berendezések a leghibesebb...

Pótvizsgálatra

javítóra, póterettségire, bármilyen vizsgálatra előkészít...

Csemegeszőlőt

legszébb piros chassellast és passatuttit - kilónként 3 koronaért...

Parlamentari

gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar-német levelezés-oktatás...

BUTOROK

elő-, ebéd-, szalon-, berendezések, továbbá utiszoba, iroda-berendezések, fűtő- és maghagyi butorok...

Csemegeszőlőt

Saszalia, maskotály postakosaraként 280 fillérről, császárkörtét, rétes- és csemegemalmát...

URAK

Virgós gummi az ideális övezet hárszardobozza 3 koronáért...

Pénzszekrények

és amerikai irodabutorok, használtak és újak...

Káposztának száza

hatal 8 forintig, görög-dinnye hattól 10 forintig, cukordinnye tiztől 15 forintig...

BUTOR

30% megtakarítás! Régi Butorszalon Budapest, Ferenciek tere 3...

Légszusz és villamos csillárok

legelőnyösebben szereshető be Kulcsár Sándor bronzárú- és csillárgyárban...

Singer női varrógépet

27 forintért karika-hajót 40 forintért, centrálbort 48 forintért...

A szemérem elleni büncselekmények.

TANULMÁNY AZ ANYAGI BÜNTETŐJOG KÖRÉBŐL Irta: dr. HALÁSZ ZOLTÁN...

Soványosság

Az egyedül eredménytől kísért háziaszer a dr. William Harley tanár...

Pénzt rögtön

butorra, zongorára, varrógépre, kerékparra, könyvekre...

Tauber

VI. ker., Bövös-utca 6/B. TELEFON 34-33.

Ingyenes gépirás-tanítás.

Kedvezményes magyar, német gyorsírást-oktatás. A „Stenografia” Országos Gabelsberger magyar, német gyorsíró- és gépirásközlönyében...

Vasbutor.

Részeg 35 ftt, gyermek-ágy 11, összecusukható vas-ágy 5, ágybetét vaskerettel 5,50...

Zálogcédulákat

veszek. Elzálogosított brilliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig...

Singer Jakob

ékszerkereskedő BUDAPEST, Kálly-utca 91. szám. Irabella-utca sarján.

Rekedtség

Méztos és kellemes orvosság a Réthy-féle cukorka, 60 fillérről mindenütt kapható.

Modern urasági butorok alkalmi vétele és eladása

háló-, ebédlő-, szalon-, nőtiszoba és irodai teljes berendezések. - Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és rézbutorokban.

GROSZ SÁNDOR és Társa

Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. szám, ezalott Gyár-utca. Telefon 14-09.

Ajtók és ablakok

régi és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapuvas rúdoszatok, kertkerítések, keramittlapok, kehlhelmi lapok...

Kelemen Mór

építlet-bontás vállalkozónál Budapest, Nádor-u. 72-74. Fiók-üzlet Visegrádi-u. 27.

Pénzkölcsönt

4 1/2, 4 3/4, 5 és 6% alapon föltörítokra, jövedelmező, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környékén levő bérházakra I., II., III., helyen 15-60 evig törleszthető. Személyhitel tisztviselőknél gyorsan eszközöltetik.

HOFMANN JAKAB

bankbizományi iroda, Budapest, Teréz-körút 1/a.

Zálogcédulákat

veszek. Elzálogosított brilliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetom.

SCHILLER IZIDOR

ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 8. szám.

Most jelent meg.

Ebtenyésztés,

kézikönyv ebtenyésztők, vadászok és ebkedvelők számára.

Írta és száz ábrával ellátta

MONOSTORI KÁROLY

Allatorvos, a m. kir. Allatorvos főiskolán az állattenyésztés ny. r. tanára. Szerző 3000-ik szakmunkája.

Ára 4 K 50 f.

Az első magyar ebtenyésztési kézikönyv!

Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedése

(Wodianer F. és Fiai) r. t. n.ál. Budapest, VI., Andrássy-út 21. valamint minden könyvkereskedésben.

3 koronaért

szép csemegeszőlőt szállít postán 5 kilos kosárban (kb. 4-4 1/2 ko. utánvétellel Szöllősy Imre Kecskemét, VIII. ker., 188. sz.

Ingóságokat

értékesítő és beraktározó vállalat Rákóczi-ut 19. bejárat a Szentkirályi utcából. Készpénzáloggal beraktároz bármilyen ingóságokat, berendezéseket mintaszert raktárba csekély díjazásért értékesítés céljából vagy anélkül. Telefon 110-08. 9984

Brilliantot,

aranyat, ezüstöt, ékszert és rágógépet veszek és eladok. Kertész ékszerész Budapest, VII., Király-utca 85. szám. - Telefonszám 95-48.

Saját gyártmányú fürdőkádak 14 kor-tól feljebb; fűthető kádak 60 kor-tól feljebb. Elváltak mindenféle kúszóvívnyitok és házi vízvezeték-berendezéseket legolcsóbb áron.

LEFKOVICS ADOLF

Budapest, VII., Wesselényi-u. 51/E. Telefon 113-46. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

„Mária Immaculata”

internátus és szanatórium Fiume.

Művelt családok leánykái részére, főleg olyanoknak, akiknél az egészségi szempont is fontos. Az internátus vezetősége nagy súlyt fektet a szép magaviseletre és finom modor elsajátítására. Az intézetben csemete iskolák és a négy polgáriszkolai osztály van. A rendes tantárgyakon kívül kézimunka, zene és idegen nyelvek (német, olasz, francia, angol) vannak kultiválva. Az intézet tulajdonosa és főnöknője Hercegh Teréz, akinek neve teljes garanciát nyújt az intézetbeli rendért, valamint gondos és szeretetteljes ápolásért. A tanév kezdete szeptember 1.

A legelőnyösebb részletteltesre

zongorát,

pianinót,

czimbalmot,

hegedűt

készpénzbeni áron a legújabb rendszerű

bankhitel

utján kizárólag csakis

REMÉNYI

nagy magyar bankszékhelyén

Prospektus és árjegyzék ingyen.

Budapest, Király-u. 58.

Technikum Wittweid.

Igazgató: A. Helzt, tanár. Magasabb technikai tudást érkeztető és gépészeti képzés. Gazdagon felszerelt laboratóriumok. Gyári tanulóműhelyek. 3610 hallgató a 38. iskolai évben. Program s. b. díjtalanul a titkárság által.

Egyedül pontos teljes levélzime összes hirdeteimnek

Kállai Lajos

motorgyára

BUDAPEST,

Gyár-utca 28. sz

Legújabb rendszerű benzinhmotorokról

tessék diszárjegyzéket kérni.

Jó és olcsó

nyaraló és üdülőhely:

Löcse szab. kir. városa, Szepesvármegye székhelye; 573 méter magasan a tenger színe fölött, a városban és a város körül szép sétányok, 1-2 kilométernyire forrásokkal környezve, teljesen portalan, ózonos levegővel; kitűnő forrásvíz-vezetékekkel, villamos világítással, kikövezett csatornás utcákkal és kertekkel; jó és olcsó élelmiszerekkel, könnyű közlekedéssel, kellemes szórakoztató és kirándulószerelvényekkel. Az odautazás és ott elszállásolás körülményeiről tüzetes felvilágosításokkal szivesen szolgál a város rendőrkapitánya.

Neu Samu és Fia

szállítóeszköz és gépgyár, kir. országos fegyintézet

VÁCZ.

Gyárt: mindenféle fa- és vastalicskát, kő- és kézkocsit, szerszámokat, emelőgépeket, kettős áttétellel, fűzifűrészeszátalakat kerti és locomobilfecskeket stb. stb.

Budapesti raktár és iroda:

VI., Gyár-utca 23.

Telefon: 161-27.

Kérjen árajánlatot!

Bouvet-Ladubay

legjobb és legolcsóbb

francia pezsgő.

Vezérképviselőség:

PRÁGA,

Soukenicka 30.

Ajtók, Ablakok,

vasredőnyök, használtak és újak, bármilyen méretben és alakban, igazoláson kaphatók.

Wiener A. utódánál

BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123.

Telefon 62-80.

Koporsó asztalosok

részére mindenem koporsók díszítési összes temetkezési cikkek képes árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Ravatalgyár Részvénytárs. Nagymező-utca E. 46. sz.

Asztalosok

új jövedelmi forrást leíró képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a „Kegelet” szerkesztősége Budapest, Nagymező-utca E. 40.